

OŠ
GM

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

Likovna kultura i Likovna umjetnost

ZA OSNOVNE ŠKOLE

ZA GIMNAZIJE

Ministarstvo znanosti i
obrazovanja

ŠKOLA
za život

Kurikulum nastavnog predmeta Likovna kultura
za osnovne škole i Likovna umjetnost za gimnazije

Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet
Likovne kulture za osnovne škole i Likovne umjetnosti
za gimnazije u Republici Hrvatskoj objavljena je
u Narodnim novinama, broj 7/2019., 22. siječnja 2019. godine.

Nakladnik: Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Za nakladnika: prof. dr. sc. Blaženka Divjak, ministrica
Grafičko oblikovanje: Leonardo media d.o.o.
ISBN: 978-953-8103-51-3

Kurikulum nastavnog predmeta Likovna kultura za osnovne škole i Likovna umjetnost
za gimnazije čine ovaj glavni dokument te prilozi:

PRILOG 1. Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti
po razredima i organizacijskim područjima

PRILOG 2. Prikaz godišnjeg broja sati i oblika izvođenja nastavnog predmeta
Likovna kultura u osnovnim školama i Likovna umjetnost u gimnazijama

A/ SVRHA I OPIS PREDMETA _____	5
B/ ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA _____	6
C/ STRUKTURA – DOMENE PREDMETNOG KURIKULUMA _____	7
D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI, SADRŽAJI I RAZINE USVOJENOSTI PO RAZREDIMA I ORGANIZACIJSKIM PODRUČJIMA _____	9
OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA	
1. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	10
2. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	17
3. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	24
4. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	32
5. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	40
6. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	48
7. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	56
8. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE _____	64
SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST	
1. RAZRED „Umjetnost i čovjek” – 35 SATI GODIŠNJE _____	72
2. RAZRED „Čovjek i prostor” – 35 SATI GODIŠNJE _____	78
3. RAZRED „Umjetnost i tumačenje svijeta” – 35 SATI GODIŠNJE _____	84
4. RAZRED „Umjetnost i moć”, „Umjetnost i stvaralački proces” – 35/32 SATI GODIŠNJE _____	90
E/ POVEZANOST S DRUGIM PREDMETIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA _____	98
F/ UČENJE I POUČAVANJE PREDMETA LIKOVNA KULTURA I LIKOVNA UMJETNOST _____	100
G/ VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	
LIKOVNA KULTURA _____	106
LIKOVNA UMJETNOST _____	109
PRILOG 1 _____	113
PRILOG 2 _____	192

Svrha i opis predmeta

Svrha je nastavnih predmeta Likovna kultura (LK) i Likovna umjetnost (LU): oblikovati osobni i društveni identitet učenika; oplemeniti i obogatiti sliku o sebi i o svijetu u kojemu žive; razviti sposobnost kreativnog mišljenja i djelovanja; usvojiti likovnu i vizualnu pismenost (razumijevanje umjetničkih strategija i koncepata, razumijevanje složene vizualne okoline i njeno kritičko prosuđivanje, vrednovanje i aktivno oblikovanje) te praktičnu primjenu tehnika, alata i medija.

Nastavni predmeti Likovna kultura i Likovna umjetnost pripadaju umjetničkomu i društveno-humanističkomu području odgoja i obrazovanja. Njima učenici stječu znanja o vizualnoj kulturi, različitim područjima likovnih i vizualnih umjetnosti (crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, dizajn, arhitektura i urbanizam, fotografija, film, strip, primijenjene umjetnosti i suvremene umjetničke prakse) te o raznovrsnim načinima vizualne komunikacije. Povezivanje sadržaja nizom tematskih cjelina, osmišljavanje projekata, interdisciplinarni pristup i međupredmetno povezivanje učenicima omogućuje upoznavanje likovne i vizualne kulture te umjetnosti u njihovoj cjelovitosti i različitim aspektima života.

Važan doprinos cjelovitom učenju i poučavanju je povezivanje s umjetničkim zajednicama i raznovrsnim kulturno-znanstvenim ustanovama, umjetnička događanja i njegovanje kulturne baštine.

Djela likovne umjetnosti i vizualna okolina pokretači su aktivnosti učenja i poučavanja nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Ona su polazište za emocionalni, asocijativni i intelektualni doživljaj, za upoznavanje likovnoga jezika, oblikovanje kritičkoga mišljenja, postavljanje pitanja o temama koje su bliske učenicima te su poticaj za izražavanje i komunikaciju.

Važan je aspekt učenja i poučavanja nastavnog predmeta Likovna kultura sustavno odgajanje opažaja i praktičan rad kojim učenici istražuju, oblikuju i izražavaju se te daju idejna i konkretna rješenja problema koje prepoznaju u svojoj okolini. Učenje i poučavanje uključuje metode i tehnike kojima se razvija stvaralaštvo (kreativnost), uči produkcija, razvoj i ostvarenje ideja. Učenici razvijaju maštu, uvježbavaju donošenje višestrukih rješenja te ih se potiče da u njima objedinjuju estetski, etički i tehnološki aspekt. Njeguju se individualne osobitosti učenika i potreba za izražavanjem. Primjenjuju se tradicionalni likovni materijali i postupci te suvremeni vizualni mediji i koncepti.

U nastavnom predmetu Likovna umjetnost učenici istražuju likovno stvaralaštvo različitih društava i kultura u vremenskom trajanju od prapovijesti do suvremenog doba te društveno-povijesnu zbilju koja se odražava na likovnu umjetnost.

Sustavnim odgajanjem percepcije i estetskim odgojem potiče se svjesno i aktivno doživljavanje, kritičko promišljanje i analiziranje likovnih djela i različitih vizualnih pojava. Time se stječu kompetencije za aktivno sudjelovanje u suvremenom životu.

Nastavnim sadržajem i suvremenim pristupom poučavanju potiče se razvoj kreativnih potencijala učenika i doprinosi sveobuhvatnijemu razumijevanju drugih odgojno-obrazovnih područja kurikuluma. Njegovanjem kulture dijaloga, tolerancijom i prihvaćanjem različitosti osnažuje se cjelovit razvoj učenika. Učenici mogu stečene kompetencije primijeniti u različitim područjima djelovanja te se kreativno i smisleno nositi sa složenim zahtjevima suvremenoga života.

B Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja

6

Učenik će:

- 1.** usvojiti i razumjeti likovni jezik i razviti likovnu pismenost odgajanjem vizualnoga opažaja te njihovom primjenom kroz stvaralački (kreativni) i analitički proces
- 2.** izražavati stvaralačko (kreativno) mišljenje produkcijom ideja i rješavanjem problema; razvijati psihomotoričke i kognitivne vještine upoznavanjem i upotrebom različitih materijala, postupaka i medija
- 3.** razvijati kritičko mišljenje, stavove i vrijednosti uspostavljanjem aktivnoga i propitujućeg odnosa prema okolini i likovnomu stvaralaštvu
- 4.** razumjeti kontekst likovnoga djela i ulogu likovnoga stvaralaštva u društvu istraživanjem umjetničkoga izraza i uspostavljanjem odnosa s društvenim, povijesnim, kulturnim i tehnološkim čimbenicima
- 5.** sudjelovati u umjetničkim događanjima i aktivnostima kulturno-znanstvenih ustanova; razvijati odgovoran odnos prema suvremenoj kulturnoj okolini i umjetničkoj baštini.

Struktura – domene predmetnog kurikuluma

UVOD U DOMENE

Poučavanje putem likovne umjetnosti i o likovnoj umjetnosti uvelike doprinosi cjelovitomu razvoju učenika i mlade osobe njegovanjem i poticanjem triju osnovnih područja ljudske osobnosti i aktivnosti – psihomotoričkoga (djelatnoga), afektivnoga (osjećajnoga) i kognitivnoga (spoznajnoga). Ta se integracija temeljnih odgojno-obrazovnih kategorija zrcali i u podjeli domena (ključnih koncepata) koje čine gradivnu strukturu predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Razvijanje senzornih, izražajnih, praktičnih, intelektualnih i psihofizičkih (percepcija, vizualno mišljenje i pamćenje) sposobnosti i vještina sadržajno je obuhvaćeno domenom Stvaralaštvo i produktivnost, posvećenoj različitim aspektima i mogućnostima likovnoga izražavanja učenika te istraživanju stvaralačkoga procesa i različitih likovnih problema. Domena uključuje istraživanje, razvijanje i izražavanje ideja uporabom različitih likovnih i vizualnih materijala i medija, koristeći problemski pristup radi poticanja kreativnoga mišljenja, inovativnosti i poduzetnosti kod učenika. Razvijanje analitičkoga i kritičkoga mišljenja kao nužnog preduvjeta za odgajanje budućega kompetentnog promatrača koji je sposoban izraziti argumentirane stavove o likovnome stvaralaštvu i vizualnome okružju, u sadržajnome je središtu domene Doživljaj i kritički stav. Učenike se potiče na aktivno promatranje i raspravljanje o likovnim djelima/stvaralaštvu i srodnim temama te na otvorenost prema različitim idejama, stavovima i umjetničkim pristupima. Razumijevanje likovne umjetnosti i stvaralaštva, kao integralnoga i važnoga dijela života svih ljudskih zajednica i kultura kroz povijest, temelj je domene Umjetnost u kontekstu. Upoznajući se s likovnim djelima nastalima u širokome vremenskom rasponu, učenici interpretiraju njihova značenja unutar odgovarajućega konteksta povezujući ih s vlastitim stvaralačkim i/ili životnim iskustvom. Unatoč podjeli na tri domene, kojima je glavna svrha naglašavanje ključnih sadržajnih i odgojno-obrazovnih sastavnica predmeta, u odgojno-obrazovnome procesu domene se trebaju preplitati i dopunjavati ovisno o potrebama sadržaja pojedinoga ishoda.

A/ STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

Stvaralački (kreativni) proces u središtu je učenja i poučavanja nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost. Rekonstrukcijom stvaralačkoga procesa u umjetničkim djelima učenici se upoznaju s različitim pristupima i viđenjima stvarnosti, a vlastito im iskustvo stvaranja omogućuje izražavanje i učenje produkcije ideja. Praktično i teorijsko upoznavanje različitih likovnih materijala, tehnika, alata, medija, likovnoga/vizualnoga jezika

i umjetničkih koncepata učenicima služi kao temelj za izražavanje ideja, misli, osjećaja, vrijednosti i stavova. Učenici istražuju okolinu svim osjetilima i analitički promišljaju, razvijajući pritom niz psihomotoričkih i intelektualnih vještina. Učenici nude vlastita rješenja i osvrte likovno se izražavajući te rješavajući problemske i projektne zadatke. Time se doprinosi razumijevanju cjelovitoga stvaralačkog (od ideje do realizacije) i istraživačkoga postupka (od pripreme i refleksije do kritičkoga stava) te se stvaraju preduvjeti za razumijevanje umjetnosti, njezinih procesa i složene okoline u kojoj učenici žive.

B/ DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

Učenje i poučavanje nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost temelji se na sustavnome odgajanju opažaja. Emocionalni, asocijativni, intelektualni i stvaralački pristup u poticanju svjesnoga i aktivnoga doživljaja likovnoga i vizualnoga djela te okoline doprinose razvoju percepcije, kreativnosti, komunikacijskih vještina i kritičkoga mišljenja kao trajnih vrijednosti. Učenici stječu kompetencije nužne za uspostavljanje kriterija za selektivan odnos prema velikoj količini vizualnih informacija koje primaju novomedijskom tehnologijom te osvještavaju ulogu popularne kulture u oblikovanju vlastitoga identiteta. Njeguje se otvorenost prema različitim pristupima rješavanja umjetničkoga problema i potiče doživljavanje umjetničkih djela kao medija kojim se promišlja, izražava i komunicira. Učenici istražuju interaktivne procese između publike, autora i djela čime se doprinosi razumijevanju uloge promatrača kao suoblikovatelja značenja likovnoga i vizualnoga djela. Učenici formiraju argumentirani stav o likovnim djelima, vizualnoj okolini, likovnome stvaralaštvu i kulturnoj baštini, što je temelj oblikovanja vrijednosnih prosudbi. Potiče ih se na aktivno sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim događajima.

C/ UMJETNOST U KONTEKSTU

8

Razumijevanje likovnih djela, pojava i pravaca, stilskih mijena i suvremenoga okružja u učenju i poučavanju nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost temelji se na poznavanju društvenoga, kulturnoga i povijesnoga konteksta u kojemu se javljaju. Pritom se osvještava važnost likovne umjetnosti za društvo, između ostaloga istraživanjem uloge umjetnosti kao društvenoga komentara te razumijevanjem uloge umjetnika u jačanju svijesti o bitnim društvenim pitanjima. Likovna se umjetnost prepoznaje kao jedan od načina komunikacije s okolinom te kao sastavni dio života svakoga čovjeka. Učenike se potiče na stvaralaštvo i istraživački rad kojima propituju univerzalna i globalna pitanja, na uvažavanje kulturnih raznolikosti te prepoznavanje njihovog utjecaja na likovne umjetnosti. Time se postiže razumijevanje i odgovornost te kritički stav prema okolini. Razvija se svijest o raznolikosti kulturnih baština i identiteta kao vrijednostima u suvremenim globalizacijskim procesima. Organiziranjem različitih stvaralačkih odgojno-obrazovnih aktivnosti potiče se povezivanje s umjetničkim i kulturno-znanstvenim zajednicama i ustanovama.

Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji i razine usvojenosti po razredima i organizacijskim područjima

LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Za svaki razred obvezne su četiri teme, a dvije teme su izborne. Učitelj samostalno određuje sadržaje za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda kojima će obraditi temu (likovni jezik, tehnike, motivi i metode). Količina sadržaja za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda planira se u skladu s individualnim potrebama učenika i škole pa se opseg obveznih sadržaja prilagođava.

Odabirući temu, učitelj odabire okvir unutar kojeg se učenik bavi određenim problemima, istražuje ih i interpretira likovnim i vizualnim radovima. Temama se povezuju sadržaji ishoda LK s ostalim predmetima, međupredmetnim temama i iskustvima iz svakodnevnog života. Tematske cjeline planiraju se kao projekti ili kao nekoliko nastavnih sati povezanih zajedničkim kontekstom. Učitelji sami odlučuju o dužini trajanja cjelina, o broju izvedenih likovnih ili vizualnih radova te načinu na koji se izvodi zaključni dio cjeline. Organizacija učenja i poučavanja u projektnim ili kontekstnim cjelinama omogućuje istovremeno ostvarivanje svih ishoda koji se međusobno nadopunjuju.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 1. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 1. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, igra, priča: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Vidljivo-nevidljivo: učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).

Priroda i oblik: učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).

Prostor u kojem boravim: učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK A.1.1.

učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem.

RAZRADA ISHODA

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja.

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:

- likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- iskustvo usmjerenog opažanja
- izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru
- doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik prepoznaje različita područja umjetničkog izražavanja; izražava se putem kreativne igre, pomoću likovnog jezika.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- točka, crta
- dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja
- razlika između lika i tijela
- ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez
- hrapava i glatka površina
- masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika
- ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru
- odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika
- smještaj: okomito, vodoravno, koso, iznad, ispod, gore, dolje, između, unutar, izvan; na plohi i u prostoru.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.1.2.

Učenik demonstrira
poznavanje
osobitosti različitih
likovnih materijala
i postupaka pri
likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik upotrebljava likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prve dvije godine učenja naglasak je na upoznavanju tehnika i postupaka kojima se razvijaju fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

Učitelj potiče učenika na korištenje što većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK B.1.1.

Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik prepoznaje osnovne tematske, likovne i/ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, vizualne komunikacije i dizajn, arhitektura i urbanizam, animirani film, ilustracija, lutkarstvo.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
 - projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
 - organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.
-

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK B.1.2.

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima:

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova i materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.1.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.1.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da opisuje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljanja u aktivnost.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.1.1.

Učenik prepoznaje i u likovnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik:

- prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu)
- prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik razlikuje osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini; uočeno interpretira u vlastitom likovnom ili vizualnom radu.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kroz likovno izražavanje i kreativnu igru učenik istražuje prostor u kojem se kreće i boravi:

- karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki
- funkcija prostora povezano s učenikovim aktivnostima i potrebama (potreba za sigurnošću, kretanjem, odmorom, učenjem i igrom i drugim)
- jednostavni vizualni znakovi i poruke (reklama, plakat, zaštitni znak, prometni znak, piktogram).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kroz likovno izražavanje i kreativnu igru učenik istražuje prostor u kojem se kreće i boravi:

- prepoznaje granice određenog prostora te interpretira svoj doživljaj prostora i aktivnosti koje se u njemu odvijaju
- interpretira povezanost oblika i funkcija prostora s učenikovim aktivnostima i potrebama
- uočava i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini te oblikuje jednostavnu vizualnu poruku kao pomoć u komunikaciji ili orijentaciji u prostoru.

Ishod se ostvaruje i vrednuje zajedno s ishodom OŠ LK A.1.1.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.1.2.

Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

RAZRADA ISHODA

Učenik povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.

Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života; razlikuje područja umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika koje poznaje iz vlastitog iskustva.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja (crtež, slika, kip, spomenik, animirani i igrani film, fotografija, kazališna/lutkarska predstava, slikovnica/ilustracija).

Učenik na konkretnim primjerima iz svakodnevnog života i svoje okoline prepoznaje i imenuje neke vrste zanimanja (slikar, kipar, fotograf), institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti te kulturno-umjetničkih događanja (izložba, kazališna predstava itd.).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama ili institucijama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA

2. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 2.godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, igra, priča: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Osjeti i osjećaji: učenik istražuje ulogu osjetila u doživljaju vizualnog i nevizualnog svijeta te različite načine izražavanja osjećaja (izražavanje emocija i osjeta kroz likovni izraz; istraživanje međudnosa osjeta i emocija kroz likovno i vizualno izražavanje).

Priroda i čovjek: učenik istražuje međudnos čovjeka i prirode i izražava ih likovno i vizualno (uočavanje promjena u prirodi i uplitanja čovjeka u prirodu te briga o prirodi i okolišu).

Komunikacija: učenik istražuje povezanost vizualne komunikacije i sporazumijevanja među ljudima (oblicima, bojama, veličinama, položajima, smjerovima itd.).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici,

LIKOVNA KULTURA I LIKOVNA UMJETNOST

muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK A.2.2.**

Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik upotrebljava likovne materijale i postupke u izradi svog likovnog rada.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika te digitalne tehnologije:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija
- grafički: monotipija
- digitalna tehnologija: digitalni fotoaparati, pametni telefon.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prve dvije godine učenja naglasak je na upoznavanju tehnika i postupaka kojima se razvijaju fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

Učitelj potiče učenika na korištenje što većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK B.2.1.

Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik opisuje detalje i karakteristike tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela iz različitih područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, ilustracija, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke i istraživačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.2.2.**

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad te radove drugih učenika i opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.2.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.2.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da opisuje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.2.1.

Učenik prepoznaje i u likovnom ili vizualnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- prepoznaje različite namjene urbanog prostora
- kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...)
- razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama
- uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima
- koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik opisuje i u svom radu interpretira neke značajke urbanističkog prostora, pisma i dizajna; u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći zadane elemente.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- arhitektura, vizualne i funkcionalne karakteristike ulice i trga (otvoreno, zatvoreno, okupljanje, boravak/događanje, kretanje, povezanost..)
- karakteristike pisma: veličina, debljina i oblik slova te pisma oblikovanih različitim alatima.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.2.1. te sa na taj način i vrednuje.

Likovnim izražavanjem i kreativnom igrom učenik istražuje:

- na koji su način prostor i građevine njemu bliskog dijela sela ili grada povezani sa sadržajima koji se u njemu odvijaju
- predlaže idejno oblikovanje određenog javnog prostora kojime odgovara na neku, njemu bitnu potrebu (npr. igra, sigurnost...)
- uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim tiskovinama (strip, slikovnice, udžbenici, dječji časopisi).

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.2.2.

Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom

RAZRADA ISHODA

Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.

Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života; razlikuje područja umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno- umjetničkih događanja, institucija i spomenika koje poznaje iz vlastitog iskustva.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik)
- učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja (igrani film, kazališna predstava), vrsta zanimanja (umjetnik: likovni/vizualni, fotograf, arhitekt, dizajner), kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 3. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 3. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Svijet u meni: učenik kroz likovno ili vizualno izražavanje istražuje i izražava svoj svijet osjećaja, misli i stavova.

Svijet oko mene: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje i komentira svijet koji ga okružuje (zavičaj; bliži i dalji okoliš; društvena pitanja).

Prostor u kojem boravim: učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (povezanost namjene i oblikovanja prostora te životni prostori u različitim društvenim i kulturnim okruženjima).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici,

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI **OŠ LK A.3.1.**

Učenik likovnim
i vizualnim
izražavanjem
interpretira različite
sadržaje.

RAZRADA ISHODA

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:

- likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- iskustvo usmjerenog opažanja
- doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama
- slobodne asocijacije na temelju poticaja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- značenje crta: obrisne i gradbene crte
- boja: Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast
- ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina)
- crtačka, slikarska i plastička tekstura
- masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef
- omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenika se potiče na izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.3.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik uporabljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mășé)
- grafički: monotipija, kartonski tisak.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.3.3.

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima;

zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje. Ostvaruje se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.3.1.**

Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opaža detalje i karakteristike tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom treće i četvrte godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
 - projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
 - organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.
-

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.3.2.**

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.

Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.3.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost
 - aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.
-

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.3.1.

Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta
- opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti
- razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik izrađuje maketu i/ili plan mjesta s manjim brojem detalja; uočava i u vlastitome radu interpretira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Plan i maketa mjesta. Tlocrt.
Zaštitni znak, piktogram.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.3.2.

Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

RAZRADA ISHODA

Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.

Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik).

Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom; opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom treće i četvrte godine učenja preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA

4. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 4. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Nevidljivi svijet: učenik istražuje mogućnosti likovnog i vizualnog prikazivanja nevizualnih pojava (npr. ljutnja; hladnoća; brzina itd.) te to povezuje sa sadržajima ostalih predmeta.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

Svijet oko mene, svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja izražavajući se likovno ili vizualno.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Baština i društveno okruženje: učenik istražuje posljedice različitih prirodnih i društvenih čimbenika na djela kulturne baštine i tradicijskog oblikovanja te odnos ljudi prema očuvanju baštine (istražuje načela oblikovanja i njihovu povezanost s načinom života).

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI **OŠ LK A.4.1.**

Učenik likovnim
i vizualnim
izražavanjem
interpretira različite
sadržaje.

RAZRADA ISHODA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju:

- koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- koristi iskustvo usmjerenog opažanja
- koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama
- koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik te razlikujući stereotipe i šablone od originalnih rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno)
- čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje
- različite vrste površina (umjetnička djela i okolina)
- različiti odnosi mase i prostora
- kromatsko – akromatski kontrast
- jedinstvo. Dominacija
- kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku. Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

**ODGOJNO-
OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.4.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâché), žica
- grafički: monotipija, kartonski tisak.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određenih likovnih materijala i tehnika te razvoju finih motoričkih vještina.

34

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.4.3.

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar; plan; kompozicija i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.4.1. te se na taj način i vrednuje. Ostvaruje se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK B.4.1.

Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik grupira više detalja i karakteristika tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip.

Tijekom treće i četvrte godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.4.2.**

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.

Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje doživljaj stvaranja, opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prema upotrebi likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.4.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.4.1.

Učenik objašnjava i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama
- uspoređuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik uspoređuje i interpretira arhitektonske ili urbanističke cjeline; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Plan, tlocrt, maketa.

Odnos slike i teksta: reklame, časopisi, knjige, strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.4.1. te sa na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.4.2.

Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života i društvenim kontekstom; opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom treće i četvrte godine učenja preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 5. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 5.godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje likovnu i vizualnu umjetnost te suodnos umjetničkih područja (likovno/vizualno, pokret/ples, glazba, književnost, film).

Čovjek iznutra i izvana: učenik istražuje temu čovjeka – od njegove fizičke pojavnosti do svega što čini osobnost pojedinca (povezanost doživljaja, osjećaja, misli i stavova te načina odgovaranja na podražaje iz vanjskog svijeta) te je interpretira likovno ili vizualno.

Gradim svijet: učenik istražuje građu i organizaciju oblika u prirodi i umjetnosti te način kojim čovjek oblikuje i prilagođava životni prostor te vizualnu okolinu prirodnomu okružju i svojim potrebama (konstrukcije u prirodi i arhitekturi, materijali kojima gradimo, oblikovanje životnog prostora itd.).

Osobno i društveno: učenik istražuje teme koje ga zaokupljaju kao pojedinca te teme koje prepoznaje u društvenom okruženju (vršnjački odnosi, zaštita okoliša, sigurnost na internetu i sl.) te istraženo likovno ili vizualno interpretira.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK A.5.1.

Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom.

RAZRADA ISHODA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju:

- koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje)
- producira više ideja te odabire najbolju ideju (osnovna misao rada, poruka) i prenosi je u likovni i vizualni izraz
- predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja
- primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake)
- služi se iskustvom usmjerenoga opažanja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik stvara više ideja i odabire jednu koju prenosi u likovni ili vizualni rad; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od opažanja cjeline prema detalju te različitih odnosa i rasporeda dijelova unutar cjeline.

Obvezni likovni pojmovi:

- crte prema toku i karakteru
- dimenzije boje; miješanje boja: krug boja (osnovne i izvedene: sekundarne i tercijarne boje); kontrasti boja (boja prema boji, svjetlo – tamno, toplo-hladni, komplementarni kontrast)
- dvodimenzionalni i trodimenzionalni oblici
- različiti odnosi mase/volumena i prostora skulptura (statua, reljef, mobil), arhitektura
- ritam na plohi i u prostoru
- omjeri veličina likova i tijela.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.5.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine uporabom i variranjem različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitome likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik istražuje i varira likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik uporabljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mășé), žica
- grafički: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.5.3.

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik:

- digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.
- služi se osnovnim funkcijama programa za obradu fotografije.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik pri snimanju fotografija i /ili njihovoj obradi koristi osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika i tehničke mogućnosti novomedijskih tehnologija.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, rakurs, kompozicija, boja i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.5.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV**ODGOJNO-
OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.5.1.**

Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik opisuje umjetničko djelo kao cjelinu: opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (prikaz motiva, teme, poruke, asocijacije te načina kako su izražene).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela iz različitih područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura, fotografija, film (igrani i animirani), strip.

Tijekom pete i šeste godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.5.2.**

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uložnog truda i dovršenosti rada; ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

Učenik opisuje određene aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja.

Učenik prosuđuje suradnju u zajedničkom stvaralačkom procesu (rad u skupinu ili rad u paru).

Učenik uspoređuje svoju početnu namjeru i ishod stvaralačkog procesa; prepoznaje zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkom procesu te zadovoljstvo rezultatom.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Sadržaji ishoda OŠ LK B.5.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.5.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.5.1.

Učenik objašnjava i u likovnom ili vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uočava kako prirodni okoliš određuje materijale i oblike gradnje
- uspoređuje ulogu materijala i konstrukcije u oblikovanju arhitektonskoga prostora (izrađuje prostorne modele, makete i konstrukcije u kojima predlaže različita konstruktivna rješenja te objašnjava kako svako od njih određuje aktivnosti i namjene koji se u tome prostoru odvijaju)
- na primjeru plakata i stripa uspoređuje različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik uočava i interpretira načine kojima čovjek prilagođava životni prostor svojim potrebama i prirodnomu okolišu; uporabom različitih materijala, konstrukcija i oblika pri oblikovanju u prostoru rješava konstrukcijske probleme; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Materijali i konstrukcije u arhitekturi.
Hrvatska tradicijska arhitektura.
Plakat (obrazovni, kazališni, filmski itd.), strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.5.1. te se na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.5.2.

Učenik raspravlja
o društvenome
kontekstu
umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik uspoređuje i interpretira djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s različitim čimbenicima koji su utjecali na njihov nastanak i s društvenim kontekstom te navodi neke primjere umjetničkog izražavanja i spomenika iz svoje okoline.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te na izvanučioničkoj nastavi. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.5.1., OŠ LK B.5.1. i OŠ LK B.5.2. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom sedme i osme godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i ustanovama

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 6. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 6.godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje likovnu i vizualnu umjetnost te suodnos umjetničkih područja (likovno/vizualno, pokret/ples, glazba, drama, književnost, film). Izražava se povezujući različite umjetnosti.

Osjeti i osjećaji: učenik istražuje ulogu osjetila u doživljaju vizualnog i nevizualnog svijeta te različite načine izražavanja osjećaja (izražavanje emocija i osjeta kroz likovni izraz; istraživanje međudnosa osjeta i emocija kroz likovno i vizualno izražavanje).

Oblik i funkcija: učenik istražuje suodnose oblika i funkcije u vlastitom i širem životnom kontekstu (arhitektura, industrijski dizajn, modni dizajn itd.).

Mijenjam se: učenik propituje i izražava svoje stavove, ideje, osjećaje i doživljava likovnim i vizualnim izražavanjem.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK A.6.1.

Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava koristeći se likovnim i vizualnim jezikom.

RAZRADA ISHODA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju:

- koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepte za razvoj kreativnosti) pri oblikovanju i izražavanju ideja
- producira više ideja te odabire najbolju ideju (osnovna misao rada, poruka) i prenosi je u likovni i vizualni izraz
- služi se iskustvom usmjerenoga opažanja
- predviđa redoslijed određenih
- aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja
- primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik prepoznaje i primjenjuje asocijacije, metafore, analogije i simbole u oblikovanju ideja koje izražava likovnim i vizualnim jezikom; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od simboličke i asocijativne vrijednosti: crte, boje, volumena i prostora te kompozicijskih načela (ritam, kontrast, omjer itd.).

Obvezni likovni pojmovi:

- crte prema značenju (obrisne i strukturne ili gradbene) i karakter crta
- boja: gradacija (ton, vrsta boje, čistoća), kontrasti boja (boje prema boji, svijetlo-tamni, toplo-hladni, komplementarni), asocijativna i simbolička vrijednost boja
- ploha: pozitiv i negativ
- površina: crtačke, slikarske i kiparske (plastičke) teksture
- masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora (skulptura i arhitektura)
- različiti ritmovi na plohi, u prostoru i u vremenu
- omjeri veličina na plohi i u prostoru
- dominacija (isticanje i naglašavanje bojom, oblikom, veličinom, smjerom itd.)
- kompozicija (kružna, vodoravna, okomita, dijagonalna, piramidalna), rekompozicija.

Učenik izrađuje i razlikuje skicu i studiju.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji i izrazi drugih umjetničkih područja, npr. cjelovito oblikovanje kazališnog prostora (rekviziti, kostimografija, scenografija; svjetlost, boja, materijali/površina)
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK A.6.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine uporabom i variranjem različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitome likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik istražuje i varira likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica
- grafički: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.6.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon, tablet) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima;

zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

Učenik se služi osnovnim funkcijama programa za obradu fotografije.

Učenik koristi računalne programe za izradu prezentacije (povezano s ishodom OŠ LK C.6.1.).

Učenik izrađuje kraću animiranu formu tehnikom stop animacije.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i njihovoj obradi.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, kompozicija, boja, kontrast boja i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.6.1.

Funkcije programa za obradu fotografije: promjena kontrasta, boje, formata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK B.6.1.

Učenik rekonstruira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim iskustvom, osjećajima, mislima i stavovima.

Učenik opisuje umjetničko djelo kao cjelinu:

opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, asocijacije).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik opisuje suodnos tematskoga i likovnoga ili vizualnoga sadržaja povezujući ga s vlastitim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura, fotografija, film (igrani, dokumentarni i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom pete i šeste godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.6.2.**

Učenik opisuje stvaralački proces, opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada; ukazuje na moguće nedostatke i originalnija rješenja.

Učenik opisuje redosljed postupaka koje je poduzimao kako bi došao do rješenja.

Učenik prosuđuje suradnju u zajedničkom stvaralačkom procesu (rad u skupini ili rad u paru).

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik prepoznaje određene aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja te analizira svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući i uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.6.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.6.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.6.1.

Učenik analizira i u likovnom i vizualnom uratku ispituje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- analizira taktilni i vizualni doživljaj prostora u arhitekturi
- istražuje i analizira što sve utječe na funkcionalnost određenoga uporabnog predmeta, u studiji razrađuje izvediv prijedlog oblikovanja određenoga uporabnog predmeta kojim rješava neku od svojih svakodnevnih potreba te realizira svoju ideju u obliku prototipa ili makete
- prezentira određeni sadržaj u jednostavnim računalnim programima za prezentacije i/ili u formi plakata, rabeći različite odnose slike i teksta radi postizanja vizualne preglednosti, čitljivosti i jasnoće
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
- prepoznaje mogućnost ili potrebu (pre)oblikovanja prostora koji je povezan sa svakodnevnim aktivnostima i boravkom.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre) oblikovanja; predlaže i razrađuje likovna i vizualna rješenja prezentacija.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Produkt (industrijski) dizajn, grafički dizajn (plakat, odnos slike i teksta), tekstilni dizajn. Svjetlost, boja, materijal i površina u arhitekturi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.6.1. te se na taj način i vrednuje.

Učenik uspoređuje čitljivost teksta i jasnoću poruke na njemu sadržajno bliskim primjerima tiskovina, plakata i digitalnih medija.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.6.2.

Učenik raspravlja
o društvenome
kontekstu
umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik povezuje djela kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te raspravlja na koji način ona oplemenjuju kulturne sadržaje zajednice.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s društvenim kontekstom te opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkoga izražavanja, vrsta zanimanja (likovni/vizualni umjetnik, fotograf, arhitekt i dizajner) i spomenika iz svoje okoline koje je posjetio i /ili upoznao.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.6.1. i OŠ LK B.6.1. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom pete i šeste godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i ustanovama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 7. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 7.godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Oblik i mjera: učenik istražuje cjelinu kroz zajedničku mjeru te raspored i međusobne odnose dijelova (perspektive, mjera, sklad, proporcije...).

Prožimanje umjetnosti: učenik istražuje suodnos različitih umjetničkih područja u cjelovitome umjetničkom djelu (instalacija, scenska umjetnost) te se izražava u zajedničkim projektima s drugim učenicima.

Komunikacija i životno okruženje: učenik istražuje različite oblike komunikacije u životnom okruženju (vizualno izražavanje poruke: znak, piktogram, plakat, web, društvene mreže, sms itd.).

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

IZBORNE TEME:

Svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja (preispituje vlastiti odnos prema okolišu i prostoru u kojem živi: likovnim i vizualnim izražavanjem ukazuje na važnost suživota svih živih bića i ekološke svijesti za kvalitetu života; istražuje odnos oblika i namjene u arhitekturi, urbanizmu i dizajnu).

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK A.7.1.

Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom.

RAZRADA ISHODA

Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:

- koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- izražava poruku likovnim ili vizualnim radom
- koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepte za poticanje kreativnosti)
- oblikuje više ideja te bira najbolju koju prenosi u određenu formu, materijal i medij
- planira aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja
- primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja: promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake
- služi se iskustvom usmjerenoga opažanja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik stvara više ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od oblikovanja cjeline pomoću jedinstva likovnih elemenata i načela.

Obvezni likovni pojmovi:

- grafička modelacija
- tonska modelacija i koloristička modulacija, boje i neboje (kromatske i akromatske) boje; kontrasti boja
- prividi prostora na plohi: očište (nedogled, izbjeglišna točka), horizont, prostorni planovi, geometrijska perspektiva (s jednim ili više očišta), koloristička perspektiva (prostorno djelovanje boje)
- omjer i razmjer, proporcija, kanon
- simetrična i asimetrična kompozicija, statično-dinamično, ravnoteža
- ritam na plohi, u prostoru i u vremenu.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili konceptata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.7.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine eksperimentirajući i varirajući različite likovne materijale i postupke u vlastitome likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik eksperimentira i varira likovne materijale i postupke te istražuje osobni rukopis kako bi izradio svoj likovni rad. Uočava i izražava obilježja likovnih materijala i postupaka pri njihovoj uporabi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik uporabljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja. Prepoznaje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtačke: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarske: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastičke: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica
- grafičke: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija, linorez.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.7.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima;

zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

Učenik digitalnom kamerom (digitalni fotoaparat, pametni telefon, tablet) snima kratke video materijale.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnoga jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa i njihovoj obradi.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, likovni elementi (kromatske i akromatske boje, plohe), kompozicija (načini gradnje kompozicije: kontrast, ritam, dominacija, ravnoteža), kut snimanja ili rakurs, vrijeme u filmu i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK B.7.1.

Učenik raspravlja o likovnom i vizualnom umjetničkom djelu povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik raspravlja o umjetničkom

djelu kao cjelini: opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, ideja).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik opisuje i interpretira suodnos tematskoga i likovnoga/ vizualnoga sadržaja povezujući ga s vlastitim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt, web), arhitektura i urbanizam, film (igrani, animirani, dokumentarni i eksperimentalni), strip.

Tijekom sedme i osme godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Interpretacija djela može biti opisna (semantička analiza) i likovna (formalna analiza).

Učenika se potiče da:

- samostalno prikuplja informacije o umjetniku i djelu
- interpretira djelo povezujući sve prikupljene podatke i vlastiti doživljaj koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.7.2.**

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika, promišlja stvaralački proces te ukazuje na moguće promjene prvobitnih rješenja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada.

Učenik promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja te predlaže nova rješenja.

Učenik uspoređuje postupke kojima je došao do određenog rješenja s postupcima i rješenjima drugih učenika.

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkome procesu te odnosa početne namjere s rezultatom.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik povezuje postupke kojima je došao do određenog rješenja te prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad te radove drugih učenika prepoznajući i uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.7.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutalnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljavanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI****OŠ LK C.7.1.**

Učenik analizira i u likovnom i vizualnom uratku ispituje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- analizira različita oblikovna obilježja prostora
- uspoređuje različita oblikovna obilježja prostora te način na koji utječu na doživljaj, aktivnosti i sadržaje koji se u njemu odvijaju
- predlaže mogućnosti preoblikovanja okoline i razrađuje izvediva rješenja
- uspoređuje jasnoću i preglednost različitih grafičkih prikaza određenoga sadržaja te s pomoću shematskoga grafičkog prikaza interpretira različite sadržaje
- povezuje ulogu zaštitnog znaka s prepoznatljivošću određenog sadržaja ili ideje
- na primjeru plakata uspoređuje različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik povezuje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline s nekim aspektima vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre)oblikovanja te predlaže moguće rješenje; služi se shematskim grafičkim prikazima.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Graf, dijagram, zaštitni znak / logotip.

Proporcijski odnosi, odnosi mase i prostora, prostorna organizacija/tlocrt, boja i svjetlost u svakodnevnom iskustvu arhitekture.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.7.1. te se na taj način i vrednuje.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.7.2.

Učenik raspravlja
o društvenome
kontekstu
umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela s obzirom na različite društvene čimbenike te ih povezuje sa stečenim znanjima iz drugih predmeta i iskustvima iz svakodnevnoga života (društveni kontekst umjetničkog djela).

Učenik povezuje djela lokalne kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te prepoznaje probleme proizašle iz neodgovornog i neprimjerenog odnosa prema njima.

Učenik raspravlja o različitim ulogama koje umjetničko djelovanje može imati u životu zajednice.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica, opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te na izvanučioničkoj nastavi. Ostvaruje se zajedno s ishodom OŠ LK A.7.1., OŠ LK B.7.1. i OŠ LK B.7.2. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom sedme i osme godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i ustanovama

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.7.1. te se na taj način i vrednuje.

OSNOVNA ŠKOLA LIKOVNA KULTURA 8. RAZRED – 35 SATI GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 8. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Umjetnost, tehnologija i društvo: učenik istražuje povezanost likovnih i vizualnih umjetnosti i tehnologije te njihovu ulogu u suvremenome društvu; koristi novomedijske tehnologije za vlastito izražavanje.

Identitet i popularna kultura: učenik propituje utjecaj popularne kulture na oblikovanje vlastitih stavova i načine izražavanja vlastitoga identiteta te oblikuje kritički stav prema vizualnoj okolini (vizualne komunikacije, dizajn i primijenjena umjetnost, fotografija; novomedijska i komunikacijska tehnologija itd.).

Mijenjam se, mijenjam svijet: učenik istražuje ulogu stvaralačkog i inovativnog djelovanja u razvoju različitih aspekata društva (kulturnog, društvenog, ekonomskog) likovnim i vizualnim izražavanjem.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

IZBORNE TEME:

Osobno i društveno: likovnim i vizualnim izražavanjem učenik istražuje različite kulture radi razumijevanja vlastitoga kulturnog identiteta i razvoja tolerancije prema drugome i drugačijem (kulturni identitet, multikulturalnost; značenje boja, oblika, simbola i dr. u različitim kulturama, prihvaćanje različitosti).

Prostor u kojem boravim (svjesno življenje): učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd. te životni prostori u različitim društvenim i kulturnim okruženjima).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI OŠ LK A.8.1.

Učenik oblikuje ideje kao poruke kojima komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom.

RAZRADA ISHODA

Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:

- koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku)
- koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepti za poticanje kreativnosti)
- izražava poruku likovnim ili vizualnim radom
- oblikuje više ideja te bira najbolju koju prenosi u određenu formu, materijal i medij
- planira aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja
- primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja: poznaje etape kreativnog procesa (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake)
- služi se iskustvom usmjerenoga opažanja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik istražuje različite sadržaje tako da stvara više ideja te bira jednu koju izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; organizira proces vlastitoga rada po etapama kreativnoga procesa.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od oblikovanja cjeline pomoću jedinstva likovnih elemenata i načela.

Obvezni likovni pojmovi (ponavljanje i integriranje prethodno usvojenih te novi pojmovi):

- crte prema toku, karakteru i značenju
- croquis (kroki)
- ploha: privid prostora na plohi – geometrijska perspektiva (očičte), poliperspektiva, koloristička perspektiva (prostorno djelovanje boja), atmosferska perspektiva
- masa i prostor: masa (punina) i prostor (praznina) u skulpturi i arhitekturi; različiti odnosi mase i prostora
- kontrast (različiti kontrasti na plohi i u prostoru)
- boja: dimenzije boja (kromatska kvaliteta / vrsta boje, ton, zasićenost); simbolika i asocijativnost boja; kolorističko i tonsko slikanje, svi kontrasti boja
- boja kao svjetlost, pigment, u digitalnim i elektroničkim medijima; optičko miješanje boja
- površina: crtačka, slikarska i kiparska (plastička) tekstura
- ritam (pravilni, nepravilni); različiti ritmovi na plohi, u prostoru i u vremenu
- ravnoteža, simetrija i asimetrija; optička ravnoteža
- omjeri, razmjeri, proporcije
- kompozicija (horizontalna, vertikalna, dijagonalna, piramidalna, kružna)
- format
- harmonija i jedinstvo.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i koristi tehnike za razvoj kreativnosti.

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenika se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire formu, materijal, tehniku i medij kako bi izrazio svoju ideju.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK A.8.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine eksperimentirajući i varirajući različite likovne materijale i postupke u vlastitome likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA

Učenik inventivno upotrebljuje i varira likovne materijale i postupke te istražuje osobni rukopis kako bi izradio svoj rad. Uočava i izražava obilježja likovnih materijala i postupaka pri njihovoj uporabi. Snalazi se s poznatim i nepoznatim tehnikama te likovnim materijalima.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja. Prepoznaje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtačke: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarske: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastičke: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica
- grafičke: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija, linorez.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole materijala uključuju pritisak, nagib, spajanja, oblikovanja i sl.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

OŠ LK A.8.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik:

- učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o snimanju, likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.
- služi se programima za obradu fotografije
- koristi računalne programe za obradu i prezentaciju slika (povezano s ishodom OŠ LK C.8.1.).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i videozapisa, njihovoj obradi.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Svjetlo, kadar, plan, likovni elementi (kromatske i akromatske boje, plohe), kompozicija (načini gradnje kompozicije: kontrast, ritam, dominacija, ravnoteža) i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.8.1.

Funkcije programa za obradu fotografije: promjena kontrasta, formata, rekonponiranje, fotomontaža.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu u tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV**ODGOJNO-
OBRAZOVNI
ISHODI****OŠ LK B.8.1.**

Učenik interpretira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik interpretira umjetničko djelo kao cjelinu: opisuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, ideja).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik argumentirano opisuje i interpretira suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja povezujući ga s vlastitim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, web), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani, animirani, dokumentarni i eksperimentalni), strip.

Tijekom sedmog i osmog razreda u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem dva od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi gradskoga tkiva, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

Učenika se potiče da:

- samostalno prikuplja informacije o umjetniku i djelu
- promišlja, interpretira i prosuđuje djelo povezujući sve prikupljene podatke i vlastiti doživljaj koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- terenska nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
OŠ LK B.8.2.**

Učenik uspoređuje i vrednuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika, promišlja stvaralački proces te ukazuje na moguće promjene prvobitnih rješenja.

RAZRADA ISHODA

Učenik interpretira i vrednuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada.

Učenik promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja te predlaže nova rješenja.

Učenik promišlja likovne ili vizualne radove tako da uviđa različite ostvarene i neostvarene mogućnosti realizacije ideje u materijalima i likovnom jeziku i na taj način djelomično vrednuje (razrađuje kriterije): da sam/je napravio ovo/ovako onda bi se dogodilo...

Učenik uspoređuje postupke kojima je došao do određenog rješenja s postupcima i rješenjima drugih učenika.

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkome procesu te odnos prvobitne zamisli i konačnog rezultata.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja, vraća se na prethodne etape i pretpostavlja moguće promjene prvobitnih rješenja; analizira, interpretira i prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.8.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.8.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

OŠ LK C.8.1.

Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život te daje prijedlog njezina mogućeg (pre) oblikovanja.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- polazeći od analize, njegovu iskustvu dostupne, urbanističke cjeline, uočava različite potrebe i prepoznaje mogućnosti njezina preoblikovanja te predlaže i razrađuje moguće rješenje uočenoga problema
- propituje kako se sadržaji popularne vizualne kulture interpretiraju u različitim medijima vizualnih komunikacija i utječu na identitet učenika te obrnuto
- istražuje ulogu mode u oblikovanju osobnog identiteta
- koristi vizualne asocijacije i metafore pri oblikovanju različitih vrsta vizualnih znakova.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre)oblikovanja te predlaže i razrađuje moguće rješenje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Zaštitni znak/logotip, piktogram, plakat, modni i tekstilni dizajn, pismo.

Urbanistička cjelina dostupna svakodnevnom iskustvu učenika (povezanost prostorno-plastičke organizacije, sadržaja i komunikacije u prostoru).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom A.8.1. te se na taj način i vrednuje.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
OŠ LK C.8.2.

Učenik raspravlja
o društvenome
kontekstu
umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik raspravlja o umjetničkim djelima s obzirom na različite društvene čimbenike te ih povezuje sa stečenim znanjima iz drugih predmeta i iskustvima iz svakodnevnoga života (društveni kontekst umjetničkog djela).

Učenik povezuje djela kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te raspravlja na koji način ona oplemenjuju kulturne sadržaje zajednice i doprinose očuvanju kulturnog identiteta.

Učenik raspravlja o različitim ulogama koje umjetničko djelovanje može imati u životu zajednice.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik preispituje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica te opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi nekoliko kulturno-umjetničkih ustanova (dostupnih njegovu iskustvu) i na temelju vlastitoga iskustva opisuje aktivnosti koje se u njima odvijaju.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te na izvanučioničkoj nastavi. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.8.1., OŠ LK B.8.1. i OŠ LK B.8.2. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom sedme i osme godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama ili ustanovama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

LIKOVNA UMJETNOST

Predmetni kurikulum Likovne umjetnosti izrađen je fleksibilno, tako da odgovara svim satnicama prema kojima se predmet poučava u različitim vrstama gimnazija i drugim srednjim školama. Teme i sadržaji kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi raspoređeni su u četiri cjeline od kojih svaka obuhvaća fond 35 nastavnih sati. Pojašnjenja satnica prema školama detaljnije su navedena na početku svake cjeline.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 1 / „UMJETNOST I ČOVJEK” – 35 SATI GODIŠNJE

**1.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,
KLASIČNA GIMNAZIJA, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA
– 35 SATI GODIŠNJE**

**1.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati
(prvih 35 sati u 1. godini učenja)**

**3.RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA
(prvih 35 sati u 1. godini učenja Likovne umjetnosti)**

UMJETNOST I ČOVJEK

U 1. godini učenja i poučavanja obrađuje se tematski koncept „Umjetnost i čovjek” u kojemu se istražuje odnos čovjeka i umjetničkoga stvaranja kroz dvije teme: „Ljudsko tijelo u umjetnosti” i „Pogled na svijet”. Obje teme obrađuju se s nekoliko različitih problemskih pristupa. U temi „Ljudsko tijelo u umjetnosti” problematiziraju se različiti načini prikazivanja i korištenja ljudskoga tijela u umjetnosti kroz podteme: tijelo kao objekt (predmet prikazivanja), tijelo u tragovima (razlaganje i pojednostavljenje tjelesnosti) te tijelo kao subjekt (nositelj umjetničke aktivnosti). U temi „Pogled na svijet” obrađuju se sljedeće podteme: odabir i prikaz tema karakterističnih za pojedina razdoblja (akt, portret, mrtva priroda, krajolik, žanr, interijer, prikazi životinja, sakralne teme), vrste perspektiva, različiti pristupi formi (figurativno, apstraktno, konceptualno) te prikaz vizualne stvarnosti u fotografiji, filmu i videu (kroz objektiv).

Redoslijed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI **SŠ LU A.1.1.**

Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema „Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti” ili „Pogled na svijet” te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.

RAZRADA ISHODA

- učenik u skupini istražuje temu „Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti” ili temu „Pogled na svijet”, odabirući jedan problem unutar predloženih podtema
- učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere
- učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prvome razredu obrađuju se dvije glavne teme: „Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti” i „Pogled na svijet”. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obvezan je odabir jedne podteme): tijelo kao objekt/predmet prikazivanja, tijelo u tragovima/pojednostavljenje i razlaganje tjelesnosti, tijelo kao subjekt/nositelj umjetničke aktivnosti; problem prikazivanja prostora (perspektive), tematike i sadržaja, forme (figurativno, apstraktno, konceptualno), interpretacija vizualne stvarnosti u slikarstvu i kiparstvu, filmu, videu i fotografiji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada razred se dijeli u skupine. Svaka skupina tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar jedne izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU B.1.1.

Učenik analizira umjetničko djelo koje se uklapa u teme „Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti” i „Pogled na svijet” te izražava kritički stav.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava kako su likovni materijali i tehnike odredili formalna obilježja umjetničkoga djela
- učenik objašnjava likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela te stilska obilježja umjetničkoga djela
- učenik uspoređuje odnos teme i sadržaja umjetničkih djela različitih stilskih razdoblja
- učenik uspoređuje pristup istomu likovnom problemu u umjetničkim djelima različitih stilova, pravaca i razdoblja
- učenik objašnjava odabir sredstava i postupaka u izvedbenim i konceptualnim oblicima umjetnosti te interpretira njihov sadržaj/ ideju
- učenik kritički prosuđuje načine interpretacije vizualne stvarnosti u novim medijima
- učenik analizira umjetničko djelo koristeći se likovnom terminologijom/jezikom
- učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik interpretira umjetničko djelo primjenjujući terminologiju i analizu na zadovoljavajućoj razini.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti djela koja se uklapaju u teme „Ljudsko tijelo u umjetnosti” i „Pogled na svijet”

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja/vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenik kroz ovakav pristup analizi djela osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.1.2.**

Učenik raspravlja o različitim umjetničkim pristupima ljudskome tijelu i vizualnoj stvarnosti te argumentira vlastiti kritički stav.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o načinu na koji određena umjetnička djela odražavaju ideale ljepote te raspravlja o promjenjivosti i uvjetovanosti ideala i stereotipa
- učenik raspravlja o raskoraku između vizualne stvarnosti i njezine interpretacije nastale uporabom novih medija.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o načinima prikazivanja ili korištenja ljudskoga tijela u umjetnosti različitih razdoblja, stilova i pravaca
- učenik propituje (auto)portret kao oblik umjetnikova izražavanja svijesti o sebi i svijetu oko sebe
- učenik raspravlja o utjecajima vaneuropskih kultura na umjetnost 19. i 20. stoljeća.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama smještajući ih u određeni kontekst i preispituje problem s više različitih gledišta.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema može raspravljati o:

- idealima i kanonu ljepote, stereotipima, njihovoj promjenjivosti i uvjetovanosti društveno-povijesnim kontekstom
- utjecaju popularne kulture i masovnih medija na današnje razumijevanje ljepote i tijela
- posljedicama pojave novih medija (fotografija, film, video) na bilježenje stvarnosti kao alternativa oblikovanju materijala
- promjenama u pristupu oblikovanja ljudskoga tijela uspoređujući umjetnička djela različitih stilova, razdoblja i pravaca
- različitim načinima oblikovanja portreta kao odrazu društveno-povijesnoga konteksta; portretu kao iskazu karakternih osobina modela i/ili umjetnikovu viđenju modela; autoportretu kao iskazu svijesti umjetnika o sebi i svijetu oko sebe.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
SŠ LU B.1.3.

Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja umjetničke nacionalne baštine koja se uklapa u zadane teme „Ljudsko tijelo” i „Pogled na svijet”.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava važnost odabranih primjera nacionalne kiparske, slikarske, fotografske, filmske i multimedijske baštine
- učenik kritički vrednuje odnos pojedinca i društva prema pojedinim djelima nacionalne umjetničke baštine
- učenik predlaže vlastita rješenja prezentacije i promidžbe pojedinih djela nacionalne umjetničke baštine.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik objašnjava stilska obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri nacionalne i lokalne baštine u sklopu teme „Ljudsko tijelo” i „Pogleda na svijet”. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
SŠ LU B.1.4.

Učenik kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

RAZRADA ISHODA

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/ muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkome djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalne, tematske i stilske značajke.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje djelo/izložbu služeći se likovnom terminologijom.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavama muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU C.1.1.

Učenik prosuđuje
međudnos
konteksta i
umjetničkoga
djela/stila.

RAZRADA ISHODA

- učenik razmatra utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na promjene ideala ljepote i načine prikazivanja ljudskoga tijela
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na pristup tijelu u umjetnosti
- učenik objašnjava različite načine prikazivanja prostora kao odraz društveno-povijesnoga konteksta
- učenik razmatra utjecaj društvenoga konteksta na odabir teme, sadržaja i motiva umjetničkih djela
- učenik objašnjava utjecaj umjetničkoga konteksta na promjenu pristupa formi
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik samostalno smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje i donosi pretpostavke o utjecaju pojedinoga konteksta na likovno djelo/stil.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme „Umjetnost i čovjek” ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenog i umjetničkog konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 2 / „ČOVJEK I PROSTOR” – 35 SATI GODIŠNJE

**2.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,
KLASIČNA GIMNAZIJA, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA
– 35 SATI GODIŠNJE**

**1.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati
(drugih 35 sati u 1. godini učenja)**

**3.RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA
(drugih 35 sati u 1. godini učenja Likovne umjetnosti)**

ČOVJEK I PROSTOR

U drugoj godini učenja i poučavanja obrađuje se tema „Čovjek i prostor”. Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika usmjereni su na proučavanje osnova arhitekture (konstruktivni i prostorni elementi, načela oblikovanja), upoznavanje s obilježjima specifičnih građevina pojedinoga razdoblja/stila (na primjer: hram, palača, bazilika, kazalište, stadion...), a posebni je naglasak na urbanizmu i stambenoj arhitekturi različitih razdoblja/stilova (svjetska i nacionalna), uključujući i suvremeno doba. Jedna od podtema je i odnos arhitekture, skulpture i slikarstva. Proučavajući njihove različite odnose, objedinjuju se sadržaji ishoda 4. ciklusa.

Redoslijed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU A.2.1.

Učenik istražuje odabrani problem u sklopu teme „Čovjek i prostor” te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.

RAZRADA ISHODA

- učenik u skupini provodi jedno istraživanje u sklopu teme „Čovjek i prostor” odabirući problem unutar predloženih podtema
- učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere
- učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U drugome razredu obrađuje se tema „Čovjek i prostor”. Unutar ove teme predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obvezan je odabir jedne podteme): osnove arhitekture, urbanizam, pojava specifičnih građevina za pojedino razdoblje ili stil, stambena arhitektura, lokalna i nacionalna baština stanovanja (tradicionalna i reprezentativna), odnos arhitekture, skulpture i slikarstva.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada razred se dijeli u skupine. Svaka skupina tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar jedne izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.2.1.**

Učenik analizira djela arhitekture i urbanizma koja se uklapaju u temu „Čovjek i prostor” te izražava kritički stav.

RAZRADA ISHODA

- učenik analizira osnovne konstruktivne i prostorne elemente te stilska obilježja arhitekture na primjeru antičkoga hrama, kršćanske bazilike i moderne/suvremene konstrukcije
- učenik analizira odabrani primjer stambene arhitekture koristeći odgovarajuću terminologiju
- učenik analizira i uspoređuje građevine specifične za pojedina razdoblja koristeći odgovarajuću terminologiju
- učenik analizira i uspoređuje odabrane urbanističke sklopove (prepoznaje i imenuje elemente urbanizma, opisuje karakteristike oblikovanja pojedinih elemenata te načela oblikovanja cjeline)
- učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje osnovne dijelove urbanističke cjeline te utjecaj konstruktivnih rješenja na oblikovanje arhitektonskoga djela.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- osnovni konstrukcijski i prostorni elementi, antički hram, kršćanska bazilika, moderne/suvremene konstrukcije, stambena arhitektura, urbanistički sklopovi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnog/arhitektonskog djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenje i poučavanje odvija se u pozitivnome razrednom ozračju, učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.2.2.**

Učenik raspravlja o sadržajima i problemima suvremenoga stanovanja i urbanističkoga oblikovanja.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o suvremenim trendovima u oblikovanju i gradnji stambene arhitekture i urbanoga prostora te donosi vlastite prijedloge
- učenik raspravlja o problemu interpolacije u urbanome prostoru.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o razlikama u oblikovanju stambene arhitekture različitih kultura
- učenik raspravlja o ulozi javne skulpture u oblikovanju identiteta urbanih prostora
- učenik raspravlja o grafitima i street artu.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik iznosi stav o arhitektonskim i urbanističkim rješenjima ili postavljenim tezama smještajući ih u kontekst na zadovoljavajući način.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema može raspravljati o:

- tome kako se razlike u načinu života u postindustrijsko/potrošačko doba odražavaju na urbanističko oblikovanje (trgovački centar, porast prometa, briga za javni prostor, briga za kvalitetu života, odgovornost prema baštini, različitim oblicima, namjenama i sadržajima perivojne arhitekture), na oblike stanovanja, karakteristike novih tipova kuća (niskoenergetska, pasivna, pametna), nove trendove u oblikovanju i eksperimentiranju s materijalima i tehnologijom (zelena arhitektura, dinamična arhitektura, utjecaj tradicionalne arhitekture na suvremenu stambenu arhitekturu), stambenoj arhitekturi različitih kultura
- urbanističkim problemima i arhitektonskim rješenjima stambenoga prostora u učeniku poznatoj okolini (naselje ili grad gdje živi ili pohađa školu)
- različitim rješenjima interpolacije
- intervencijama u urbanom prostoru na primjeru javne skulpture, grafita i street arta.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU B.2.3.

Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne stambene i urbanističke baštine te skulpture u javnome prostoru.

RAZRADA ISHODA

- učenik opisuje djela tradicionalne i reprezentativne stambene arhitekture te objašnjava njihovu važnost u kontekstu nacionalne baštine (učenik objašnjava i tumači odabir materijala, oblikovanje i organizaciju prostora objekta tradicionalnoga i reprezentativnoga stanovanja s obzirom na društveno-povijesni i geografsko-klimatski kontekst)
- učenik uspoređuje oblikovanje urbanističkih cjelina različitih stilova i razdoblja na odabranim primjerima nacionalne baštine
- učenik objašnjava ulogu skulpture u oblikovanju javnoga prostora i prosuđuje važnost njezinog očuvanja i zaštite
- učenik navodi i objašnjava suvremene oblike zaštite i kriterije vrednovanja nacionalne arhitektonske baštine
- učenik prosuđuje važnost i stupanj očuvanja nacionalne arhitektonske i urbanističke baštine te iznosi vlastite ideje njezine zaštite i/ili prezentacije / promidžbe.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik navodi stilska obilježja arhitektonskog, urbanističkog i skulpturalnog djela nacionalne baštine te ukazuje na odgovornost njenog očuvanja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri nacionalne i lokalne baštine u sklopu teme „Čovjek i prostor”. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.2.4.**

Učenik kritički
prosuđuje
umjetničko
djelo na temelju
neposrednoga
kontakta.

RAZRADA ISHODA

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/ muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojem izražava kritički stav o izložbi ili posjećenome kulturnom spomeniku (javna skulptura, arhitektonski objekt ili urbanistički sklop)
- učenik kritički prosuđuje viđena djela.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik opisuje djelo/izložbu/ambijent služeći se likovnom terminologijom.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavima muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU C.2.1.

Učenik prosuđuje
međudnos
konteksta i
umjetničkoga
djela/stila.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava utjecaj društveno-povijesnih okolnosti na formiranje stilskih obilježja na odabranim primjerima arhitekture i urbanizma
- učenik uspoređuje različite primjere arhitekture i urbanizma kroz odabrane stilove/razdoblja
- učenik analiziranu građevinu ili urbanistički sklop smješta u odgovarajući stil/razdoblje
- učenik objašnjava geografsko-klimatski utjecaj na oblikovanje u stambenoj arhitekturi i urbanizmu
- učenik povezuje i objašnjava utjecaj novih tehnologija na oblike, konstrukciju, nove namjene u arhitekturi i oblikovanju gradova od prapovijesti do danas
- učenik objašnjava odnos arhitekture, skulpture i slikarstva u odgovarajućem društveno-povijesnom kontekstu.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim stilom i razdobljem te donosi pretpostavke o utjecaju pojedinoga konteksta na umjetničko djelo/stil.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme „Čovjek i prostor” ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenoga, klimatsko-geografskoga i umjetničkoga konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 3 / „UMJETNOST I TUMAČENJE SVIJETA” – 35 SATI GODIŠNJE

**3.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,
KLASIČNA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE**

**2.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati
(prvih 35 sati u 2. godini učenja)**

UMJETNOST I TUMAČENJE SVIJETA

U 3. godini učenja i poučavanja obrađuje se tematski koncept „Umjetnost i tumačenje svijeta”. Sadržaji ishoda i učenikova aktivnost ostvaruju se problemski u temama „Umjetnost i duhovnost” i „Umjetnost i znanost”. Temom „Umjetnost i duhovnost” prate se promjene u oblikovanju, funkciji i ikonografiji umjetničkoga djela kao odraz filozofskog, kulturnog, vjerskog ili duhovnog koncepta. Temom „Umjetnost i znanost” pristupa se umjetnosti dvojako: kao načinu tumačenja svijeta metodama svojstvenima znanosti – promatranjem i tumačenjem zakonitosti – te kroz primjenu znanstvenih spoznaja i tehnoloških postignuća u likovnome oblikovanju. Tematski sadržaj obuhvaća promjene likovnog oblikovanja pod utjecajem znanstvenih koncepata i konkretnu primjenu znanstvenih i tehnoloških otkrića u nastanku novih likovnih rješenja.

Teme su usklađene i omogućuju odabir likovnih primjera urbanizma, arhitekture, kiparstva, slikarstva, fotografije, filma i suvremenih medija, a koji na različite načine iskazuju kulturni, vjerski, duhovni, filozofski ili idejni sadržaj i/ili djela nastala primjenom znanstvenih otkrića i tehnoloških inovacija.

Redoslijed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU A.3.1.

Učenik istražuje odabrani problem u sklopu teme „Umjetnost i tumačenje svijeta” te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.

RAZRADA ISHODA

- učenik u paru provodi jedno istraživanje u sklopu teme „Umjetnost i tumačenje svijeta” odabirući problem u sklopu predloženih podtema
- učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere
- učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U trećem razredu se unutar koncepta „Umjetnost i tumačenje svijeta” obrađuju teme „Umjetnost i duhovnost” i „Umjetnost i znanost”. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obvezan je odabir jedne podteme): duhovnost/religija i umjetnost, znanost i umjetnost, umjetnost i tehnologija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada učenici se dijele u parove i svaki par tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema odnosno podtema.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU B.3.1.

Učenik analizira umjetničko djelo koje se uklapa u teme „Umjetnost i duhovnost” i „Umjetnost i znanost”.

RAZRADA ISHODA

- učenik analizira likovno djelo služeći se odgovarajućom likovnom terminologijom/jezikom
- učenik analizira oblikovanje forme, stilska obilježja, ikonografske sadržaje i značenje djela interpretirajući odraz kulta, vjere, filozofije, znanosti i tehnologije na likovnim primjerima
- učenik analizira materijale, tehnike i postupke koji omogućuju nova konstruktivna i oblikovna rješenja (arhitektura, urbanizam, slikarstvo, kiparstvo, fotografija, film, novi mediji)
- učenik analizira i uspoređuje odnos arhitekture, kiparstva i slikarstva sakralnih prostora
- učenik uspoređuje pristup istom likovnom problemu u umjetničkim djelima različitih stilova, pravaca i razdoblja interpretirajući odraz kulta, vjere, filozofije, znanosti i tehnologije na oblikovanje odabranih likovnih primjera
- učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik objašnjava tematske, formalne i kontekstualne sadržaje umjetničkog djela.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni i ikonografski elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti, konstruktivna i oblikovna rješenja djela koja se uklapaju u teme „Umjetnost i duhovnost” i „Umjetnost i znanost”.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.3.2.**

Učenik raspravlja o utjecaju kulta, vjere, duhovnosti, filozofije, znanosti i tehnologije na umjetničko stvaralaštvo te argumentira vlastiti kritički stav.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o međusobnom utjecaju znanosti, tehnologije i umjetnosti
- učenik raspravlja o načinima oblikovanja građevina različitih religija i kultura.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o simboličkoj i funkcionalnoj ulozi svjetlosti u djelima arhitekture, kiparstva, slikarstva ili kao samostalnome mediju
- učenik raspravlja o simboličkoj ulozi boje i primjeni znanstvenih spoznaja o boji u umjetničome stvaralaštvu
- učenik raspravlja o simboličkoj ulozi proporcija
- učenik raspravlja o relativnosti percepcije i njezinu korištenju u umjetnosti.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik iznosi stav o utjecaju kulta, vjere, duhovnosti, filozofije, znanosti i tehnologije na umjetničko stvaralaštvo koristeći se argumentima temeljenim na razumijevanju teme.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema:

- objašnjava međusobni utjecaj znanosti i umjetnosti kroz pojavu novih tehnologija, materijala, formi i sadržaja
- uspoređuje primjere sakralnoga/kulturnoga prostora i primjenu znanosti i tehnoloških novina u njihovu oblikovanju
- uspoređuje sličnosti i razlike u oblikovanju sakralne i svjetovne arhitekture različitih religija i kultura
- objašnjava utjecaj svjetlosti na doživljaj arhitektonskoga djela, na artikulaciju prostora i arhitektonskih elemenata, odnos svjetlosti i materijala, ulogu svjetlosti u usmjeravanju kretanja građevinom; tumači specifične kultne, vjerske i znanstvene ideje/koncepte vidljive u načinu korištenja svjetlosti u arhitekturi; objašnjava i uspoređuje ulogu svjetlosti kao simbola, teme ili samostalnoga medija u kiparstvu, slikarstvu i novim medijima
- objašnjava primjenu različitih teorija i tehnologija boje na pojavu pojedinih likovnih pravaca i stilskih karakteristika, razvoj i uporabu likovnih tehnika i materijala; razmatra simboličku ulogu i različite funkcije boje u oblikovanju arhitekture, skulpture, djelima slikarstva i novih medija na odabranim likovnim primjerima
- uspoređuje različite proporcijske odnose i njihova značenja u odgovarajućem društveno-povijesnom kontekstu
- objašnjava relativnost percepcije i raskol između oka i viđenja kroz optičke korekcije i iluzije, *trompe l'oeil* i dinamička svojstva boje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI **SŠ LU B.3.3.**

Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja umjetničke nacionalne baštine koja se uklapa u zadane teme „Umjetnost i duhovnost” i „Umjetnost i znanost”.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava važnost odabranih primjera nacionalne urbanističke, graditeljske, kiparske, slikarske, fotografske, filmske i multimedijske baštine
- učenik kritički promatra odnos pojedinca i zajednice prema nacionalnoj baštini
- učenik objašnjava povijesnu i stilsku slojevitost arhitektonskih primjera baštine u Hrvatskoj
- učenik raspravlja o utjecaju pojedinih umjetnika i umjetničkih djela na daljnji tijek umjetničkoga stvaralaštva u nacionalnome kontekstu
- učenik objašnjava vrijednost, stupanj očuvanja baštine te iznosi vlastite ideje zaštite i/ili prezentacije / promidžbe.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik navodi stilsku obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri umjetničke baštine u sklopu koncepta „Umjetnost i tumačenje svijeta”: djela nacionalne sakralne baštine i/ili djela koja se odlikuju inovativnošću u primjeni znanstvenih spoznaja i tehnologija. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI **SŠ LU B.3.4.**

Učenik kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

RAZRADA ISHODA

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/ muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkom djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalna, tematska i stilski obilježja.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik interpretira izabrano djelo na temelju formalnih, tematskih i stilskih obilježja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavima muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU C.3.1.

Učenik prosuđuje
međudnos
konteksta i
umjetničkoga
djela/stila.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava utjecaj kulta i vjere na odabranim primjerima arhitekture, kiparstva, slikarstva i drugih medija različitih kultura, stilova i razdoblja
- učenik objašnjava utjecaj znanosti i novih tehnologija na arhitekturu, kiparstvo, slikarstvo i druge medije
- učenik tumači ikonografske elemente umjetničkog djela
- učenik objašnjava ikonografske metode na odabranim likovnim primjerima
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil ili razdoblje

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim stilom i razdobljem te tumači utjecaj pojedinoga konteksta na likovno djelo/stil.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme „Umjetnost i tumačenje svijeta” ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenog i umjetničkog konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 4 / „UMJETNOST I MOĆ”, „UMJETNOST I STVARALAČKI PROCES” – 35/32 SATA GODIŠNJE

**4. RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,
KLASIČNA GIMNAZIJA, – 32 SATA GODIŠNJE**

**2. RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati
(drugih 35 sati u 2. godini učenja)**

UMJETNOST I MOĆ, UMJETNOST I STVARALAČKI PROCES

U 4. godini učenja i poučavanja predmeta Likovna umjetnost obrađuju se teme „Umjetnost i moć” i „Umjetnost i stvaralački proces”.

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme „Umjetnost i moć” usmjereni su na proučavanje odnosa između umjetnosti i moći s nekoliko gledišta: razumijevanje propagandnih mogućnosti umjetnosti, uloge umjetnosti u osvještavanju bitnih društvenih pitanja, položaja i uloge umjetnika u društvu, cenzure kao oblika oduzimanja moći, institucionalizacije umjetnosti i njezine eksploatacije u komercijalne svrhe, preplitanja umjetnosti i popularne kulture te utjecaja popularne kulture i masovnih medija na svakodnevicu.

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces” usmjereni su na istraživanje prirode stvaralačkoga umjetničkoga procesa kao egzistencijalne ljudske potrebe koja se izražava kroz različite umjetničke aktivnosti od prapovijesti do danas. Promatraju razvoj ideja od skice do konačne realizacije unutar individualnoga umjetničkoga stvaralačkoga opusa. Problemskim se konceptima istražuju različiti pristupi umjetničkome procesu te njihova povijesna, znanstvena, filozofska i tehnološka uvjetovanost (proces kao tehnička vještina, ritual, automatizam i apsurd, destrukcija, konstrukcija, proces kao intelektualni čin, umjetnost bez tehnološkoga procesa).

Redoslijed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI

SŠ LU A.4.1.

Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema „Umjetnost i moć” i „Umjetnost i stvaralački proces” te prezentira/ izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.

RAZRADA ISHODA

- učenik samostalno istražuje temu „Umjetnost i moć” odabirući problem unutar predloženih podtema
- učenik samostalno istražuje temu „Umjetnost i stvaralački proces” odabirući stvaralački opus jednoga umjetnika
- učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira prikladne likovne primjere
- učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U četvrtom razredu se obrađuju teme „Umjetnost i moć” i „Umjetnost i stvaralački proces”. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (učenik odabire i samostalno istražuje jednu podtemu unutar svake teme): „Umjetnost i moć” – umjetnost kao propaganda; umjetnost kao društveni komentar; umjetnost i cenzura; umjetnost, popularna kultura i masovni mediji; komercijalizacija, institucionalizacija i eksploatacija umjetnosti i kulture; „Umjetnost i stvaralački proces” – stvaralački opus jednoga umjetnika (u učeničkim istraživanjima podjednako trebaju biti zastupljeni slikari, kipari, grafičari, arhitekti, konceptualni umjetnici, fotografi i video-umjetnici; učenik istraživanje usmjerava na objašnjavanje razvoja ideja od skice do konačnoga rješenja; isticanje umjetnikova doprinosa određenoj tehnici eksperimentiranjem s materijalima; objašnjavanje elemenata koji povezuju umjetničke radove pojedinoga umjetnika: ideja/koncept, motiv, sadržaj, tehnološki proces, materijal...).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**

SŠ LU A.4.2.

Učenik reinterpreтира ideju umjetničkoga djela izražavajući se u odabranome mediju.

RAZRADA ISHODA

- u sklopu teme „Umjetnost i moć” učenik analizira likovne metode i postupke kojima se prenose i ističu poruke odabranoga umjetničkoga djela te izvodi vlastitu likovnu reinterpretaciju umjetničke ideje
- u sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces” učenik reinterpreтира postupke realizacije ideje.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik oponaša stvaralački proces izvodeći grafičke analize umjetničkoga djela.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim rekonstrukcijama i reinterpretacijama djela učenik u vlastitim radovima oponaša one likovne elemente ili metode koji su ključni za dublje razumijevanje pojedinoga djela te za uočavanje likovnih metoda i mehanizama prenošenja poruke. Mogućnosti izvođenja likovnih rekonstrukcija i reinterpretacija omogućit će učeniku: rekonponiranje umjetničkoga djela preoblikovanjem i reorganizacijom njegovih dijelova; redefiniranje umjetničkoga djela intervencijama na reprodukciji i/ili promjenama konteksta; reinterpretaciju stvaralačkoga procesa istraživanjem tragova fizičkih aktivnosti umjetnika u materijalu; rekonstrukciju početaka komponiranja umjetničkoga djela izvođenjem geometrijskih konstrukcija formata, od odabira formata do razmještaja elemenata u formatu; grafičko oponašanje linija i poteza kojima istražuje rukopis i uspoređuje umjetnička djela izvedena u različitim likovnim medijima (npr. crtež i slikarstvo); osmišljavanje aktivnosti s umjetničkim djelima u obliku funkcionalnih igara kojima se interpreтира logika nastanka djela.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU B.4.1.

Učenik analizira djelo koje se uklapa u teme „Umjetnost i moć” i „Stvaralački proces”.

RAZRADA ISHODA

U sklopu teme „Umjetnost i moć” učenik:

- analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne i ikonografske elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu iskazivanja moći i društvenoga položaja
- analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu izražavanja društvenoga komentara
- analizira i interpretira motive popularne kulture u likovnoj umjetnosti te vizualna sredstva i metode reklamne industrije i drugih masovnih medija.

U sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces” učenik:

- analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu iskazivanja umjetničke ideje
- analizira i uspoređuje rukopisna obilježja istoga umjetnika u različitim medijima te utvrđuje rukopisne posebnosti različitih umjetnika u istome mediju
- analizira stilske i tematske osobitosti djela objašnjavajući ikonografske elemente, simbole, motive i sadržaje umjetničkoga djela.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik interpretira umjetničko djelo.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni i ikonografski elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti djela koja se uklapaju u teme „Umjetnost i moć” i „Umjetnost i stvaralački proces”.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu, preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste, učenik razvija kritički stav. Učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI
SŠ LU B.4.2.**

Učenik raspravlja o različitim odnosima između umjetnosti i moći te umjetnosti kao stvaralačkom procesu i argumentira vlastiti kritički stav.

RAZRADA ISHODA

Izborne raspravljačke teme u sklopu teme „Umjetnost i moć“:

- učenik raspravlja o uporabi likovne umjetnosti u propagandne svrhe
- učenik raspravlja o utjecaju popularne kulture i masovnih medija na umjetnost i svakodnevni život
- učenik raspravlja o ulozi umjetnosti kao društvenog komentara
- učenik raspravlja o cenzuri u umjetnosti
- učenik raspravlja o institucionalizaciji, komercijalizaciji i eksploataciji likovne umjetnosti
- učenik raspravlja o položaju i ulozi umjetnika u društvu.

Izborne raspravljačke teme u sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces“:

- učenik raspravlja o tradicionalnome (tehnička vještina) i suvremenom (konceptualnom) odnosu prema stvaralačkom procesu
- učenik raspravlja o oblicima antiumjetničkoga pristupa procesu stvaranja
- učenik raspravlja o umjetničkome stvaralaštvu kao racionalnom ili emocionalnom procesu
- učenik raspravlja o odnosu pojedinih faza unutar individualnoga stvaralačkog procesa (ideja, afektivni poticaj, realizacija).

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik iznosi stav u raspravi o likovnim djelima ili određenim tezama smještajući ih u određeni kontekst, sagledavajući problem s više različitih gledišta.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U nastavku su dana kratka pojašnjenja i smjernice za vođenje pojedinih raspravljačkih tema.

U sklopu teme „Umjetnost i moć“ učenik raspravlja o:

- načinima na koje su pojedina društva i kulture koristile likovnu umjetnost za isticanje društvenoga položaja i moći pojedinca ili propagiranje pojedinih društveno-političkih i vjerskih zajednica
- ulozi naručitelja u produkciji likovnoga djela
- umjetnosti kao načinu iskazivanja društvenih nepravdi i propitivanja uvriježenih stavova, ideja i vrijednosti
- cenzuri kao oduzimanju moći i ograničavanju stvaralačke slobode pojedinca, preplitanju likovnih umjetnosti, popularne kulture i masovnih medija (npr. utjecaj fotografije i filma na likovnu umjetnost; plakat, strip, grafiti, street art, pop-art)
- utjecaju likovne umjetnosti i stvaralaštva na popularnu kulturu (film, video spotovi, igrice)
- utjecaju popularne kulture, masovnih medija i vizualnih komunikacija na svakodnevni život
- ulozi muzejsko-galerijskih ustanova u određivanju statusa umjetničkog djela, odnosu umjetničke i tržišne vrijednosti umjetnina
- reproduciranju umjetnina i eksploataciji umjetnosti (umjetnost kao tržišna roba)
- primjerima otpora prema institucionalizaciji, komercijalizaciji i eksploataciji umjetnosti u likovnim pravcima i pokretima 20. i 21. stoljeća.

U sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces” učenik kroz raspravu:

- uspoređuje tradicionalne oblike procesa, čija se vrijednost očituje vještinom rada u materijalu, s konceptualnim pristupom stvaralaštvu u suvremenoj umjetnosti
- objašnjava stvaranje bez kontrole razuma kao oblik automatiziranoga bilježenja znakova i simbola
- objašnjava uvođenje elemenata slučajnosti u stvaralački proces kao posljedicu apsurdna i anti-umjetničkih stavova
- raspravlja o ekspresivnim oblicima umjetničkoga stvaranja koji se iskazuju kroz destrukciju forme i materijala
- razmatra stvaralački proces kao intelektualni čin uspoređujući racionalne oblike komponiranja i građenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Broj sati nastave određuje broj raspravljačkih tema koje će nastavnik odabrati. Potrebno je minimalno realizirati dvije rasprave, po jednu iz svake teme.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU B.4.3.

Učenik procjenjuje važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne kulturne/umjetničke baštine koja se uklapa u teme „Umjetnost i moć” te „Umjetnost i stvaralački proces”.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava važnost nacionalne urbanističke, graditeljske i umjetničke baštine
- učenik raspravlja o tome kako su pojedini umjetnici i umjetnička djela utjecali na daljnji tijek umjetničkoga stvaralaštva u nacionalnome kontekstu
- učenik kritički vrednuje odnos pojedinca i društva prema pojedinim djelima umjetničke baštine
- učenik kritički prosuđuje ulogu spomeničke i umjetničke baštine u globalizacijskim procesima
- učenik kritički prosuđuje promidžbenu i gospodarsku ulogu spomeničke i umjetničke baštine te predlaže vlastita rješenja prezentacije i kulturne promidžbe pojedinih umjetničkih djela.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik prepoznaje stilska obilježja i značaj pojedinih primjera nacionalne baštine u širem društvenom kontekstu.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri umjetničke baštine u sklopu koncepta „Umjetnost i moć” i „Umjetnost i stvaralački proces”. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

**ODGOJNO-
-OBRAZOVNI
ISHODI**
SŠ LU B.4.4.

Učenik analizira i kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

RAZRADA ISHODA

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/ muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkome djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalna, tematska i stilska obilježja.

**ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI
USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA**

Učenik interpretira materijalna, izvedbena, kontekstualna i idejna obilježja odabranog djela.

ODGOJNO- -OBRAZOVNI ISHODI SŠ LU C.4.1.

Učenik prosuđuje
međudnos
konteksta i
umjetničkoga
djela/stila.

RAZRADA ISHODA

U sklopu teme „Umjetnost i moć“:

- učenik objašnjava i uspoređuje propagandnu ulogu umjetnosti u različitim društvima
- učenik objašnjava na koji način likovna djela zrcale ili kritiziraju vrijednosti, ideje i uvjerenja vremena u kojemu su nastala (umjetnost kao društveni komentar)
- učenik objašnjava i uspoređuje različite uzroke cenzure u likovnoj umjetnosti povezujući ih s odgovarajućim društveno-povijesnim kontekstom (vjerska, društvena, politička cenzura)
- učenik objašnjava pojavu institucionalizacije, komercijalizacije i eksploatacije umjetnosti i različite primjere otpora ovim pojavama u umjetnosti 20. stoljeća
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na položaj i ulogu umjetnika u društvu
- učenik objašnjava utjecaj popularne kulture, masovnih medija i vizualnih komunikacija na svakodnevni život.

U sklopu teme „Umjetnost i stvaralački proces“:

- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga i umjetničkog konteksta na stvaralaštvo pojedinoga umjetnika
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnih i umjetničkih okolnosti na individualizaciju stvaralačkoga procesa i likovnoga izričaja u 19. st.
- učenik prosuđuje kako su znanost, tehnologija, društvene i umjetničke okolnosti utjecale na eksperimentiranje s materijalima i procesima u 20. st. (proces kao ritual, intelektualni čin, destrukcija, konstrukcija, automatizam, slučajnost)
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI NA RAZINI USVOJENOSTI DOBAR NA KRAJU RAZREDA

Učenik povezuje umjetničko djelo s određenim stilom i razdobljem te tumači utjecaj društveno- povijesnog konteksta na likovno djelo/stil.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji tema „Umjetnost i moć“ i „Umjetnost i stvaralački proces“ ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenoga i umjetničkoga konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

E / Povezanost s drugim predmetima i međupredmetnim temama

Nastavni predmeti Likovna kultura i Likovna umjetnost pripadaju umjetničkomu i društveno-humanističkomu odgojno-obrazovnomu području. Sadržajima svojih ishoda omogućuju strukturnu, sadržajnu i tematsku korelaciju sa svim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama te time produbljuju uporabu sadržaja iz drugih predmeta.

Likovna kultura i Likovna umjetnost doprinose razvoju različitih komunikacijskih kanala služeći se likovnim/vizualnim jezikom, refleksijom, propitivanjem i raspravom, relevantnim izvorima literature i informacijama na stranome jeziku te njihovim prenošenjem na materinskom jeziku.

Matematičke kompetencije razvijaju se istraživanjem matematičkih principa, geometrijskih i proporcijskih odnosa u umjetničkim djelima te iskustvenim razvijanjem osjećaja za prostor i prostorne koncepte.

Digitalne i računalne kompetencije učenici razvijaju tako da primjenjuju likovni/vizualni jezik pri uporabi različitih medijskih tehnologija i računalnih programa u vlastitome stvaralačkom procesu. Upotrebljavaju ih za prezentaciju znanja, aktivnosti, pretraživanja i vrednovanja različitih izvora podataka. Istraživanjem inovacija u medijskim tehnologijama i njihova utjecaja na umjetnost, vrijednosti, kulture i ideje omogućuje se razumijevanje suoblikovanja društva i tehnologije.

Organizacija učenja i poučavanja omogućuje učenicima da upotrijebe svoja iskustva iz svakodnevnoga života, predznanje, znanje iz drugih nastavnih predmeta (interdisciplinarnost) te uče od drugih učenika. Učenici uče kako učiti i razvijanjem svijesti o relativnosti znanstvene spoznaje, potiče ih se na postavljanje pitanja i pronalaženje odgovora kao neizostavnim dijelovima kreativnoga procesa i (samo)spoznaje.

U susretu s kulturno-umjetničkim nasljeđem u različitim kontekstima potiče se želja za razumijevanjem drugih kultura. Razvijanjem pozitivnoga stava prema individualnim razlikama svakoga pojedinca i razumijevanjem različitih društvenih skupina, uklanjaju se predrasude i različiti oblici diskriminacije, potiče se razvoj empatije, omogućuje izgradnja vlastitoga sustava vrijednosti, odnosno doprinosi osobnome i socijalnome razvoju učenika te njegovu građanskomu odgoju i obrazovanju.

U učenicima se razvija poduzetnost upoznavanjem s mogućnostima uporabe kreativnih potencijala i prijenosa ili dopune usvojenoga znanja u širokome spektru profesija kao i onim specifičnima poput vizualnih komunikacija, grafičkoga i industrijskoga dizajna, turizma i kreativnih industrija kao važnih gospodarskih grana.

Istodobno ih se upoznaje s problemima održivoga razvoja razvijanjem svjesnosti o materijalima i alatima kojima se služe u stvaralačkome procesu te istraživanjem arhitektonskoga i urbanističkoga oblikovanja okoline propitivanjem utjecaja čovjekova djelovanja na okoliš.

Učenje i poučavanje predmeta

ISKUSTVA UČENJA

Ostvarivanje ciljeva nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost provodi se stvaralačkim radom, istraživačkim gledanjem i usvajanjem vještina kojima se razvijaju kreativnost i kritičko mišljenje kao metakompetencije koje su primjenjive u svim životnim aspektima. U tu svrhu potrebno je uključiti nekoliko razina pedagoškoga pristupa – kognitivnu, psihomotoričku, afektivnu i motivacijsku – koje u najboljem omjeru učenicima osiguravaju uvjete za aktiviranje viših misaonih procesa. Proces učenja i poučavanja oblikuje se tako da omogućuje svim učenicima ostvarenje njihovih potencijala. Osobno iskustvo učenika i suvremena okolina bitni su aspekti odgojno-obrazovnoga procesa. Učenici stječu kompetencije za čitanje slojevitih značenja slika iz vlastite okoline kreiranih masovnim medijima i novim tehnologijama koje istodobno potiču vizualnu, auditivnu, taktilnu i kinestetičku percepciju. Polazište razvoja kreativnosti uvijek je u samoj osobnosti učenika, njegovu iskustvu i odnosu s okolinom. Izuzetno važna dimenzija učenikova iskustva jesu emocije koje znatno utječu na čin percepcije pa ih je nemoguće izuzeti iz procesa učenja.

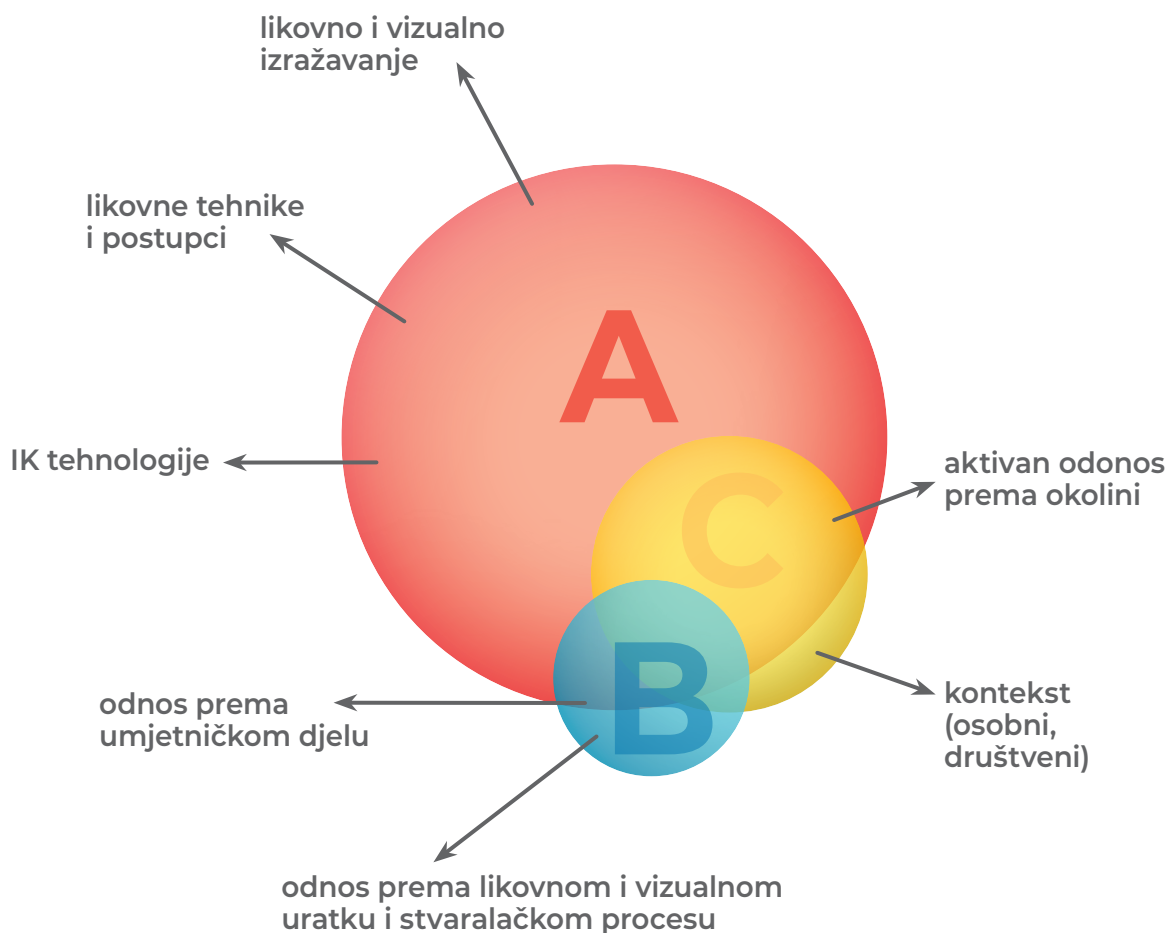
Stjecanje znanja, vještina i stavova u učenju i poučavanju predmeta Likovna kultura temelji se na neposrednu stvaranju u materijalima i vizualnim medijima. U svim razredima osnovne škole ostvarivanje svih odgojno-obrazovnih ishoda iz sve tri domene vezuje se uz stvaralačke aktivnosti odnosno uz praktičan rad učenika.

100

SLIKA 1 U procesu likovnoga i vizualnoga izražavanja međusobno su povezani različiti aspekti stvaralaštva

Sadržaji domena se preklapaju, međusobno nadopunjuju i nadograđuju osnovnu stvaralačku aktivnost.

SLIKA 2 U učenju i poučavanju predmeta Likovna kultura u osnovnoj školi ostvarivanje svih odgojno-obrazovnih ishoda iz sve tri domene vezuje se uz stvaralačke aktivnosti.

U predmetu Likovna umjetnost naglasak je na razumijevanju uloge umjetnosti i stvaralaštva u odgovarajućem kontekstu te njezinu doprinosu životu pojedinaca i cjelokupnom društvu. Razumijevanje se temelji na opažanju i iskustvu analitičkoga promatranja likovnoga djela te stavljanju djela u širi kontekst nastanka, na temelju kojega proizlazi argumentiran kritički stav.

Učenje i poučavanje organizirano je u tematske cjeline koje učenicima omogućuju cjelovito i smisljeno strukturiranje znanja, iskustava i vještina stavlajući ih u odnos s različitim kontekstima. Proces učenja i poučavanja prilagođen je svakomu učeniku tako da razumije svrhu svih aktivnosti i sadržaja. Unutar tematskih cjelina učenici povezuju sadržaje ishoda Likovne kulture i Likovne umjetnosti s temama i sadržajima ostalih nastavnih predmeta,

međupredmetnim temama te spoznajama i iskustvima iz vlastitoga života. Teme se istražuju kao kombinacija informacija, proživljenog iskustva i višestrukih značenja.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura organizira se u svakome razredu kroz četiri do šest tematskih cjelina od kojih su četiri zadane a dvije izborne. Teme se realiziraju nizom manjih ili većih projektnih i kontekstnih cjelina te obuhvaćaju obvezni godišnji broj sati. Trajanje i realizacija cjelina ovisi o potrebama učenika, odluci učitelja i školskome kurikulumu.

Pri učenju i poučavanju predmeta Likovna umjetnost sadržaj je tematski podijeljen po godinama učenja s nekoliko podtema unutar svake teme te obuhvaća cijeli raspon umjetničkoga stvaranja od pretpovijesti do danas. Sadržaj se unutar pojedine godine učenja ne mora poučavati kronološkim slijedom, već učitelj odabire onaj pristup kojim će najbolje ostvariti teme i podteme zadanim ishodom, slobodno ih ispreplićući i kombinirajući. Teme i podteme provlače se u svim trima domenama u kojima učenici stječu vještine istraživačkoga rada, analize i kritičkoga mišljenja, razvijaju pozitivan stav i aktivan odnos prema baštini, afinitet prema neposrednu doživljavanju umjetničkoga djela te razumiju važnost kontekstualizacije umjetničkoga djela.

ULOGA UČITELJA

Učitelj ima izuzetno važnu ulogu u strukturiranju i vođenju odgojno-obrazovnoga procesa. On odabire različite pristupe učenju i poučavanju, odnosno metode i strategije kojima se potiče aktivno sudjelovanje učenika u odgojno-obrazovnome procesu preuzimanjem inicijative, razvojem kreativnoga i kritičkoga mišljenja, refleksijom, samoprocjenjivanjem i vrednovanjem. Učitelj uvažava individualnost svakoga učenika, njegove potrebe, mogućnosti i interese, stil učenja i izražavanja. Od osobite je važnosti da učitelj organizira odgojno-obrazovni proces kao medijator tako da jasno izrazi ciljeve, potiče učenike na samostalnost i daje im strukturirana uputstva za sudjelovanje u procesu. Potrebno je stvoriti pozitivno i poticajno ozračje za učenje, atmosferu povjerenja te usmjeriti učenje i poučavanje na učenika i ohrabrivati ga u iznošenju vlastitih prijedloga i rješenja.

Učitelj je taj koji osmišljenim aktivnostima, komunikacijom svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa, interaktivnom metodom učenja (interpersonalnom: učenik-učenik, učenik-učitelj) i interakcijom s umjetničkim djelima i služenjem prethodno stečenim kompetencijama usmjerava poučavanje na stjecanje novih znanja i vještina koja se nadovezuju na prethodna. Učitelj bira relevantne primjere umjetničkih djela i pristupe učenju i poučavanju (suradničko učenje, iskustveno učenje, samostalno istraživanje, istraživanje u parovima i skupinama, prezentacija, e-učenje, terenska nastava, integrirana nastava, korelacije, projektna nastava i uporaba novomedijskih tehnologija) kojima će najbolje ostvariti zadane ciljeve i ishode učenja. Učitelj upućuje učenika da upoznaje i istražuje oblikovanje vizualne okoline s kojom je povezan svakodnevnim aktivnostima i osobnim iskustvom. Učitelj ukazuje na to da su likovno i vizualno oblikovanje sastavni dio života zajednice, važan element u određivanju njezina identiteta i u mnogim se aspektima odražavaju na život svakog pojedinca.

MATERIJALI I IZVORI

Za učenje i poučavanje koriste se oni alati za koje učitelj procijeni da će njima najkvalitetnije i najučinkovitije potaknuti učenika u postizanju zadanih ciljeva i ishoda učenja. Materijali i izvori za učenje uključuju relevantne izvore informacija, didaktički prilagođene i poticajne te originalne sadržaje, zatim stvarne situacije i sadržaje koji povezuju ishode učenja sa svakodnevnim životom. Nužna je nacionalna baza kvalitetnih digitalnih reprodukcija umjetničkih djela nacionalne i svjetske baštine za slobodnu uporabu u procesu učenja i poučavanja, baza sadržaja na koju se upućuje učenik tijekom istraživačkoga rada te dodatni multimedijски i tiskani materijali za vježbu. Važan su izvor informacija i udžbenici za svaku nastavnu godinu od 1. do kraja 5. odgojno-obrazovnoga ciklusa. Udžbenici mogu biti u elektroničkome/digitalnome i tiskanome obliku. Materijale za alternativne oblike učenja i poučavanja planirane školskim kurikulumom (izborna nastava, interdisciplinarni ili stručni moduli, izvannastavne aktivnosti itd.) osmišljava učitelj u suradnji s učenicima.

Bitna je kvaliteta reproduciranih materijala, tiskanih ili digitalnih, koji se koriste u odgojno-obrazovnome procesu. Preporuča se uporaba stručnih internetskih stranica, stranica muzeja i galerija koje omogućuju interaktivno istraživanje digitalne reprodukcije umjetničkih djela visoke rezolucije.

OKRUŽJE

Osnovni preduvjet za cjeloviti rad učenika i učitelja u učenju i poučavanju nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost radi provođenja aktivnosti i sadržaja vezanih za sve domene jest specijalizirana učionica koju čine: računalo s internetskom vezom, projektor visoke rezolucije, koji ima kvalitetnu i neizmijenjenu reprodukciju boja ili proporcija, podloga za reprodukciju velikoga formata, adekvatno i kontrolirano osvjetljenje (mogućnost zamračenja učionice), audiooprema, prostor za čuvanje učeničkih radova (likovnih radova, mapa, istraživačkih radova), umivaonik i pristup tekućoj vodi u samoj učionici. Elektroničku opremu treba redovito obnavljati/nadograđivati novim audiovizualnim multimedijским tehnologijama, kako one ulaze u širu upotrebu, i adekvatnim računalnim programima za obradu fotografije, za montažu filma te za obradu i stvaranje slike.

Osim specijalizirane učionice, poželjno je okružje za izvođenje učenja i poučavanja: galerija, muzej ili bilo koji autentični prostor čuvanja umjetničkoga djela, javna skulptura, pojedinačni arhitektonski objekt, lokalitet ili urbanistički prostor. Učenik uspostavlja neposredan odnos s djelom, upoznaje se s radom i aktivnostima kulturnih ustanova i društava te postaje aktivni sudionik kulturnoga života svojega naselja/grada.

S obzirom na stvaralački karakter učenja i poučavanja nastavnih predmeta Likovna kultura i Likovna umjetnost potrebno je omogućiti učenicima da prezentiraju rezultate svojega rada i izvan učionice kako bi bili dostupni i drugim učenicima i roditeljima. U osnovnoj školi to podrazumijeva i sudjelovanje u oblikovanju neposredne vizualne okoline. Učenici se potiču da različitim stvaralačkim aktivnostima sudjeluju u oblikovanju vizualnoga identiteta škole i promociji rada škole u užoj ili široj zajednici (vizualni identitet škole, izrada scenografije

i rekvizita za školske priredbe i različite oblike okupljanja i prezentacija te oblikovanje mrežnih sadržaja koji se odnose na promociju i prezentaciju rada škole i sl.). Planiranjem školskoga kurikuluma potrebno je osigurati vrijeme te prostorne i materijalne uvjete za provođenje tih dodatnih aktivnosti. Uspostavljanje komunikacije s okolinom potiče se i uključenošću učenika u život lokalne i šire zajednice tako da vizualnim intervencijama i performativnim akcijama promiču pozitivne stavove i vrijednosti. Javno djelovanje i prezentacija rada doprinosi osjećaju samopouzdanja učenika te im omogućuje dodatno vrednovanje vlastitoga rada u širem kontekstu.

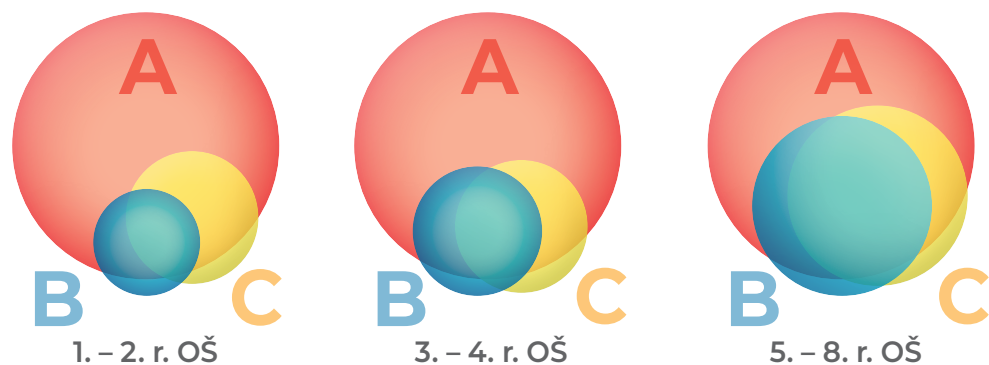
ODREĐENO VRIJEME

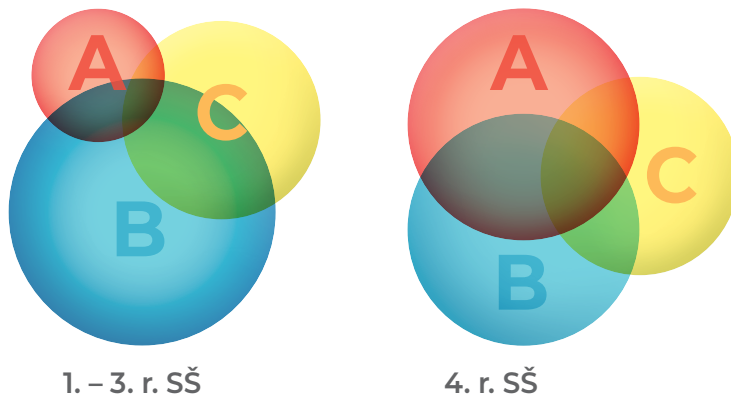
Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura provodi se u svih osam razreda osnovne škole.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna umjetnost provodi se u sva četiri, odnosno prva dva ili u trećem razredu srednje škole, ovisno o programu škole.

U učenju i poučavanju predmeta Likovna kultura domena Stvaralaštvo i produktivnost polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda pa joj se posvećuje najviše vremena. Ostvarivanje ishoda iz te domene provodi se tijekom većine nastavnih sati dok se realizacija ishoda iz drugih dviju domena ostvaruje usporedno i većim se dijelom preklapa i prožima s njom. Odnosi između domena Doživljaj i kritički stav te Umjetnost u kontekstu mijenjaju se u odnosu na razinu obrazovanja. U predmetnoj nastavi povećava se značaj razvoja kritičkoga mišljenja i povezivanja stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Vrijeme koje je u prvim trima razredima srednje škole predviđeno za učenje i poučavanje pojedine domene u predmetu Likovna umjetnost raspoređeno je tako da je za domenu Stvaralaštvo i produktivnost predviđeno okvirno 20% satnice, za domenu Doživljaj i kritički stav okvirno 50% satnice te za domenu Umjetnost u kontekstu okvirno 30% satnice. Vrijeme koje je u četvrtome razredu srednje škole predviđeno za učenje i poučavanje pojedine domene raspoređeno je tako da je za domenu Stvaralaštvo i produktivnost predviđeno okvirno 50% satnice, za domenu Doživljaj i kritički stav okvirno 30% satnice te za domenu Umjetnost u kontekstu okvirno 20% satnice.

LIKOVNA UMJETNOST

SLIKA 4 Struktura predmeta (odnosi i preklapanje domena) Likovna kultura i Likovna umjetnost kroz godine učenja i poučavanja

GRUPIRANJE UČENIKA

Učenici se raznoliko grupiraju ovisno o vrsti zadataka ili aktivnosti, mjestu izvođenja učenja i poučavanja, istraživanju u učionici i školi i izvan učionice i škole, samostalnim zadatcima itd. Stoga je moguće učenike grupirati fleksibilno i dinamično, s čestim promjenama združivanja i umrežavanja. Pritom treba paziti na posebnosti i dinamiku svakoga razreda, skupine i para. Učitelj treba dobro poznavati učenike da bi ih grupirao prema različitoštim s obzirom na njihove individualne potrebe, interese i stilove učenja. Potrebno je unaprijed pripremiti i dogovoriti ulogu svakoga učenika u skupini ili paru te strukturirati samovrednovanje i vrednovanje da bi se učenici aktivno uključili i potaknuli na učenje. Tako je moguće pratiti napredak pojedinca i njegov rad u skupini. Za učenike koji imaju izražen interes za umjetničko područje potrebno je osigurati produblivanje znanja i interesa organiziranjem izbornih aktivnosti i sadržaja. Grupiranje učenika izvan redovne nastave moguće je i u izbornim i u fakultativnim predmetima, modulima, u izvanučioničkoj nastavi, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima te u različitim vrstama projekata, koji su sastavni dio školskoga kurikulumu. U tim se grupiranjima potiče razvoj individualnih interesa i sposobnosti te se naglašava međuvršnjačko učenje.

UČENICI S TEŠKOĆAMA I DAROVITI UČENICI

Radi zadovoljavanja odgojno-obrazovnih potreba učenika s teškoćama kurikulum se prilagođava u skladu sa smjernicama dokumenata o učenju i vrednovanju te dokumenata vezanih uz učenike s teškoćama.

Posebna pažnja posvećuje se i darovitim učenicima.

Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

LIKOVNA KULTURA

VREDNOVANJE KAO UČENJE I VREDNOVANJE ZA UČENJE

Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje sastavni su dio procesa učenja i poučavanja. Učenici usvajaju i primjenjuju kriterije za vrednovanje stvaralačkoga procesa te likovnih i vizualnih radova. Vrednovanje se provodi tijekom čitavoga procesa učenja i poučavanja.

Vrednovanje za učenje uključuje:

- učiteljevo praćenje učenikovog prolaska kroz stvaralački proces i analizu radova (učeničke aktivnosti i refleksije; sposobnost analize i sinteze; sposobnost stvaranja novih ideja, otkrivanja i rješavanja problema te donošenja odluka; istraživačke vještine; sposobnost prikupljanja i analize informacija iz različitih izvora; sposobnost kritike i samokritike)
- učiteljevo opažanje ponašanja učenika tijekom individualnog rada ili rada u parovima i skupini
- učenikovo primjenjivanje dogovorenih kriterija vrednovanja u raznim etapama izrade likovnog rada
- portfolio učenika koji može uključivati učeničke radove, skice, bilješke o razvoju ideja, fotografije radova i dr. pohranjeno u likovnu ili digitalnu mapu.

Vrednovanje kao učenje uključuje:

- samovrednovanje i međuvršnjačko vrednovanje (učenik prati vlastiti stvaralački proces i proces drugih učenika te analizu individualnih radova i grupnih projekata)
- učenik prezentira vlastiti rad, sudjeluje u izradi kriterija vrednovanja
- učenik može koristiti različite metode (rasprave, umne mape, prezentacije, izlazne kartice, ljestvice za procjenu razina primjene znanja i vještina tijekom stvaralačkog procesa, zadatke za primjenu znanja i vještina u novim situacijama, komparaciju procesa i radova).

VREDNOVANJE NAUČENOGA

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene. Domena Stvaralaštvo i produktivnost polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja: stvaralaštvo (stvaralački proces) i produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju). Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju. Odgojno obrazovni ishodi domena Doživljaj i kritički stav te Umjetnost u kontekstu vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

1. stvaralaštvo (stvaralački proces)

- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznaje učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

2. produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju)

- uporaba likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija; estetska osjetljivost
- interpretacija teme ili motiva
- uloženi trud, dovršenost radova.

Načini praćenja: likovni ili vizualni rad.

3. kritičko mišljenje i kontekst (način na koji učenik sagledava proces stvaranja i njegov rezultat; sagledavanje umjetničkog djela i njegovog konteksta)

- opisivanje i uspoređivanje vlastitog likovnog i vizualnog uratka te uradaka drugih učenika
- povezivanje umjetničkih djela, interpretirane teme, učenikova likovnoga ili vizualnoga izraza te okoline.

Načini praćenja: diskusija, likovni ili vizualni rad.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od petog do osmog razreda osnovne škole uključuju:

1. stvaralaštvo (stvaralački proces)

- artikuliranje i razvijanje ideje
- stvaranje originalnih ideja (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- sposobnost improvizacije
- poznavanje i primjena etapa kreativnoga procesa
- refleksija i samorefleksija (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake).

Načini praćenja: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

2. produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju)

- uporaba likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija
- sposobnost improvizacije
- estetska osjetljivost
- interpretacija teme
- način prikaza motiva
- uloženi trud, dovršenost radova.

Načini praćenja: likovni ili vizualni rad.

3. kritičko mišljenje i kontekst (način na koji učenik sagledava proces stvaranja i njegov rezultat; sagledavanje umjetničkog djela i njegovog konteksta)

- analiza i vrednovanje stvaralačkog procesa
- analiza i vrednovanje vlastitog likovnog i vizualnog uratka te uradaka drugih učenika
- stvaranje različitih poveznica između interpretirane teme, učenikova likovnoga ili vizualnoga izraza, umjetničkih djela i konteksta
- estetska osjetljivost (umjetnička djela, učenički radovi, okolina).

Načini praćenja: diskusija, likovni ili vizualni rad.

Učitelj daje opisnu procjenu generičkih kompetencija; odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost, komunikacija i suradnja:

- odgovoran pristup radu, motivacija, aktivno sudjelovanje u svim etapama učenja i poučavanja, uvažavanje mišljenja drugih, samoinicijativnost u radu
- stupanj suradničkoga učenja i komunikacije, tolerancija, uvažavanje i vrednovanje tuđega mišljenja, aktivnost u radu u skupini ili u radu u paru, doprinos radu skupine.

IZVJEŠĆIVANJE

Svrha izvješćivanja jest pravodobna, jasna i točna povratna informacija učenicima, roditeljima i učiteljima o postignućima u trima postojećim predmetnim domenama te u napredovanju u razvoju socijalnih, komunikacijskih i metakognitivnih vještina. S učenicima je nužno izgraditi ozračje suradništva i povjerenja, kako bi slobodno raspravljali o vlastitim postignućima te bili motivirani za daljnje učenje.

Izvješćivanje se provodi kao kvalitativno opisivanje postignuća te vrednovanje broječanom ocjenom i zaključnom broječanom ocjenom.

ODREĐIVANJE ZAKLJUČNE (PR)OCJENE

Zaključna (pr)ocjena postignuća učenika u učenju i poučavanju predmeta Likovna kultura proizlazi iz jasno određenih i razrađenih odgojno-obrazovnih ishoda. Davanje važnosti pojedinoj domeni u donošenju zaključne (pr)ocjene treba biti u suglasju sa zastupljenošću domena u nastavi kroz odgojno-obrazovnu vertikalu.

LIKOVNA UMJETNOST

U Likovnoj umjetnosti vrednuje se primjena stečenog znanja i iznošenje argumentiranih stavova/mišljenja u poznatim i u novim okolnostima (kontekstima, problemima o kojima se argumentirano raspravlja, likovnim problemima), na poznatim djelima i učeniku u tom trenutku nepoznatim djelima. Prilikom odabira učenicima nepoznatog djela, treba voditi računa da je primjer relevantan za vrednovanje postignuća određenog ishoda ili grupe ishoda te da ne može zbuniti učenika. Poznavanje činjenica i definicija nema nikakvu značajniju vrijednost, osim ako nisu primijenjene smisleno i s razumijevanjem.

VREDNOVANJE ZA UČENJE

Vrednovanje za učenje sastavni je i kontinuirani oblik (samo)procjene uspješnosti procesa učenja i poučavanje tijekom nastavne godine. Služi stalnom i pravodobnom informiranju učenika o uspjehu u svladavanju očekivanja ishoda i usvojenosti vještina. Vrednovanje za učenje povratna je informacija učeniku i roditelju u cilju unapređenja procesa učenja. Učiteljima je vrednovanje za učenje pokazatelj uspješnosti procesa poučavanja te mogućnosti njegovog poboljšanja.

Vrednovanje za učenje ne iskazuje se broječanom ocjenom, već formativno.

VREDNOVANJE KAO UČENJE

Vrednovanje kao učenje treba se temeljiti na samoprocjeni i procjeni učenika njihovim uključivanjem u vrednovanje istraživačkih i projektnih zadataka tako da sami dogovaraju kriterije i mjere uspješnost svoje i tuđe izvedbe.

VREDNOVANJE NAUČENOGA

Vrednovanje naučenoga je sumativno vrednovanje kojim se procjenjuje usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda nakon određenog razdoblja učenja i poučavanja. Ono daje informaciju o ostvarenju odgojno-obrazovnih ishoda u određenim točkama odgojno-obrazovnog procesa. Vrednovanje naučenoga je kriterijsko vrednovanje.

Unutarnje vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda provodi učitelj. Pri osmišljavanju metoda vrednovanja i kriterija vrednovanja učitelj se orijentira odgojno-obrazovnim ishodom i razinama usvojenosti koje u određenom trenutku ispituje. Pritom treba voditi računa da se razine usvojenosti ne mogu direktno primijeniti s obzirom da su u ishodima pisane kao razine na kraju školske godine, a ne u trenutku vrednovanja.

Vrednovati se mogu pojedini ishodi, grupa ishoda unutar iste domene ili kombinirajući ishode više domena.

Potrebno je koristiti raznolike metode vrednovanja, vodeći računa o njihovoj primjerenosti za određene ishode. Ocjena se može temeljiti na primjeni jedne metode vrednovanja ili na kombinaciji više metoda vrednovanja. Metode vrednovanja mogu biti: pismena provjera primjene znanja i vještina, usmeno ispitivanje primjene znanja i vještina, opažanje procesa istraživačkog rada i njegovog ostvarenja u nekom mediju, analiza rezultata istraživačkog rada, procjena argumentiranja u raspravama u kojima učenik sudjeluje, analiza eseja i različitih uradaka i dr.

Za vrednovanje se mogu koristiti razne mogućnosti informacijsko-komunikacijske tehnologije (računalni ispiti, e-portfolio, objedinjavanje etapa istraživačkog rada u digitalnom okružju služeći se programima za komunikaciju i suradničko učenje u digitalnome okružju i dr.).

ELEMENTI OCJENJIVANJA

- 1. Stvaralaštvo i produktivnost:** vrednuju se etape i rezultati istraživačkoga rada (etape koje je moguće vrednovati su: osmišljavanje koncepta istraživanja, istraživanje izvora, pisani rad, prezentacija vizualnih rješenja, likovni rad). Istraživački rad se izvodi u skupini, paru ili pojedinačno. Kod istraživanja u skupini i paru, učenici se ocjenjuju zasebno ovisno o izvedenome segmentu istraživačkoga rada. Učitelj može vrednovati svaku etapu učenikovog rada pojedinačno ili njegov istraživački rad u cjelini.
- 2. Doživljaj i kritički stav:** vrednuje se razumijevanje i primjena likovnoga jezika, sposobnost analize likovnoga djela, izražavanje vlastitog kritičkog stava i argumentirano iznošenje mišljenja, predlaganje vlastitih rješenja.
- 3. Umjetnost u kontekstu:** vrednuje se razumijevanje umjetničkih djela i likovnih problema u odgovarajućemu kontekstu, smještanje djela u stil/razdoblje (poznavanje stilskih karakteristika), dijakronijsko i sinkronijsko povezivanje.

Ocjene treba rasporediti prema broju ishoda u pojedinoj domeni tako da domena Stvaralaštvo i produktivnost čini 20% ocjene, domena Doživljaj i kritički stav 50% ocjene, a domena Umjetnost u kontekstu 30% ocjene.

ODREĐIVANJE ZAKLJUČNE (PR)OCJENE

Sve brojčane ocjene iz pojedinih domena imaju jednaku vrijednost. Zaključna ocjena ne bi trebala biti aritmetička sredina pojedinačnih ocjena iz pristupa vrednovanja naučenog, nego učitelj treba voditi računa o učenikovom napredovanju. Zaključna (pr)ocjena donosi se na kraju nastavne godine i iskazuje sveukupnu usvojenost ishoda. Učitelju kao smjernica može poslužiti kurikulumom definirana srednja razina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda. Srednja razina usvojenosti ne predstavlja izravno školsku ocjenu, ali predstavlja prosjek usvojenog znanja i vještina potrebnih za srednju zaključnu ocjenu. Učitelj daje procjenu generičkih kompetencija (odgovornost, samostalnost, samoinicijativnost, komunikacija i suradnja) služeći se listom procjena i ljestvicom od četiriju stupnjeva: potrebna podrška, zadovoljavajuće, dobro, vrlo dobro.

Učenička se postignuća u srednjoj školi izražavaju brojčanom ocjenom i zaključnom brojčanom ocjenom. Zaključna (pr)ocjena upisuje se u svjedodžbu.

LIKOVNA KULTURA I
LIKOVNA UMJETNOST

PRILOG

1.

**Odgojno-obrazovni ishodi, sadržaji
i razine usvojenosti po razredima
i organizacijskim područjima**

LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Za svaki razred obvezne su četiri teme, a dvije teme su izborne. Učitelj samostalno određuje sadržaje za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda kojima će obraditi temu (likovni jezik, tehnike, motivi i metode). Količina sadržaja za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda planira se u skladu s individualnim potrebama učenika i škole pa se opseg obveznih sadržaja prilagođava.

Odabirući temu, učitelj odabire okvir unutar kojeg se učenik bavi određenim problemima, istražuje ih i interpretira likovnim i vizualnim radovima. Temama se povezuju sadržaji ishoda LK s ostalim predmetima, međupredmetnim temama i iskustvima iz svakodnevnog života. Tematske cjeline planiraju se kao projekti ili kao nekoliko nastavnih sati povezanih zajedničkim kontekstom. Učitelji sami odlučuju o dužini trajanja cjelina, o broju izvedenih likovnih ili vizualnih radova te načinu na koji se izvodi zaključni dio cjeline. Organizacija učenja i poučavanja u projektnim ili kontekstnim cjelinama omogućuje istovremeno ostvarivanje svih ishoda koji se međusobno nadopunjuju.

1. RAZRED
OSNOVNE ŠKOLE

35 SATI
GODIŠNJE

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 1. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, igra, priča: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Vidljivo-nevidljivo: učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).

Priroda i oblik: učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).

Prostor u kojem boravim: učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.1.1.</p> <p>Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem.</p>	<p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja.</p> <p>Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) iskustvo usmjerenog opažanja izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik prepoznaje različite oblike umjetničkog izražavanja, izražava se slijedeći pravila kreativne igre, koristi likovni jezik.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik prepoznaje različite oblike umjetničkog izražavanja, izražava se putem kreativne igre, pomoću likovnog jezika.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik imenuje različite oblike umjetničkog izražavanja, izražava se putem kreativne igre, pomoću likovnog jezika.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik opisuje različite oblike umjetničkog izražavanja, varira početna pravila kreativne igre u različitim oblicima vlastitog izražavanja te pomoću likovnog jezika.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- točka, crta
- dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja
- razlika između lika i tijela
- ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez
- hrapava i glatka površina
- masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika
- ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru
- odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika
- smještaj: okomito, vodoravno, koso, iznad, ispod, gore, dolje, između, unutar, izvan; na plohi i u prostoru.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

OŠ LK A.1.2.

Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju.

Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist
 - slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa
 - prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali
-

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prve dvije godine učenja naglasak je na upoznavanju tehnika i postupaka kojima se razvijaju fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). Učitelj potiče učenika na korištenje što većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.1.1.

Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Uz posredovanje učitelja učenik prepoznaje osnovne tematske sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) povremeno stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

DOBRA

Učenik prepoznaje osnovne tematske, likovne i/ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje osnovne tematske, likovne i/ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik detaljno opisuje osnovne tematske, likovne i/ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, vizualne komunikacije i dizajn, arhitektura i urbanizam, animirani film, ilustracija, lutkarstvo.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

OŠ LK B.1.2.

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženoj truda.

Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, opisuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika djelomično prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, djelomično precizno uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

IZNIMNA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, precizno uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.1.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.1.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da opisuje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK C.1.1.</p> <p>Učenik prepoznaje i u likovnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.</p>	<p>Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu) prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik razlikuje osnovne osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik razlikuje osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini; uočeno interpretira u vlastitom likovnom ili vizualnom uratku.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik precizno razlikuje osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini; uočeno interpretira u vlastitom likovnom ili vizualnom uratku.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik povezuje osobine i namjenu prostora, uporabnih predmeta i vizualnih znakova u svojoj okolini; uočeno interpretira u vlastitom likovnom ili vizualnom uratku.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kroz likovno izražavanje i kreativnu igru učenik istražuje prostor u kojem se kreće i boravi:

- karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki
- funkcija prostora povezano s učenikovim aktivnostima i potrebama (potreba za sigurnošću, kretanjem, odmorom, učenjem i igrom i drugim)
- jednostavni vizualni znakovi i poruke (reklama, plakat, zaštitni znak, prometni znak, piktogram).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kroz likovno izražavanje i kreativnu igru učenik istražuje prostor u kojem se kreće i boravi:

- prepoznaje granice određenog prostora te interpretira svoj doživljaj prostora i aktivnosti koje se u njemu odvijaju
- interpretira povezanost oblika i funkcija prostora s učenikovim aktivnostima i potrebama
- uočava i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini te oblikuje jednostavnu vizualnu poruku kao pomoć u komunikaciji ili orijentaciji u prostoru.

Ishod se ostvaruje i vrednuje zajedno s ishodom OŠ LK A.1.1.

<p>OŠ LK C.1.2.</p> <p>Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p>	<p>Učenik povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.</p> <p>Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja.</p>	<p>RAZINA USVOJENOSTI DOBAR</p> <p>Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života; razlikuje područja umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika koje poznaje iz vlastitog iskustva.</p>
---	---	---

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja (crtež, slika, kip, spomenik, animirani i igrani film, fotografija, kazališna/lutkarska predstava, slikovnica/ilustracija).

Učenik na konkretnim primjerima iz svakodnevnog života i svoje okoline prepoznaje i imenuje neke vrste zanimanja (slikar, kipar, fotograf), institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti te kulturno – umjetničkih događanja (izložba, kazališna predstava itd.).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama ili institucijama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno – umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 2. godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, igra, priča: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Osjeti i osjećaji: učenik istražuje ulogu osjetila u doživljaju vizualnog i nevizualnog svijeta te različite načine izražavanja osjećaja (izražavanje emocija i osjeta kroz likovni izraz; istraživanje međuodnosa osjeta i emocija kroz likovno i vizualno izražavanje).

Priroda i čovjek: učenik istražuje međuodnos čovjeka i prirode i izražava ih likovno i vizualno (uočavanje promjena u prirodi i uplitanja čovjeka u prirodu te briga o prirodi i okolišu).

Komunikacija: učenik istražuje povezanost vizualne komunikacije i sporazumijevanja među ljudima (oblicima, bojama, veličinama, položajima, smjerovima itd.).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
OŠ LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.	Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: <ul style="list-style-type: none"> • likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • iskustvo usmjerenog opažanja • izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru • doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik se izražava slijedeći pravila kreativne igre; likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik.</p> <p>DOBRA Učenik se izražava slijedeći pravila kreativne igre; likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i slobodne asocijacije.</p> <p>VRLO DOBRA Učenik povremeno varira početna pravila kreativne igre u stvaranju; likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i slobodne asocijacije povremeno u odmaku od uobičajenih rješenja.</p> <p>IZNIMNA Učenik varira početna pravila kreativne igre u stvaranju; likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje originalno koristeći likovni jezik i slobodne asocijacije.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- tok i karakter crta
- osnovne i izvedene boje. Tonovi boja
- kontrast svijetlih i tamnih boja, toplih i hladnih boja
- kontrast oblika i veličina ploha i tijela
- ritam mrlja, ploha, boja i tijela
- odnosi veličina likova i masa: veće, manje, jednako.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, vrijednosti i stavovi)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

OŠ LK A.2.2.

Učenik demonstrira
poznavanje osobitosti
različitih likovnih
materijala i postupaka
pri likovnom izražavanju.

Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika te digitalne tehnologije:

- crtački: olovka, ugljen, kređa, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija
- grafički: monotipija
- digitalna tehnologija: digitalni fotoaparati, pametni telefon.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prve dvije godine učenja naglasak je na upoznavanju tehnika i postupaka kojima se razvijaju fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). Učitelj potiče učenika na korištenje što većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.2.1.

Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.

Učenik opisuje:

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik prepoznaje osnovne tematske i likovne ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) povremeno stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

DOBRA

Učenik opisuje detalje i karakteristike tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik precizno opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela iz različitih područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, ilustracija, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke i istraživačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirana u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

OŠ LK B.2.2.

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad te radove drugih učenika i opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, opisuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika djelomično prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje

VRLO DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, djelomično precizno uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

IZNIMNA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, precizno uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnih pojmova, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.2.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.2.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da opisuje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK C.2.1.</p> <p>Učenik prepoznaje i u likovnom ili vizualnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.</p>	<p>Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje različite namjene urbanog prostora • kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...) • razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama • uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima • koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik prepoznaje neke značajke urbanističkog prostora, pisma i dizajna; u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći zadane elemente.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik prepoznaje i u svom radu interpretira neke značajke urbanističkog prostora, pisma i dizajna; u svom radu kombinira sliku i tekst koristeći zadane elemente.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik prepoznaje i u svom radu interpretira povezanost urbanističkog prostora, pisma i dizajna s njihovom namjenom; u svom radu interpretira značajke pisma te kombinira različite odnose slike i teksta.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik prepoznaje i u svom radu interpretira povezanost urbanističkog prostora, pisma i dizajna s njihovom namjenom; u svom radu interpretira specifične značajke pisma te na originalan način kombinira različite odnose slike i teksta.</p>
<p>SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <ul style="list-style-type: none"> • arhitektura, vizualne i funkcionalne karakteristike ulice i trga (otvoreno, zatvoreno, okupljanje, boravak/događanje, kretanje, povezanost...) • karakteristike pisma: veličina, debljina i oblik slova te pisma oblikovanih različitim alatima. 		
<p>PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA</p> <p>Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.2.1. te sa na taj način i vrednuje.</p> <p>Likovnim izražavanjem i kreativnom igrom učenik istražuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na koji su način prostor i građevine njemu bliskog dijela sela ili grada povezani sa sadržajima koji se u njemu odvijaju • predlaže idejno oblikovanje određenog javnog prostora kojime odgovara na neku, njemu bitnu potrebu (npr. igra, sigurnost...) • uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim tiskovinama (strip, slikovnice, udžbenici, dječji časopisi). 		
<p>OŠ LK C.2.2.</p> <p>Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p>	<p>Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.</p> <p>Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.</p>	<p>RAZINA USVOJENOSTI DOBAR</p> <p>Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života; razlikuje područja umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno-umjetničkih događanja, institucija i spomenika koje poznaje iz vlastitog iskustva.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik)
- učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja (igrani film, kazališna predstava), vrsta zanimanja (umjetnik: likovni/vizualni, fotograf, arhitekt, dizajner), kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Tijekom prve dvije godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 3. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Svijet u meni: učenik kroz likovno ili vizualno izražavanje istražuje i izražava svoj svijet osjećaja, misli i stavova.

Svijet oko mene: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje i komentira svijet koji ga okružuje (zavičaj; bliži i dalji okoliš; društvena pitanja).

Prostor u kojem boravim: učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (povezanost namjene i oblikovanja prostora te životni prostori u različitim društvenim i kulturnim okruženjima).

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
OŠ LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: <ul style="list-style-type: none"> • likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • iskustvo usmjerenog opažanja • doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama • slobodne asocijacije na temelju poticaja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i slobodne asocijacije.</p> <p>DOBRA Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije.</p> <p>VRLO DOBRA Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije povremeno u odmaku od uobičajenih rješenja.</p> <p>IZNIMNA Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije u odmaku od uobičajenih rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- značenje crta: obrisne i gradbene crte
- boja: Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast
- ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina)
- crtačka, slikarska i plastička tekstura
- masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef
- omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upozna je i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenika se potiče na izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru.

OŠ LK A.3.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.

Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada.

Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada.

Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje

dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno

istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mășe)
- grafički: monotipija, kartonski tisak.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određene tehnike i razvoju finih motoričkih vještina.

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

ISHOD**OŠ LK A.3.3.**

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Uz pomoć učitelja učenik digitalnom kamerom bilježi sadržaje iz vlastite okoline primjenjujući osnovna znanja o kadru.

DOBRA

Učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

VRLO DOBRA

Učenik primjenjuje izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar i plan) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

IZNIMNA

Učenik na originalan način primjenjuje različite izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar i plan) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje. Ostvaruje se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.3.1.

Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima.

Učenik opisuje

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik prepoznaje osnovne tematske i likovne ili vizualne sadržaje (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) povremeno stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

DOBRA

Učenik opisuje detalje i karakteristike tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik precizno opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom treće i četvrte godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

ISHOD**OŠ LK B.3.2.**

Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.

Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.

Učenik prepoznaje da je zadani likovni/ vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.

Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.

DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema upotrebi likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

IZNIMNA

Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; samostalno ukazuje na različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda B.3.2. istovjetni su sadržajima ishoda A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost
- aktivnosti opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK C.3.1.

Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta
- opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti
- razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta koristeći zadane elemente; uočava i u vlastitome radu interpretira neke osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova koristeći zadane elemente.

DOBRA

Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta s manjim brojem detalja; uočava i u vlastitome radu interpretira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova.

VRLO DOBRA

Učenik izrađuje plan i/ili maketu mjesta s većim brojem detalja; u vlastitome radu varira interpretira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova te uočava povezanost njihovog oblika i namjene.

IZNIMNA

Učenik izrađuje precizan plan i/ili maketu mjesta s velikim brojem detalja; u vlastitome radu varira različite osobine uporabnih predmeta i vizualnih znakova te opisuje povezanost njihovog oblika i namjene.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Plan i maketa mjesta. Tlocrt.
Zaštitni znak, piktogram.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.3.1. te sa na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

OŠ LK C.3.2.

Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.

Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik).

Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

RAZINA USVOJENOSTI DOBAR

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom; opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom treće i četvrte godine učenja preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti organizirane od kulturno-umjetničkih institucija (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkom ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 4. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Nevidljivi svijet: učenik istražuje mogućnosti likovnog i vizualnog prikazivanja nevizualnih pojavnosti (npr. ljutnja; hladnoća; brzina itd.) te to povezuje sa sadržajima ostalih predmeta.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

Svijet oko mene, svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja izražavajući se likovno ili vizualno.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Baština i društveno okruženje: učenik istražuje posljedice različitih prirodnih i društvenih čimbenika na djela kulturne baštine i tradicijskog oblikovanja te odnos ljudi prema očuvanju baštine (istražuje načela oblikovanja i njihovu povezanost s načinom života).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.4.1.</p> <p>Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p>	<p>Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • koristi iskustvo usmjerenog opažanja • koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama • koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje). 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik razlikujući stereotipe i šablone od originalnih rješenja.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik povremeno izbjegavajući stereotipe i šablone.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik uglavnom izbjegavajući stereotipe i šablone.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje koristeći likovni jezik predlažući originalnih rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

- različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno)
- čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje
- različite vrste površina (umjetnička djela i okolina)
- različiti odnosi mase i prostora
- kromatsko – akromatski kontrast
- jedinstvo. Dominacija
- kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku. Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

OŠ LK A.4.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.

Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje nizak stupanj preciznosti, djelomične kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje dosljednost te zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica.
- grafički: monotipija, kartonski tisak.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određenih likovnih materijala i tehnika te razvoju finih motoričkih vještina.

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

OŠ LK A.4.3.

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Uz pomoć učitelja učenik digitalnom kamerom bilježi sadržaje iz vlastite okoline primjenjujući osnovna znanja o kadru.

DOBRA

Učenik primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

VRLO DOBRA

Učenik primjenjuje izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar, plan i kompozicija) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

IZNIMNA

Učenik na originalan način primjenjuje različite izražajne mogućnosti likovnog jezika (kadar, plan i kompozicija) pri bilježenju sadržaja iz vlastite okoline digitalnom kamerom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar; plan; kompozicija i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.4.1. te sa na taj način i vrednuje. Ostvaruje se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.4.1.

Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima.

Učenik opisuje

- materijale i postupke
- likovne elemente i kompozicijska načela
- tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

DOBRA

Učenik grupira više detalja i karakteristika tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik pronalazi različite veze između tematskih i likovnih ili vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik analizira određene tematske i likovne ili vizualne sadržaje djela likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) povezujući ih s vlastitim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip.

Tijekom treće i četvrte godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

ISHOD

OŠ LK B.4.2.

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima:

- likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uloženog truda.
- Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.
- Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.
- Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

- Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.

DOBRA

- Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema upotrebi likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

VRLO DOBRA

- Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

IZNIMNA

- Učenik opisuje vlastiti doživljaj stvaranja, uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; samostalno ukazuje na različite mogućnosti rješavanja istog likovnog ili vizualnog problema.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.4.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

OŠ LK C.4.1.

Učenik objašnjava i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama
- uspoređuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje i u vlastitom radu interpretira arhitektonske ili urbanističke cjeline; prepoznaje različite odnose slike i teksta te ih prema zadanoj strukturi koristi u vlastitom radu djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost

DOBRA

Učenik uspoređuje i u vlastitom radu interpretira arhitektonske ili urbanističke cjeline; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje i u vlastitom radu interpretira povezanost oblikovanja životnog prostora, prirodnog okruženja i čovjekovih potreba; opisuje i u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta postižući jasnoću poruke i preglednost

IZNIMNA

Učenik objašnjava i u vlastitom radu interpretira povezanost oblikovanja životnog prostora, prirodnog okruženja i čovjekovih potreba; opisuje i u vlastitom radu inventivno koristi različite odnose slike i teksta postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Plan, tlocrt, maketa.

Odnos slike i teksta: reklame, časopisi, knjige, strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.4.1. te sa na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

OŠ LK C.4.2.

Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

RAZINA USVOJENOSTI DOBAR

Učenik povezuje vizualni i likovni te tematski sadržaj umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života i društvenim kontekstom; opisuje djela kulturne baštine iz različitih krajeva i kultura.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave.

Ovaj ishod može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom treće i četvrte godine učenja preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 5.godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje likovnu i vizualnu umjetnost te suodnos umjetničkih područja (likovno/vizualno, pokret/ples, glazba, književnost, film).

Čovjek iznutra i izvana: učenik istražuje temu čovjeka – od njegove fizičke pojavnosti do svega što čini osobnost pojedinca (povezanost doživljaja, osjećaja, misli i stavova te načina odgovaranja na podražaje iz vanjskog svijeta) te je interpretira likovno ili vizualno.

Gradim svijet: učenik istražuje građu i organizaciju oblika u prirodi i umjetnosti te način kojim čovjek oblikuje i prilagođava životni prostor te vizualnu okolinu prirodnomu okružju i svojim potrebama (konstrukcije u prirodi i arhitekturi, materijali kojima gradimo, oblikovanje životnog prostora itd.).

Osobno i društveno: učenik istražuje teme koje ga zaokupljaju kao pojedinca te teme koje prepoznaje u društvenom okruženju (vršnjački odnosi, zaštita okoliša, sigurnost na internetu i sl.) te istraženo likovno ili vizualno interpretira.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.5.1.</p> <p>Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom.</p>	<p>Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje) • producira više ideja te odabire najbolju ideju (osnovna misao rada, poruka) i prenosi je u likovni i vizualni izraz • predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja • primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake) • služi se iskustvom usmjerenoga opažanja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik djelomično samostalno stvara ideje koje prenosi u likovni ili vizualni rad. Prati zadani redoslijed aktivnosti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik stvara više ideja i odabire jednu koju prenosi u likovni ili vizualni rad; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik stvara više ideja i odabire jednu koju prenosi u likovni ili vizualni rad povremeno dajući originalna rješenja; predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik stvara više originalnih ideja i odabire jednu koju na inventivan način prenosi u likovni ili vizualni rad; predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od opažanja cjeline prema detalju te različitih odnosa i rasporeda dijelova unutar cjeline.

Obvezni likovni pojmovi:

- crte prema toku i karakteru
- dimenzije boje; miješanje boja: krug boja (osnovne i izvedene: sekundarne i tercijarne boje); kontrasti boja (boja prema boji, svjetlo – tamno, toplo-hladni, komplementarni kontrast)
- dvodimenzionalni i trodimenzionalni oblici
- različiti odnosi mase/volumena i prostora skulptura (statua, reljef, mobil), arhitektura
- ritam na plohi i u prostoru
- omjeri veličina likova i tijela.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

OŠ LK A.5.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine uporabom i variranjem različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitome likovnom izražavanju.

Učenik istražuje i varira likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada koristeći osnovne tehničke i izražajne mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada inventivno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mășé), žica
- grafički: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

OŠ LK A.5.3.

Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

Učenik:

- digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima;
- zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.
- služi se osnovnim funkcijama programa za obradu fotografije.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik se služi osnovnim znanjima o kadru te tehničkim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i njihovoj obradi.

DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i njihovoj obradi.

VRLO DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i njihovoj obradi povremeno dajući originalna rješenja.

IZNIMNA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i njihovoj obradi u odmaku od uobičajenih rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, rakurs, kompozicija, boja i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.5.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.5.1.

Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik opisuje umjetničko djelo kao cjelinu: opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (prikaz motiva, teme, poruke, asocijacije te načina kako su izražene).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje manji broj detalja i karakteristika tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) koje opaža u umjetničkom djelu povremeno stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

DOBRA

Učenik opisuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) koje opaža u umjetničkom djelu stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik uspoređuje veći broj detalja i karakteristika tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) koje opaža u umjetničkom djelu stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik analizira odnos tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali, primjeri iz okoline) koje opaža u umjetničkom djelu stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela iz različitih područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura, fotografija, film (igrani i animirani), strip.

Tijekom pete i šeste godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektne zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

ISHOD**OŠ LK B.5.2.**

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada; ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

Učenik opisuje određene aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja.

Učenik prosuđuje suradnju u zajedničkome stvaralačkom procesu (rad u skupinu ili rad u paru).

Učenik uspoređuje svoju početnu namjeru i ishod stvaralačkog procesa; prepoznaje zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkome procesu te zadovoljstvo rezultatom.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik opisuje doživljaj stvaranja; opisuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući upotrebu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva.

DOBRA

Učenik opisuje doživljaj stvaranja; opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema upotrebi likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; prepoznaje zanimljiva rješenja i moguća poboljšanja.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje doživljaj stvaranja; opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad s radovima drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; ukazuje zanimljiva rješenja i moguća poboljšanja.

IZNIMNA

Učenik opisuje doživljaj stvaranja, precizno opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prema maštovitosti upotrebe likovnog jezika, materijala, prikaza teme ili motiva; ukazuje na zanimljiva rješenja i moguća poboljšanja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.5.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.5.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnosti.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

OŠ LK C.5.1.

Učenik objašnjava i u likovnom ili vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- uočava kako prirodni okoliš određuje materijale i oblike gradnje
- uspoređuje ulogu materijala i konstrukcije u oblikovanju arhitektonskoga prostora (izrađuje prostorne modele, makete i konstrukcije u kojima predlaže različita konstruktivna rješenja te objašnjava kako svako od njih određuje aktivnosti i namjene koji se u tome prostoru odvijaju)
- na primjeru plakata i stripa uspoređuje različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik uočava načine kojima čovjek prilagođava životni prostor svojim potrebama i prirodnomu okolišu; uporabom različitih materijala, konstrukcija i oblika pri oblikovanju u prostoru djelomično rješava konstrukcijske probleme; uočava različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu tek djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

DOBRA

Učenik uočava i interpretira načine kojima čovjek prilagođava životni prostor svojim potrebama i prirodnomu okolišu; uporabom različitih materijala, konstrukcija i oblika pri oblikovanju u prostoru rješava konstrukcijske probleme; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu djelomično postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje i interpretira načine kojima čovjek prilagođava životni prostor svojim potrebama i prirodnomu okolišu; uporabom različitih materijala, konstrukcija i oblika pri oblikovanju u prostoru rješava konstrukcijske probleme; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

IZNIMNA

Učenik objašnjava i u vlastitome radu interpretira načine kojima čovjek prilagođava životni prostor svojim potrebama i prirodnomu okolišu; uporabom različitih materijala, konstrukcija i oblika pri oblikovanju u prostoru rješava konstrukcijske probleme; uspoređuje različite odnose slike i teksta te ih koristi u vlastitom radu u pomaku od uobičajenih rješenja postižući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Materijali i konstrukcije u arhitekturi.
Hrvatska tradicijska arhitektura.
Plakat (obrazovni, kazališni, filmski itd.), strip.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.5.1. te se na taj način i vrednuje.
Učenik istražuje primjere arhitekture te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

ISHOD**OŠ LK C.5.2.**

Učenik raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik uspoređuje i interpretira djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine tek ih povremeno povezujući s čimbenicima koji su utjecali na njihov nastanak i s društvenim kontekstom; prepoznaje neke primjere umjetničkog izražavanja i spomenika iz svoje okoline.

DOBRA

Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s različitim čimbenicima koji su utjecali na njihov nastanak i s društvenim kontekstom te navodi neke primjere umjetničkog izražavanja i spomenika iz svoje okoline.

VRLO DOBRA

Učenik uspoređuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s većim brojem čimbenika koji su utjecali na njihov nastanak i s društvenim kontekstom; navodi različite primjere umjetničkog izražavanja i spomenika iz svoje okoline.

IZNIMNA

Učenik raspravlja o povezanosti umjetničkih djela i djela tradicijske baštine s različitim čimbenicima koji su utjecali na njihov nastanak i s društvenim kontekstom; opisuje veći broj primjera umjetničkog izražavanja i spomenika iz svoje okoline.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkoga izražavanja, vrsta zanimanja (likovni/vizualni umjetnik, fotograf, arhitekt, dizajner) i spomenika iz svoje okoline koje je posjetio i /ili upoznao.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.5.1. i OŠ LK B.5.1. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom pete i šeste godine učenja preporučeno je da učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama, ustanovama i umjetnicima. Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 6. godini učenja organizira se kroz niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje likovnu i vizualnu umjetnost te suodnos umjetničkih područja (likovno/vizualno, pokret/ples, glazba, drama, književnost, film). Izražava se povezujući različite umjetnosti.

Osjeti i osjećaji: učenik istražuje ulogu osjetila u doživljaju vizualnog i nevizualnog svijeta te različite načine izražavanja osjećaja (izražavanje emocija i osjeta kroz likovni izraz; istraživanje međuosobna osjeta i emocija kroz likovno i vizualno izražavanje).

Oblik i funkcija: učenik istražuje suodnose oblika i funkcije u vlastitom i širem životnom kontekstu (arhitektura, industrijski dizajn, modni dizajn itd.).

Mijenjam se: učenik propituje i izražava svoje stavove, ideje, osjećaje i doživljaje likovnim i vizualnim izražavanjem.

IZBORNE TEME:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.6.1.</p> <p>Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava koristeći se likovnim i vizualnim jezikom.</p>	<p>Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepte za razvoj kreativnosti) pri oblikovanju i izražavanju ideja • producira više ideja te odabire najbolju ideju (osnovna misao rada, poruka) i prenosi je u likovni i vizualni izraz • služi se iskustvom usmjerenoga opažanja • predviđa redoslijed određenih aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja • primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake). 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik prepoznaje asocijacije, metafore, analogije i simbole te ih povremeno koristi u oblikovanju ideja koje izražava likovnim i vizualnim jezikom; povremeno prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik prepoznaje i primjenjuje asocijacije, metafore, analogije i simbole u oblikovanju ideja koje izražava likovnim i vizualnim jezikom; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik prepoznaje i primjenjuje asocijacije, metafore, analogije i simbole u oblikovanju ideja koje izražava likovnim i vizualnim jezikom povremeno dajući originalna rješenja; predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik prepoznaje i primjenjuje asocijacije, metafore, analogije i simbole u oblikovanju ideja koje na inventivan način prenosi u likovni ili vizualni rad; predviđa aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od simboličke i asocijativne vrijednosti: crte, boje, volumena i prostora te kompozicijskih načela (ritam, kontrast, omjer itd.).

Obvezni likovni pojmovi:

- crte prema značenju (obrisne i strukturne ili gradbene) i karakter crta
- boja: gradacija (ton, vrsta boje, čistoća), kontrasti boja (boje prema boji, svijetlo-tamni, toplo-hladni, komplementarni), asocijativna i simbolička vrijednost boja
- ploha: pozitiv i negativ
- površina: crtačke, slikarske i kiparske (plastičke) teksture
- masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora (skulptura i arhitektura)
- različiti ritmovi na plohi, u prostoru i u vremenu
- omjeri veličina na plohi i u prostoru
- dominacija (isticanje i naglašavanje bojom, oblikom, veličinom, smjerom itd.)
- kompozicija (kružna, vodoravna, okomita, dijagonalna, piramidalna), rekompozicija.

Učenik izrađuje i razlikuje skicu i studiju.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji i izrazi drugih umjetničkih područja, npr. cjelovito oblikovanje kazališnog prostora (rekviziti, kostimografija, scenografija; svjetlost, boja, materijali/površina)
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

OŠ LK A.6.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine uporabom i variranjem različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitome likovnom izražavanju.

Učenik istražuje i varira likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.

Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada koristeći osnovne tehničke i izražajne mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe s minimumom detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada inventivno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâché), žica
- grafički: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

OŠ LK A.6.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoapar, pametni telefon, tablet) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima;

zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

Učenik se služi osnovnim funkcijama programa za obradu fotografije.

Učenik koristi računalne programe za izradu prezentacije (povezano s ishodom C.6.1.).

Učenik izrađuje kraću animiranu formu tehnikom stop animacije.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik se služi osnovnim znanjima o kadru te tehničkim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija, njihovoj obradi i izradi kraće animirane forme.

DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnoga jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija, njihovoj obradi i izradi kraće animirane forme.

VRLO DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnoga jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija, njihovoj obradi i izradi kraće animirane forme povremeno dajući originalna rješenja.

IZNIMNA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnoga jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija, njihovoj obradi i izradi kraće animirane forme u odmaku od uobičajenih rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, kompozicija, boja, kontrast boja i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.6.1.

Funkcije programa za obradu fotografije: promjena kontrasta, boje, formata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenicima mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.6.1.

Učenik rekonstruira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim iskustvom, osjećajima, mislima i stavovima.

Učenik opisuje umjetničko djelo kao cjelinu: opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, asocijacije).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje tematski i likovni ili vizualni sadržaj djela povezujući ga s vlastitim doživljajem.

DOBRA

Učenik opisuje suodnos tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali) koje opaža u umjetničkom djelu stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik analizira suodnos tematskih i likovno/vizualnih sadržaja (likovni jezik, materijali) koje opaža u umjetničkom djelu stvarajući poveznice s osobnim doživljajem.

IZNIMNA

Učenik analizira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) te na osnovu analize iznosi vlastita promišljanja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura, fotografija, film (igrani, dokumentarni i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.

Tijekom pete i šeste godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

ISHOD

OŠ LK B.6.2.

Učenik opisuje stvaralački proces, opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te ukazuje na zanimljiva rješenja ili moguća poboljšanja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada; ukazuje na moguće nedostatke i originalnija rješenja.

Učenik opisuje redoslijed postupaka koje je poduzimao kako bi došao do rješenja.

Učenik prosuđuje suradnju u zajedničkome stvaralačkom procesu (rad u skupini ili rad u paru).

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkome procesu.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik povremeno prepoznaje određene aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja te opisuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

DOBRA

Učenik prepoznaje određene aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja te analizira svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući i uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje

VRLO DOBRA

Učenik opisuje aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja te analizira svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika raspravljajući o maštovitosti uporabe likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

IZNIMNA

Učenik opisuje povezanost aktivnosti koje je poduzeo da bi došao do rješenja, analizira svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika procjenjujući uspješnost i maštovitost uporabe likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.6.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.6.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

OŠ LK C.6.1.

Učenik analizira i u likovnom i vizualnom uratku ispituje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život.

RAZRADA ISHODA

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- analizira taktilni i vizualni doživljaj prostora u arhitekturi
- istražuje i analizira što sve utječe na funkcionalnost određenoga uporabnog predmeta, u studiji razrađuje izvediv prijedlog oblikovanja određenoga uporabnog predmeta kojim rješava neku od svojih svakodnevnih potreba te realizira svoju ideju u obliku prototipa ili makete
- prezentira određeni sadržaj u jednostavnim računalnim programima za prezentacije i/ili u formi plakata, rabeći različite odnose slike i teksta radi postizanja vizualne preglednosti, čitljivosti i jasnoće
- u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
- prepoznaje mogućnost ili potrebu (pre) oblikovanja prostora koji je povezan sa svakodnevnim aktivnostima i boravkom.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici; predlaže likovna i vizualna rješenja prezentacija bez jasne poruke i preglednosti sadržaja.

DOBRA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre) oblikovanja; predlaže i razrađuje likovna i vizualna rješenja prezentacija uglavnom primjereno rabeći sliku i tekst.

VRLO DOBRA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre) oblikovanja; predlaže i razrađuje likovna i vizualna rješenja prezentacija primjereno rabeći sliku i tekst.

IZNIMNA

Učenik precizno analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, samostalno uočava potrebe i pronalazi razne mogućnosti njezina (pre)oblikovanja; predlaže i detaljno razrađuje originalna likovna i vizualna rješenja prezentacija, na neuobičajen način rabeći različite odnose slike i teksta.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Produkt (industrijski) dizajn, grafički dizajn (plakat, odnos slike i teksta), tekstilni dizajn. Svjetlost, boja, materijal i površina u arhitekturi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom A.6.1. te se na taj način i vrednuje.

Učenik uspoređuje čitljivost teksta i jasnoću poruke na njemu sadržajno bliskim primjerima tiskovina, plakata i digitalnih medija.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK C.6.2.

Učenik raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela.

Učenik uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike).

Učenik povezuje djela kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te raspravlja na koji način ona oplemenjuju kulturne sadržaje zajednice.

ZADOVOLJAVAJUĆA

- Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s društvenim kontekstom te navodi različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

DOBRA

- Učenik opisuje umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s društvenim kontekstom te opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

VRLO DOBRA

- Učenik opisuje i uspoređuje različita umjetnička djela i djela tradicijske baštine povezujući ih s društvenim kontekstom i stečenim znanjima iz drugih predmeta te opisuje ulogu umjetničkoga djelovanja u zajednici.

IZNIMNA

- Učenik precizno opisuje i uspoređuje različita umjetnička djela i djela tradicijske baštine, povezujući ih s društvenim kontekstom te opisuje različite uloge umjetničkoga djelovanja u zajednici.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi i opisuje konkretne primjere različitih oblika umjetničkoga izražavanja, vrsta zanimanja (likovni/vizualni umjetnik, fotograf, arhitekt i dizajner) i spomenika iz svoje okoline koje je posjetio i /ili upoznao.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te tijekom izvanučioničke nastave. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.6.1. i OŠ LK B.6.1. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom pete i šeste godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i ustanovama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 7. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Oblik i mjera: učenik istražuje cjelinu kroz zajedničku mjeru te raspored i međusobne odnose dijelova (perspektive, mjera, sklad, proporcije...).

Prožimanje umjetnosti: učenik istražuje suodnos različitih umjetničkih područja u cjelovitome umjetničkom djelu (instalacija, scenska umjetnost) te se izražava u zajedničkim projektima s drugim učenicima.

Komunikacija i životno okruženje: učenik istražuje različite oblike komunikacije u životnom okruženju (vizualno izražavanje poruke: znak, piktogram, plakat, web, društvene mreže, sms itd.).

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

IZBORNE TEME:

Svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja (preispituje vlastiti odnos prema okolišu i prostoru u kojem živi: likovnim i vizualnim izražavanjem ukazuje na važnost suživota svih živih bića i ekološke svijesti za kvalitetu života; istražuje odnos oblika i namjene u arhitekturi, urbanizmu i dizajnu).

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.7.1.</p> <p>Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom.</p>	<p>Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • izražava poruku likovnim ili vizualnim radom • koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepte za poticanje kreativnosti) • oblikuje više ideja te bira najbolju koju prenosi u određenu formu, materijal i medij • planira aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja • primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja: promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake • služi se iskustvom usmjerenoga opažanja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik stvara ideje kao povremeno prepoznatljive poruke kojima komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>DOBRA</p> <p>Učenik stvara više ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik stvara više djelomično originalnih ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; planira niz aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik stvara više originalnih ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; planira niz aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od oblikovanja cjeline pomoću jedinstva likovnih elemenata i načela.

Obvezni likovni pojmovi:

- grafička modelacija
- tonska modelacija i koloristička modulacija, boje i neboje (kromatske i akromatske) boje; kontrasti boja
- prividi prostora na plohi: očište (nedogled, izbjeglišna točka), horizont, prostorni planovi, geometrijska perspektiva (s jednim ili više očišta), koloristička perspektiva (prostorno djelovanje boje)
- omjer i razmjer, proporcija, kanon
- simetrična i asimetrična kompozicija, statično-dinamično, ravnoteža
- ritam na plohi, u prostoru i u vremenu.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

OŠ LK A.7.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine eksperimentirajući i varirajući različite likovne materijale i postupke u vlastitome likovnom izražavanju.

Učenik eksperimentira i varira likovne materijale i postupke te istražuje osobni rukopis kako bi izradio svoj likovni rad. Uočava i izražava obilježja likovnih materijala i postupaka pri njihovoj uporabi.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada koristeći osnovne tehničke i izražajne mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja. Prepoznaje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada istražujući složenije postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe. Opisuje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada inventivno istražujući složenije postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe. Analizira različite rukopise i načine njihove izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

Obvezni likovni pojmovi:

- crtačke: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarske: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastičke: lina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâché), žica
- grafičke: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija, linorez.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

OŠ LK A.7.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparati, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.

Učenik digitalnom kamerom (digitalni fotoaparati, pametni telefon, tablet) snima kratke video materijale.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik se služi osnovnim znanjima o kadru i planu te osnovnim tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa; uz posredovanje učitelja obrađuje videozapis.

DOBRA

Učenik se uz služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa i njihovoj obradi.

VRLO DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa i njihovoj obradi povremeno u odmaku od uobičajenih rješenja.

IZNIMNA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa i njihovoj obradi u odmaku od uobičajenih rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Kadar, plan, likovni elementi (kromatske i akromatske boje, plohe), kompozicija (načini gradnje kompozicije: kontrast, ritam, dominacija, ravnoteža), kut snimanja ili rakurs, vrijeme u filmu i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.7.1.

Učenik raspravlja o likovnom i vizualnom umjetničkom djelu povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik raspravlja o umjetničkom djelu kao cjelini: opaža i istražuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, ideja).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) povezujući ga s vlastitim doživljajem.

DOBRA

Učenik analizira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) povezujući ga s vlastitim doživljajem.

VRLO DOBRA

Učenik analizira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) te djelomično samostalno donosi zaključke.

IZNIMNA

Učenik raspravlja o umjetničkom djelu kao cjelini (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) te argumentirano iznosi vlastita promišljanja o djelu.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt, web), arhitektura i urbanizam, film (igrani, animirani, dokumentarni i eksperimentalni), strip.

Tijekom sedme i osme godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Interpretacija djela može biti opisna (semantička analiza) i likovna (formalna analiza).

Učenika se potiče da:

- samostalno prikuplja informacije o umjetniku i djelu
- interpretira djelo povezujući sve prikupljene podatke i vlastiti doživljaj koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

Preporučeni oblici rada:

- izvanučionička nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mjesta u kojem se škola nalazi)
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

Učenike se potiče da u neposrednome susretu s djelima i spomenicima prikuplja i bilježi podatke (pisane i vizualne bilješke) koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

ISHOD**OŠ LK B.7.2.**

Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika, promišlja stvaralački proces te ukazuje na moguće promjene prvobitnih rješenja.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada.

Učenik promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja te predlaže nova rješenja.

Učenik uspoređuje postupke kojima je došao do određenog rješenja s postupcima i rješenjima drugih učenika.

Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkome procesu te odnosa početne namjere s rezultatom.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik opisuje postupke kojima je došao do određenog rješenja te analizira svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

DOBRA

Učenik povezuje postupke kojima je došao do određenog rješenja te prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad te radove drugih učenika prepoznajući i uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

VRLO DOBRA

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja te prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika raspravljajući o uspješnosti i maštovitosti uporabe likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

IZNIMNA

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja te prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika procjenjujući uspješnost i maštovitost uporabe likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme, motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.7.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

OŠ LK C.7.1.

Učenik analizira i u likovnom i vizualnom uratku ispituje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život.

RAZRADA ISHODA

- Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:
- analizira različita oblikovna obilježja prostora
 - uspoređuje različita oblikovna obilježja prostora te način na koji utječu na doživljaj, aktivnosti i sadržaje koji se u njemu odvijaju
 - predlaže mogućnosti preoblikovanja okoline i razrađuje izvediva rješenja
 - uspoređuje jasnoću i preglednost različitih grafičkih prikaza određenoga sadržaja te s pomoću shematskoga grafičkog prikaza interpretira različite sadržaje
 - povezuje ulogu zaštitnog znaka s prepoznatljivošću određenog sadržaja ili ideje
 - na primjeru plakata uspoređuje različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja
 - u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik uočava utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe njezina (pre)oblikovanja te predlaže moguće rješenje; služi se osnovnim shematskim grafičkim prikazima.

DOBRA

Učenik povezuje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline s nekim aspektima vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre)oblikovanja te predlaže moguće rješenje; služi se shematskim grafičkim prikazima.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre)oblikovanja te predlaže i razrađuje izvediva rješenja; shematskim grafičkim prikazima jasno interpretira različite sadržaje.

IZNIMNA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava potrebe i pronalazi razne mogućnosti njezina (pre)oblikovanja te predlaže i detaljno razrađuje neuobičajena i izvediva rješenja; shematskim grafičkim prikazima pregledno i originalno interpretira različite sadržaje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Graf, dijagram, zaštitni znak / logotip.

Proporcijski odnosi, odnosi mase i prostora, prostorna organizacija/tlocrt, boja i svjetlost u svakodnevnom iskustvu arhitekture.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.7.1. te se na taj način i vrednuje.

ISHOD**OŠ LK C.7.2.**

Učenik raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela.

RAZRADA ISHODA

Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela s obzirom na različite društvene čimbenike te ih povezuje sa stečenim znanjima iz drugih predmeta i iskustvima iz svakodnevnoga života (društveni kontekst umjetničkog djela).

Učenik povezuje djela lokalne kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te prepoznaje probleme proizašle iz neodgovornog i neprimjerenog odnosa prema njima.

Učenik raspravlja o različitim ulogama koje umjetničko djelovanje može imati u životu zajednice.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik povezuje umjetničko djelo s određenim umjetničkim kontekstom i navodi različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

DOBRA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica, opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica te raspravlja o ulozi umjetnika i umjetničkoga djela u zajednici.

IZNIMNA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela, stvarajući veći broj poveznica, služeći se različitim argumentima raspravlja o ulozi umjetnika i umjetničkoga djela u zajednici.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te na izvanučioničkoj nastavi. Ostvaruje se zajedno s ishodima OŠ LK A.7.1., OŠ LK B.7.1. i OŠ LK B.7.2. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom sedme i osme godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i ustanovama

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
- uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
- posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
- osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 8.godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

ZADANE TEME:

Umjetnost, tehnologija i društvo: učenik istražuje povezanost likovnih i vizualnih umjetnosti i tehnologije te njihovu ulogu u suvremenome društvu; koristi novomedijske tehnologije za vlastito izražavanje.

Identitet i popularna kultura: učenik propituje utjecaj popularne kulture na oblikovanje vlastitih stavova i načine izražavanja vlastitoga identiteta te oblikuje kritički stav prema vizualnoj okolini (vizualne komunikacije, dizajn i primijenjena umjetnost, fotografija; novomedijska i komunikacijska tehnologija itd.).

Mijenjam se, mijenjam svijet: učenik istražuje ulogu stvaralačkog i inovativnog djelovanja u razvoju različitih aspekata društva (kulturnog, društvenog, ekonomskog) likovnim i vizualnim izražavanjem.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

IZBORNE TEME:

Osobno i društveno: likovnim i vizualnim izražavanjem učenik istražuje različite kulture radi razumijevanja vlastitoga kulturnog identiteta i razvoja tolerancije prema drugome i drugačijem (kulturni identitet, multikulturalnost; značenje boja, oblika, simbola i dr. u različitim kulturama, prihvaćanje različitosti).

Prostor u kojem boravim (svjesno življenje): učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd. te životni prostori u različitim društvenim i kulturnim okruženjima).

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>OŠ LK A.8.1.</p> <p>Učenik oblikuje ideje kao poruke kojima komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom.</p>	<p>Učenik u stvaralačkome procesu i izražavanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • koristi asocijacije, metafore, analogije i simbole (koncepti za poticanje kreativnosti) • izražava poruku likovnim ili vizualnim radom • oblikuje više ideja te bira najbolju koju prenosi u određenu formu, materijal i medij • planira aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja • primjenjuje refleksiju kao sastavni dio stvaranja: poznaje etape kreativnog procesa (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake) • služi se iskustvom usmjerenoga opažanja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik stvara ideje kao povremeno prepoznatljive poruke kojima komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; prepoznaje određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>DOBRA</p> <p>Učenik stvara više ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; predviđa određene aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik stvara više djelomično originalnih ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; planira niz aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik stvara više originalnih ideja i bira najbolju kao prepoznatljivu poruku kojom komunicira s okolinom služeći se likovnim i vizualnim jezikom te medijem; planira niz aktivnosti koje treba poduzeti da bi došao do rješenja.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik se u procesu stvaranja i izražavanja služi likovnim jezikom polazeći od oblikovanja cjeline pomoću jedinstva likovnih elemenata i načela.

Obvezni likovni pojmovi (ponavljanje i integriranje prethodno usvojenih te novi pojmovi):

- crte prema toku, karakteru i značenju
- croquis (kroki)
- ploha: privid prostora na plohi – geometrijska perspektiva (očiste), poliperspektiva, koloristička perspektiva (prostorno djelovanje boja), atmosferska perspektiva
- masa i prostor: masa (punina) i prostor (praznina) u skulpturi i arhitekturi; različiti odnosi mase i prostora
- kontrast (različiti kontrasti na plohi i u prostoru)
- boja: dimenzije boja (kromatska kvaliteta / vrsta boje, ton, zasićenost); simbolika i asocijativnost boja; kolorističko i tonsko slikanje, svi kontrasti boja
- boja kao svjetlost, pigment, u digitalnim i elektroničkim medijima; optičko miješanje boja
- površina: crtačka, slikarska i kiparska (plastička) tekstura
- ritam (pravilni, nepravilni); različiti ritmovi na plohi, u prostoru i u vremenu
- ravnoteža, simetrija i asimetrija; optička ravnoteža
- omjeri, razmjeri, proporcije
- kompozicija (horizontalna, vertikalna, dijagonalna, piramidalna, kružna)
- format
- harmonija i jedinstvo.

Učenik likovnim i vizualnim stvaranjem istražuje, interpretira i izražava različite ideje i sadržaje:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne i vizualne umjetnosti te sadržaji/izrazi drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnoga života i bliže okoline (informacije).

Učenik se upoznaje i služi nekima od izražajnih mogućnosti predloženih umjetničkih praksi ili koncepata: performance, happening, konceptualna umjetnost, umjetnička instalacija, digitalna umjetnost, novi mediji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i koristi tehnike za razvoj kreativnosti.

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove, ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku.

Učenika se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire formu, materijal, tehniku i medij kako bi izrazio svoju ideju.

OŠ LK A.8.2.

Učenik demonstrira fine motoričke vještine eksperimentirajući i varirajući različite likovne materijale i postupke u vlastitome likovnom izražavanju.

Učenik inventivno upotrebljuje i varira likovne materijale i postupke te istražuje osobni rukopis kako bi izradio svoj rad. Uočava i izražava obilježja likovnih materijala i postupaka pri njihovoj uporabi. Snađi se s poznatim i nepoznatim tehnikama te likovnim materijalima.

Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada koristeći osnovne tehničke i izražajne mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja.

DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada povremeno istražujući postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje zadovoljavajući stupanj preciznosti, kontrole materijala i izvedbe detalja. Prepoznaje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

VRLO DOBRA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada istražujući složenije postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe. Opisuje različite rukopise i načine njihove izvedbe.

IZNIMNA

Učenik upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade svog likovnog rada inventivno istražujući složenije postupke i mogućnosti tehnika. Pokazuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe. Analizira različite rukopise i načine njihove izvedbe.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- crtačke: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš
- slikarske: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž-papir, kolaž iz časopisa
- prostorno-plastičke: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijska folija, kaširani papir (papir mâšé), žica
- grafičke: monotipija, kartonski tisak, kolagrafija, linorez.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Mogućnosti kontrole materijala uključuju pritisak, nagib, spajanja, oblikovanja i sl.

OŠ LK A.8.3.

Učenik u vlastitome izražavanju koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

Učenik:

- učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon, tablet i sl.) bilježi različite sadržaje služeći se znanjem o snimanju, likovnom jeziku i ostalim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.
- služi se programima za obradu fotografije
- koristi računalne programe za obradu i prezentaciju slika (povezano s ishodom OŠ LK C.8.1).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik se služi osnovnim znanjima o kadru i planu te osnovnim tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i videozapisa; uz posredovanje učitelja obrađuje fotografije i videozapis.

DOBRA

Učenik se uz služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i videozapisa te njihovoj obradi.

VRLO DOBRA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju fotografija i videozapisa te njihovoj obradi povremeno u odmaku od uobičajenih rješenja.

IZNIMNA

Učenik se služi izražajnim mogućnostima likovnog jezika te tehničkim i izražajnim mogućnostima novomedijskih tehnologija pri snimanju videozapisa i njihovoj obradi u odmaku od uobičajenih rješenja; odabire tehničke metode kojima najbolje može izraziti ideju.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Svjetlo, kadar, plan, likovni elementi (kromatske i akromatske boje, plohe), kompozicija (načini gradnje kompozicije: kontrast, ritam, dominacija, ravnoteža) i neki od likovnih pojmova predviđenih ishodom OŠ LK A.8.1.

Funkcije programa za obradu fotografije: promjena kontrasta, formata, rekonponiranje, fotomontaža.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje u skladu u tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK B.8.1.

Učenik interpretira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.

Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom, mislima i stavovima.

Učenik interpretira umjetničko djelo kao cjelinu: opisuje povezanost materijala, postupaka, likovnog jezika, odnosa forme i sadržaja (tema, motiv, poruka, ideja).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) povezujući ga s vlastitim doživljajem.

DOBRA

Učenik analizira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja) te djelomično samostalno donosi zaključke.

VRLO DOBRA

Učenik interpretira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja djela) te djelomično argumentirano iznosi vlastita promišljanja o djelu.

IZNIMNA

Učenik interpretira umjetničko djelo kao cjelinu (suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja djela) te argumentirano iznosi vlastita promišljanja o djelu.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, web), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani, animirani, dokumentarni i eksperimentalni), strip.

Tijekom sedmog i osmog razreda u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem dva od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi gradskoga tkiva, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.

Učenika se potiče da:

- samostalno prikuplja informacije o umjetniku i djelu
- promišlja, interpretira i prosuđuje djelo povezujući sve prikupljene podatke i vlastiti doživljaj koji se odnose na istraživani sadržaj te se njima kasnije služi u vlastitome radu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Preporučeni oblici rada:

- terenska nastava
- projektna nastava/ projektni zadatci
- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije.

ISHOD

OŠ LK B.8.2.

Učenik uspoređuje i vrednuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika, promišlja stvaralački proces te ukazuje na moguće promjene prvobitnih rješenja.

RAZRADA ISHODA

- Učenik interpretira i vrednuje likovne i vizualne radove kao cjelinu: odnos likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikazane teme ili motiva, izražene ideje i originalnosti, uloženog truda i dovršenosti rada.
- Učenik promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja te predlaže nova rješenja.
- Učenik promišlja likovne ili vizualne radove tako da uviđa različite ostvarene i neostvarene mogućnosti realizacije ideje u materijalima i likovnom jeziku i na taj način djelomično vrednuje (razrađuje kriterije): da sam/je napravio ovo/ovako onda bi se dogodilo...
- Učenik uspoređuje postupke kojima je došao do određenog rješenja s postupcima i rješenjima drugih učenika.
- Učenik prepoznaje razinu osobnoga zadovoljstva u stvaralačkom procesu te odnos prvobitne zamisli i konačnog rezultata.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje postupke kojima je došao do određenog rješenja te analizira i interpretira svoj likovni i vizualni rad i radove drugih učenika prepoznajući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

DOBRA

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja, vraća se na prethodne etape i pretpostavlja moguće promjene prvobitnih rješenja; analizira, interpretira i prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

VRLO DOBRA

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja, vraća se na prethodne etape i promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja; analizira, interpretira i prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika uspoređujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

IZNIMNA

Učenik analizira postupke kojima je došao do određenog rješenja, vraća se na prethodne etape i promišlja o mogućim promjenama prvobitnih rješenja; analizira, interpretira i prosuđuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika procjenjujući uporabu likovnog jezika, likovnih materijala, prikaza teme ili motiva i izražene ideje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Sadržaji ishoda OŠ LK B.8.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.8.1.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživanja u aktivnost.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

OŠ LK C.8.1.

Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na vlastiti život te daje prijedlog njezina mogućeg (pre) oblikovanja.

Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:

- polazeći od analize, njegovu iskustvu dostupne, urbanističke cjeline, uočava različite potrebe i prepoznaje mogućnosti njezina preoblikovanja te predlaže i razrađuje moguće rješenje uočenoga problema
- propituje kako se sadržaji popularne vizualne kulture interpretiraju u različitim medijima vizualnih komunikacija i utječu na identitet učenika te obrnuto
- istražuje ulogu mode u oblikovanju osobnog identiteta
- koristi vizualne asocijacije i metafore pri oblikovanju različitih vrsta vizualnih znakova.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe njezina (pre)oblikovanja te predlaže i razrađuje moguće rješenje.

DOBRA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na neke aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre) oblikovanja te predlaže i razrađuje moguće rješenje.

VRLO DOBRA

Učenik analizira utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava određene potrebe i pronalazi mogućnosti njezina (pre) oblikovanja te predlaže i razrađuje izvediva rješenja.

IZNIMNA

Učenik analizira i propituje utjecaj vizualnih komunikacija i prostornoga oblikovanja okoline na različite aspekte vlastitoga života i života u zajednici, uočava potrebe i pronalazi razne mogućnosti njezina (pre) oblikovanja te predlaže i detaljno razrađuje neuobičajena i izvediva rješenja.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Zaštitni znak/logotip, piktogram, plakat, modni i tekstilni dizajn, pismo.

Urbanistička cjelina dostupna svakodnevnom iskustvu učenika (povezanost prostorno-plastičke organizacije, sadržaja i komunikacije u prostoru).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se ostvaruje zajedno s ishodom OŠ LK A.8.1. te se na taj način i vrednuje.

OŠ LK C.8.2.

Učenik raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela.

Učenik raspravlja o umjetničkim djelima s obzirom na različite društvene čimbenike te ih povezuje sa stečenim znanjima iz drugih predmeta i iskustvima iz svakodnevnoga života (društveni kontekst umjetničkog djela).

Učenik povezuje djela kulturne baštine s određenim društvenim čimbenicima koji su na njih utjecali te raspravlja na koji način ona oplemenjuju kulturne sadržaje zajednice i doprinose očuvanju kulturnog identiteta.

Učenik raspravlja o različitim ulogama koje umjetničko djelovanje može imati u životu zajednice.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik povezuje umjetničko djelo s određenim umjetničkim kontekstom i navodi različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

DOBRA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica, opisuje različite oblike djelovanja umjetnika u zajednici.

VRLO DOBRA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela stvarajući različite vrste poveznica te raspravlja o ulozi umjetnika i umjetničkoga djela u zajednici.

IZNIMNA

Učenik opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela, stvarajući veći broj poveznica, služeći se različitim argumentima raspravlja o ulozi umjetnika i umjetničkoga djela u zajednici.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik navodi nekoliko kulturno-umjetničkih ustanova (dostupnih njegovu iskustvu) i na temelju vlastitoga iskustva opisuje aktivnosti koje se u njima odvijaju.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishod se može realizirati kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa te na izvanučioničkoj nastavi. Ostvaruje se zajedno s ishodima A.8.1, B.8.1. i B.8.2. te se na taj način i vrednuje. Može se realizirati i kroz izvanškolske aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama i institucijama.

Tijekom sedme i osme godine učenja učenik sudjeluje u najmanje jednoj organiziranoj izvanškolskoj aktivnosti u suradnji s umjetničkim udrugama ili ustanovama.

Preporučeni oblici rada:

- organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije
 - uključivanje učenika u aktivnosti koje organiziraju kulturno-umjetničke ustanove (različite vrste radionica)
 - posjet umjetničkomu ateljeu, arhitektonskom ili dizajnerskom studiju i sl.
 - osmišljavanje i izvedba projekata u suradnji s umjetnicima.
-

LIKOVNA UMJETNOST

Predmetni kurikulum Likovne umjetnosti izrađen je fleksibilno, tako da odgovara svim satnicama prema kojima se predmet poučava u različitim vrstama gimnazija i drugim srednjim školama. Teme i sadržaji kojima se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi raspoređeni su u četiri cjeline od kojih svaka obuhvaća fond 35 nastavnih sati. Pojašnjenja satnica prema školama detaljnije su navedena na početku svake cjeline.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 1 / „UMJETNOST I ČOVJEK” – 35 SATI GODIŠNJE

1.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,

KLASIČNA GIMNAZIJA, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE

1.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati (prvih 35 sati u 1. godini učenja)

3.RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA (prvih 35 sati u 1. godini učenja Likovne umjetnosti)

UMJETNOST I ČOVJEK

U 1. godini učenja i poučavanja obrađuje se tematski koncept »Umjetnost i čovjek« u kojemu se istražuje odnos čovjeka i umjetničkoga stvaranja kroz dvije teme: »Ljudsko tijelo u umjetnosti« i »Pogled na svijet«. Obje teme obrađuju se s nekoliko različitih problemskih pristupa. U temi »Ljudsko tijelo u umjetnosti« problematiziraju se različiti načini prikazivanja i korištenja ljudskoga tijela u umjetnosti kroz podteme: tijelo kao objekt (predmet prikazivanja), tijelo u tragovima (razlaganje i pojednostavljenje tjelesnosti) te tijelo kao subjekt (nositelj umjetničke aktivnosti). U temi »Pogled na svijet« obrađuju se sljedeće podteme: odabir i prikaz tema karakterističnih za pojedina razdoblja (akt, portret, mrtva priroda, krajolik, žanr, interijer, prikazi životinja, sakralne teme), vrste perspektiva, različiti pristupi formi (figurativno, apstraktno, konceptualno) te prikaz vizualne stvarnosti u fotografiji, filmu i videu (kroz objektiv).

Redosljed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ LU A.1.1.</p> <p>Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema »Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti« ili »Pogled na svijet« te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> učenik u skupini istražuje temu »Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti« ili temu »Pogled na svijet«, odabirući jedan problem unutar predloženih podtema učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik s razumijevanjem primjenjuje osnovne likovne pojmove i ideje, izlaže problem s jednoga gledišta i odabire odgovarajuće likovne primjere.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik izlaže i razmatra problem s više gledišta, uspoređuje i suprotstavlja nekoliko ideja i argumentira ih te prezentira/izvodi vizualno rješenje sa smislom za jasnoću vizualne poruke.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik preispituje činjenice, tumači ih s više aspekata i izražava vlastite prijedloge, rješenja, zaključke ili stavove te prezentira/izvodi vizualno rješenje na kreativan način i s izraženim interesom za istraživanjem u njemu bliskim medijima.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U prvome razredu obrađuju se dvije glavne teme: »Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti« i »Pogled na svijet«. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obvezan je odabir jedne podteme): tijelo kao objekt/predmet prikazivanja, tijelo u tragovima/pojednostavljenje i razlaganje tjelesnosti, tijelo kao subjekt/nositelj umjetničke aktivnosti; problem prikazivanja prostora (perspektive), tematike i sadržaja, forme (figurativno, apstraktno, konceptualno), interpretacija vizualne stvarnosti u slikarstvu i kiparstvu, filmu, videu i fotografiji.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada razred se dijeli u skupine. Svaka skupina tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar jedne izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ LU B.1.1.

Učenik analizira umjetničko djelo koje se uklapa u temu »Ljudsko tijelo u likovnoj umjetnosti« i »Pogled na svijet« te izražava kritički stav.

- učenik objašnjava kako su likovni materijali i tehnike odredili formalna obilježja umjetničkoga djela
- učenik objašnjava likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela te stilsku obilježja umjetničkoga djela
- učenik uspoređuje odnos teme i sadržaja umjetničkih djela različitih stilskih razdoblja
- učenik uspoređuje pristup istomu likovnom problemu u umjetničkim djelima različitih stilova, pravaca i razdoblja
- učenik objašnjava odabir sredstava i postupaka u izvedbenim i konceptualnim oblicima umjetnosti te interpretira njihov sadržaj/ideju
- učenik kritički prosuđuje načine interpretacije vizualne stvarnosti u novim medijima
- učenik analizira umjetničko djelo koristeći se likovnom terminologijom/jezikom
- učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik prepoznaje i imenuje formalne elemente umjetničkog djela.

DOBRA

Učenik interpretira umjetničko djelo primjenjujući terminologiju i analizu na zadovoljavajućoj razini.

VRLO DOBRA

Učenik samostalno analizira umjetničko djelo.

IZNIMNA

Učenik samostalno analizira umjetničko djelo te izražava kritički stav.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti djela koja se uklapaju u teme »Ljudsko tijelo u umjetnosti« i »Pogled na svijet«

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja/vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenik kroz ovakav pristup analizi djela osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

ISHOD

SŠ LU B.1.2.

Učenik raspravlja o različitim umjetničkim pristupima ljudskome tijelu i vizualnoj stvarnosti te argumentira vlastiti kritički stav.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o načinu na koji određena umjetnička djela odražavaju ideale ljepote te raspravlja o promjenjivosti i uvjetovanosti ideala i stereotipa
- učenik raspravlja o raskoraku između vizualne stvarnosti i njezine interpretacije nastale uporabom novih medija.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o načinima prikazivanja ili korištenja ljudskoga tijela u umjetnosti različitih razdoblja, stilova i pravaca
- učenik propituje (auto)portret kao oblik umjetnikova izražavanja svijesti o sebi i svijetu oko sebe
- učenik raspravlja o utjecajima vaneuropskih kultura na umjetnost 19. i 20. stoljeća.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama/konceptima na temelju prethodno stečenoga znanja ili proučenoga sadržaja.

DOBRA

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama smještajući ih u određeni kontekst i preispituje problem s više različitih gledišta.

VRLO DOBRA

Učenik raspravlja o zadanoj problematici, kritički preispituje prikupljene/iznesene podatke, tvrdnje i stavove, a između suprotstavljenih mišljenja daje relativnu prednost jednom argumentu ili više njih prema objektivnim kriterijima.

IZNIMNA

Učenik iznosi vlastiti kritički stav ili prijedlog i argumentira vlastito tumačenje problema ili rješenje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema može raspravljati o:

- idealima i kanonu ljepote, stereotipima, njihovoj promjenjivosti i uvjetovanosti društveno-povijesnim kontekstom
- utjecaju popularne kulture i masovnih medija na današnje razumijevanje ljepote i tijela
- posljedicama pojave novih medija (fotografija, film, video) na bilježenje stvarnosti kao alternativa oblikovanju materijala
- promjenama u pristupu oblikovanja ljudskoga tijela uspoređujući umjetnička djela različitih stilova, razdoblja i pravaca
- različitim načinima oblikovanja portreta kao odrazu društveno-povijesnoga konteksta; portretu kao iskazu karakternih osobina modela i/ili umjetnikovu viđenju modela; autoportretu kao iskazu svijesti umjetnika o sebi i svijetu oko sebe.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ LU B.1.3.</p> <p>Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja umjetničke nacionalne baštine koja se uklapa u zadane teme »Ljudsko tijelo« i »Pogled na svijet«.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik objašnjava važnost odabranih primjera nacionalne kiparske, slikarske, fotografske, filmske i multimedijske baštine • učenik kritički vrednuje odnos pojedinca i društva prema pojedinim djelima nacionalne umjetničke baštine • učenik predlaže vlastita rješenja prezentacije i promidžbe pojedinih djela nacionalne umjetničke baštine. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik opisuje likovna obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.</p> <hr/> <p>DOBRA Učenik objašnjava stilska obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA Učenik objašnjava važnost umjetničkog djela u kontekstu nacionalne baštine.</p> <hr/> <p>IZNIMNA Učenik objašnjava važnost odabranog primjera nacionalne baštine u kontekstu svjetske baštine te predlaže vlastita rješenja njegove prezentacije/promidžbe.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri nacionalne i lokalne baštine u sklopu teme »Ljudsko tijelo« i »Pogleda na svijet«. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

<p>SŠ LU B.1.4.</p> <p>Učenik kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/muzeju ili u javnome prostoru • učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom • učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkome djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalne, tematske i stilske značajke. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik navodi osnovne podatke o djelu/izložbi i izražava osobni doživljaj.</p> <hr/> <p>DOBRA Učenik opisuje djelo/izložbu služeći se likovnom terminologijom.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA Učenik izražava osobnu interpretaciju izabranoga djela pokazujući razumijevanje likovnih načela.</p> <hr/> <p>IZNIMNA Učenik kritički prosuđuje viđeno djelo/izložbu, daje preporuku i pokazuje interes za aktivnijim sudjelovanjem u kulturnome životu.</p>
--	--	--

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavima muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

SŠ LU C.1.1.

Učenik prosuđuje međuodnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.

RAZRADA ISHODA

- učenik razmatra utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na promjene ideala ljepote i načine prikazivanja ljudskoga tijela
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na pristup tijelu u umjetnosti
- učenik objašnjava različite načine prikazivanja prostora kao odraz društveno-povijesnoga konteksta
- učenik razmatra utjecaj društvenoga konteksta na odabir teme, sadržaja i motiva umjetničkih djela
- učenik objašnjava utjecaj umjetničkoga konteksta na promjenu pristupa formi
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik uz učiteljevu pomoć smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

DOBRA

Učenik samostalno smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje i donosi pretpostavke o utjecaju pojedinoga konteksta na likovno djelo/stil.

VRLO DOBRA

Učenik samostalno prosuđuje kako je pojedini kontekst utjecao na likovno djelo/stil.

IZNIMNA

Učenik samostalno dijakronijski i sinkronijski povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim kontekstom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme »Umjetnost i čovjek« ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenog i umjetničkog konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 2 / „ČOVJEK I PROSTOR” – 35 SATI GODIŠNJE**2.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA,
KLASIČNA GIMNAZIJA, PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE****1.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati (drugih 35 sati u 1. godini učenja)****3.RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA (drugih 35 sati u 1. godini učenja Likovne umjetnosti)****ČOVJEK I PROSTOR**

U drugoj godini učenja i poučavanja obrađuje se tema »Čovjek i prostor«. Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika usmjereni su na proučavanje osnova arhitekture (konstruktivni i prostorni elementi, načela oblikovanja), upoznavanje s obilježjima specifičnih građevina pojedinoga razdoblja/stila (na primjer: hram, palača, bazilika, kazalište, stadion...), a posebni je naglasak na urbanizmu i stambenoj arhitekturi različitih razdoblja/stilova (svjetska i nacionalna), uključujući i suvremeno doba. Jedna od podtema je i odnos arhitekture, skulpture i slikarstva. Proučavajući njihove različite odnose, objedinjuju se sadržaji ishoda 4. ciklusa.

Redosljed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ LU A.2.1.</p> <p>Učenik istražuje odabrani problem u sklopu teme »Čovjek i prostor« te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik u skupini provodi jedno istraživanje u sklopu teme »Čovjek i prostor« odabirući problem unutar predloženih podtema • učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere • učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik s razumijevanjem primjenjuje osnovne likovne pojmove i ideje, izlaže problem s jednoga gledišta i odabire odgovarajuće likovne primjere. <hr/> <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju. <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik izlaže i razmatra problem s više gledišta, uspoređuje i suprotstavlja nekoliko ideja i argumentira ih te prezentira/izvodi vizualno rješenje sa smislom za jasnoću vizualne poruke. <hr/> <p>IZNIMNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik preispituje činjenice, tumači ih s više aspekata i izražava vlastite prijedloge, rješenja, zaključke ili stavove te prezentira/izvodi vizualno rješenje na kreativan način i s izraženim interesom za istraživanjem u njemu bliskim medijima.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U drugome razredu obrađuje se tema »Čovjek i prostor«. Unutar ove teme predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obavezan je odabir jedne podteme): osnove arhitekture, urbanizam, pojava specifičnih građevina za pojedino razdoblje ili stil, stambena arhitektura, lokalna i nacionalna baština stanovanja (tradicionalna i reprezentativna), odnos arhitekture, skulpture i slikarstva.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada razred se dijeli u skupine. Svaka skupina tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar jedne izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ LU B.2.1.

Učenik analizira djela arhitekture i urbanizma koja se uklapaju u temu »Čovjek i prostor« te izražava kritički stav.

- učenik analizira osnovne konstruktivne i prostorne elemente te stilska obilježja arhitekture na primjeru antičkoga hrama, kršćanske bazilike i moderne/suvremene konstrukcije
- učenik analizira odabrani primjer stambene arhitekture koristeći odgovarajuću terminologiju
- učenik analizira i uspoređuje građevine specifične za pojedina razdoblja koristeći odgovarajuću terminologiju
- učenik analizira i uspoređuje odabrane urbanističke sklopove (prepoznaje i imenuje elemente urbanizma, opisuje karakteristike oblikovanja pojedinih elemenata te načela oblikovanja cjeline)
- učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik prepoznaje i imenuje osnovne prostorne i konstruktivne elemente arhitektonskoga djela te osnovnu strukturu urbanističke cjeline.

DOBRA

Učenik opisuje osnovne dijelove urbanističke cjeline te utjecaj konstruktivnih rješenja na oblikovanje arhitektonskoga djela.

VRLO DOBRA

Učenik objašnjava međuodnos konteksta, funkcije i oblikovanja arhitektonskog djela te uspoređuje različita urbanistička rješenja.

IZNIMNA

Učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu arhitekture i urbanizma.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- osnovni konstrukcijski i prostorni elementi, antički hram, kršćanska bazilika, moderne/suvremene konstrukcije, stambena arhitektura, urbanistički sklopovi.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnog/arhitektonskog djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenje i poučavanje odvija se u pozitivnome razrednom ozračju, učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

ISHOD**SŠ LU B.2.2.**

Učenik raspravlja o sadržajima i problemima suvremenoga stanovanja i urbanističkoga oblikovanja.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o suvremenim trendovima u oblikovanju i gradnji stambene arhitekture i urbanoga prostora te donosi vlastite prijedloge
- učenik raspravlja o problemu interpolacije u urbanome prostoru.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o razlikama u oblikovanju stambene arhitekture različitih kultura
- učenik raspravlja o ulozi javne skulpture u oblikovanju identiteta urbanih prostora
- učenik raspravlja o grafitima i street artu.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama/konceptima na temelju prethodno stečenoga znanja ili proučenoga sadržaja.

DOBRA

Učenik iznosi stav o arhitektonskim i urbanističkim rješenjima ili postavljenim tezama smještajući ih u kontekst na zadovoljavajući način.

VRLO DOBRA

Učenik raspravlja o zadanoj problematici, kritički preispituje prikupljene/iznesene podatke, tvrdnje i stavove, a između suprotstavljenih mišljenja daje relativnu prednost jednom argumentu ili više njih prema objektivnim kriterijima.

IZNIMNA

Učenik iznosi vlastiti kritički stav ili prijedlog i argumentira vlastito tumačenje problema ili rješenje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema može raspravljati o:

- tome kako se razlike u načinu života u postindustrijsko/potrošačko doba odražavaju na urbanističko oblikovanje (trgovački centar, porast prometa, briga za javni prostor, briga za kvalitetu života, odgovornost prema baštini, različitim oblicima, namjenama i sadržajima perivojne arhitekture), na oblike stanovanja, karakteristike novih tipova kuća (niskoenergetska, pasivna, pametna), nove trendove u oblikovanju i eksperimentiranju s materijalima i tehnologijom (zelena arhitektura, dinamična arhitektura, utjecaj tradicionalne arhitekture na suvremenu stambenu arhitekturu), stambenoj arhitekturi različitih kultura
- urbanističkim problemima i arhitektonskim rješenjima stambenoga prostora u učeniku poznatoj okolini (naselje ili grad gdje živi ili pohađa školu)
- različitim rješenjima interpolacije
- intervencijama u urbanom prostoru na primjeru javne skulpture, grafita i street arta.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ LU B.2.3.

Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne stambene i urbanističke baštine te skulpture u javnome prostoru.

- učenik opisuje djela tradicionalne i reprezentativne stambene arhitekture te objašnjava njihovu važnost u kontekstu nacionalne baštine (učenik objašnjava i tumači odabir materijala, oblikovanje i organizaciju prostora objekta tradicionalnoga i reprezentativnoga stanovanja s obzirom na društveno-povijesni i geografsko-klimatski kontekst)
- učenik uspoređuje oblikovanje urbanističkih cjelina različitih stilova i razdoblja na odabranim primjerima nacionalne baštine
- učenik objašnjava ulogu skulpture u oblikovanju javnoga prostora i prosuđuje važnost njezinog očuvanja i zaštite
- učenik navodi i objašnjava suvremene oblike zaštite i kriterije vrednovanja nacionalne arhitektonske baštine
- učenik prosuđuje važnost i stupanj očuvanja nacionalne arhitektonske i urbanističke baštine te iznosi vlastite ideje njezine zaštite i/ili prezentacije/promidžbe.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje likovna obilježja arhitektonskog, urbanističkog i skulpturalnog djela nacionalne baštine.

DOBRA

Učenik navodi stilska obilježja arhitektonskog, urbanističkog i skulpturalnog djela nacionalne baštine te ukazuje na odgovornost njenog očuvanja.

VRLO DOBRA

Učenik objašnjava važnost i očuvanost arhitektonskog, urbanističkog i skulpturalnog djela u kontekstu nacionalne baštine.

IZNIMNA

Učenik objašnjava važnost odabranog primjera nacionalne arhitektonske, urbanističke i skulpturalne baštine u kontekstu svjetske baštine te predlaže vlastita rješenja njegove prezentacije/promidžbe i/ili zaštite.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- Obrađuju se relevantni primjeri nacionalne i lokalne baštine u sklopu teme »Čovjek i prostor«. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

SŠ LU B.2.4.

Učenik kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojem izražava kritički stav o izložbi ili posjećenome kulturnom spomeniku (javna skulptura, arhitektonski objekt ili urbanistički sklop)
- učenik kritički prosuđuje viđena djela.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik navodi osnovne podatke o djelu/izložbi/ambijentu i izražava osobni doživljaj.

DOBRA

Učenik opisuje djelo/izložbu/ambijent služeći se likovnom terminologijom.

VRLO DOBRA

Učenik izražava osobnu interpretaciju izabranoga djela pokazujući razumijevanje likovnih načela.

IZNIMNA

Učenik kritički prosuđuje viđeno djelo/izložbu/ambijent, daje preporuku i pokazuje interes za aktivnijim sudjelovanjem u kulturnome životu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavima muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ LU C.2.1. Učenik prosuđuje međuodnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.	<ul style="list-style-type: none">• učenik objašnjava utjecaj društveno-povijesnih okolnosti na formiranje stilskih obilježja na odabranim primjerima arhitekture i urbanizma• učenik uspoređuje različite primjere arhitekture i urbanizma kroz odabrane stilove/ razdoblja• učenik analiziranu građevinu ili urbanistički sklop smješta u odgovarajući stil/razdoblje• učenik objašnjava geografsko-klimatski utjecaj na oblikovanje u stambenoj arhitekturi i urbanizmu• učenik povezuje i objašnjava utjecaj novih tehnologija na oblike, konstrukciju, nove namjene u arhitekturi i oblikovanju gradova od prapovijesti do danas• učenik objašnjava odnos arhitekture, skulpture i slikarstva u odgovarajućem društveno-povijesnom kontekstu.	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik uz učiteljevu pomoć smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.</p> <p>DOBRA Učenik povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim stilom i razdobljem te donosi pretpostavke o utjecaju pojedinoga konteksta na umjetničko djelo/stil.</p> <p>VRLO DOBRA Učenik samostalno prosuđuje kako je pojedini kontekst utjecao na likovno djelo/stil.</p> <p>IZNIMNA Učenik samostalno dijakronijski i sinkronijski povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim kontekstom.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme »Čovjek i prostor« ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenoga, klimatsko-geografskoga i umjetničkoga konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 3 / „UMJETNOST I TUMAČENJE SVIJETA” – 35 SATI GODIŠNJE

3.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE

2.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati (prvih 35 sati u 2. godini učenja)

UMJETNOST I TUMAČENJE SVIJETA

U 3. godini učenja i poučavanja obrađuje se tematski koncept »Umjetnost i tumačenje svijeta« Sadržaji ishoda i učenikova aktivnost ostvaruju se problem-ski u temama »Umjetnost i duhovnost« i »Umjetnost i znanost«. Temom »Umjetnost i duhovnost« prate se promjene u oblikovanju, funkciji i ikonografiji umjetničkoga djela kao odraz filozofskog, kulturnog, vjerskog ili duhovnog koncepta. Temom »Umjetnost i znanost« pristupa se umjetnosti dvojako: kao načinu tumačenja svijeta metodama svojstvenima znanosti – promatranjem i tumačenjem zakonitosti – te kroz primjenu znanstvenih spoznaja i tehnoloških postignuća u likovnome oblikovanju. Tematski sadržaj obuhvaća promjene likovnog oblikovanja pod utjecajem znanstvenih konceptata i konkretnu primjenu znanstvenih i tehnoloških otkrića u nastanku novih likovnih rješenja.

Teme su usklađene i omogućuju odabir likovnih primjera urbanizma, arhitekture, kiparstva, slikarstva, fotografije, filma i suvremenih medija, a koji na različite načine iskazuju kulturni, vjerski, duhovni, filozofski ili idejni sadržaj i/ili djela nastala primjenom znanstvenih otkrića i tehnoloških inovacija.

Redoslijed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ LU A.3.1. učenik istražuje odabrani problem u sklopu teme »Umjetnost i tumačenje svijeta« te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.	<ul style="list-style-type: none">• učenik u paru provodi jedno istraživanje u sklopu teme »Umjetnost i tumačenje svijeta« odabirući problem u sklopu predloženih podtema• učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira odgovarajuće likovne primjere• učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju.	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik s razumijevanjem primjenjuje osnovne likovne pojmove i ideje, izlaže problem s jednoga gledišta i odabire odgovarajuće likovne primjere.</p> <p>DOBRA Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.</p> <p>VRLO DOBRA Učenik izlaže i razmatra problem s više gledišta, uspoređuje i suprotstavlja nekoliko ideja i argumentira ih te prezentira/izvodi vizualno rješenje sa smislom za jasnoću vizualne poruke.</p> <p>IZNIMNA Učenik preispituje činjenice, tumači ih s više aspekata i izražava vlastite prijedloge, rješenja, zaključke ili stavove te prezentira/izvodi vizualno rješenje na kreativan način i s izraženim interesom za istraživanjem u njemu novim medijima.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U trećem razredu se unutar koncepta »Umjetnost i tumačenje svijeta« obrađuju teme »Umjetnost i duhovnost« i »Umjetnost i znanost«. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (obvezan je odabir jedne podteme): duhovnost/religija i umjetnost, znanost i umjetnost, umjetnost i tehnologija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U sklopu istraživačkog rada učenici se dijele u parove i svaki par tijekom godine istražuje samo jedan problem unutar izabrane podteme.

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad, vizualna interpretacija, vizualna rekonstrukcija i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema odnosno podtema.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ LU B.3.1. Učenik analizira umjetničko djelo koje se uklapa u teme »Umjetnost i duhovnost« i »Umjetnost i znanost« te izražava kritički stav.	<ul style="list-style-type: none"> učenik analizira likovno djelo služeći se odgovarajućom likovnom terminologijom/ jezikom učenik analizira oblikovanje forme, stilska obilježja, ikonografske sadržaje i značenje djela interpretirajući odraz kulta, vjere, filozofije, znanosti i tehnologije na likovnim primjerima učenik analizira materijale, tehnike i postupke koji omogućuju nova konstruktivna i oblikovna rješenja (arhitektura, urbanizam, slikarstvo, kiparstvo, fotografija, film, novi mediji) učenik analizira i uspoređuje odnos arhitekture, kiparstva i slikarstva sakralnih prostora učenik uspoređuje pristup istom likovnom problemu u umjetničkim djelima različitih stilova, pravaca i razdoblja interpretirajući odraz kulta, vjere, filozofije, znanosti i tehnologije na oblikovanje odabranih likovnih primjera učenik izražava kritički stav o analiziranom djelu. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik prepoznaje i imenuje formalne elemente umjetničkog djela.</p> <p>DOBRA Učenik objašnjava tematske, formalne i kontekstualne sadržaje umjetničkog djela.</p> <p>VRLO DOBRA Učenik samostalno analizira umjetničko djelo.</p> <p>IZNIMNA Učenik samostalno analizira umjetničko djelo te izražava kritički stav.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni i ikonografski elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti, konstruktivna i oblikovna rješenja djela koja se uklapaju u teme »Umjetnost i duhovnost« i »Umjetnost i znanost«.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste učenik razvija kritički stav. Učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

ISHOD

SŠ LU B.3.2.

Učenik raspravlja o utjecaju kulta, vjere, duhovnosti, filozofije, znanosti i tehnologije na umjetničko stvaralaštvo te argumentira vlastiti kritički stav.

RAZRADA ISHODA

Obvezne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o međusobnom utjecaju znanosti, tehnologije i umjetnosti
- učenik raspravlja o načinima oblikovanja građevina različitih religija i kultura.

Izborne raspravljačke teme:

- učenik raspravlja o simboličkoj i funkcionalnoj ulozi svjetlosti u djelima arhitekture, kiparstva, slikarstva ili kao samostalnog mediju
- učenik raspravlja o simboličkoj ulozi boje i primjeni znanstvenih spoznaja o boji u umjetničkom stvaralaštvu
- učenik raspravlja o simboličkoj ulozi proporcija
- učenik raspravlja o relativnosti percepcije i njezinu korištenju u umjetnosti.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama/konceptima na temelju prethodno stečenoga znanja ili proučenoga sadržaja.

DOBRA

Učenik iznosi stav o utjecaju kulta, vjere, duhovnosti, filozofije, znanosti i tehnologije na umjetničko stvaralaštvo koristeći se argumentima temeljenim na razumijevanju teme.

VRLO DOBRA

Učenik raspravlja o zadanoj problematici, kritički preispituje prikupljene/iznesene podatke, tvrdnje i stavove, a između suprotstavljenih mišljenja daje relativnu prednost jednom argumentu ili više njih prema objektivnim kriterijima.

IZNIMNA

Učenik iznosi vlastiti kritički stav ili prijedlog i argumentira vlastito tumačenje problema ili rješenje.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik unutar ponuđenih obveznih i izbornih raspravljačkih tema:

- objašnjava međusobni utjecaj znanosti i umjetnosti kroz pojavu novih tehnologija, materijala, formi i sadržaja
- uspoređuje primjere sakralnoga/kultnoga prostora i primjenu znanosti i tehnoloških novina u njihovu oblikovanju
- uspoređuje sličnosti i razlike u oblikovanju sakralne i svjetovne arhitekture različitih religija i kultura
- objašnjava utjecaj svjetlosti na doživljaj arhitektonskoga djela, na artikulaciju prostora i arhitektonskih elemenata, odnos svjetlosti i materijala, ulogu svjetlosti u usmjeravanju kretanja građevinom; tumači specifične kultne, vjerske i znanstvene ideje/koncepte vidljive u načinu korištenja svjetlosti u arhitekturi; objašnjava i uspoređuje ulogu svjetlosti kao simbola, teme ili samostalnoga medija u kiparstvu, slikarstvu i novim medijima
- objašnjava primjenu različitih teorija i tehnologija boje na pojavu pojedinih likovnih pravaca i stilskih karakteristika, razvoj i uporabu likovnih tehnika i materijala; razmatra simboličku ulogu i različite funkcije boje u oblikovanju arhitekture, skulpture, djelima slikarstva i novih medija na odabranim likovnim primjerima
- uspoređuje različite proporcijske odnose i njihova značenja u odgovarajućem društveno-povijesnom kontekstu
- objašnjava relativnost percepcije i raskol između oka i viđenja kroz optičke korekcije i iluzije, trompe l'oeil i dinamička svojstva boje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Nastavnik samostalno odlučuje hoće li ostvariti izborne raspravljačke teme.

ISHOD**SŠ LU B.3.3.**

Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja umjetničke nacionalne baštine koja se uklapa u zadane teme

»Umjetnost i duhovnost«
i »Umjetnost i znanost«.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava važnost odabranih primjera nacionalne urbanističke, graditeljske, kiparske, slikarske, fotografske, filmske i multimedijske baštine
- učenik kritički promatra odnos pojedinca i zajednice prema nacionalnoj baštini
- učenik objašnjava povijesnu i stilsku slojevitost arhitektonskih primjera baštine u Hrvatskoj
- učenik raspravlja o utjecaju pojedinih umjetnika i umjetničkih djela na daljnji tijek umjetničkoga stvaralaštva u nacionalnome kontekstu
- učenik objašnjava vrijednost, stupanj očuvanja baštine te iznosi vlastite ideje zaštite i/ili prezentacije/promidžbe.

RAZINE OSTVARENOSTI**ZADOVOLJAVAJUĆA**

Učenik opisuje likovna obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.

DOBRA

Učenik navodi stilska obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.

VRLO DOBRA

Učenik objašnjava važnost umjetničkog djela u kontekstu nacionalne baštine.

IZNIMNA

Učenik objašnjava važnost odabranog primjera nacionalne baštine u kontekstu svjetske baštine te predlaže vlastita rješenja njegove prezentacije/promidžbe i/ili zaštite.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri umjetničke baštine u sklopu koncepta »Umjetnost i tumačenje svijeta«: djela nacionalne sakralne baštine i/ili djela koja se odlikuju inovativnošću u primjeni znanstvenih spoznaja i tehnologija. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

SŠ LU B.3.4.

Učenik kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

- učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/muzeju ili u javnome prostoru
- učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom
- učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkom djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalna, tematska i stilska obilježja.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik opisuje djelo/izložbu/ambijent služeći se likovnom terminologijom.

DOBRA

Učenik interpretira izabrano djelo na temelju formalnih, tematskih i stilskih obilježja.

VRLO DOBRA

Učenik objašnjava odgovarajući kontekst djela (izložba, ambijent) te kritički prosuđuje viđeno.

IZNIMNA

Učenik kritički prosuđuje različite oblike umjetničkih događanja u kojima aktivno sudjeluje, pokazuje radoznalost i afinitet za aktivnijim sudjelovanjem u kulturnome životu.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Potrebno je osigurati učeniku neposredno iskustvo umjetničkoga djela u izvornome kontekstu ili u prostoru u kojemu je izloženo i poticati aktivno sudjelovanje u različitim oblicima izvanučioničke nastave osmišljenim nizom aktivnosti. Ostvarenje ishoda ne mora se nužno odnositi na temu koja se obrađuje u pojedinoj godini učenja, već se prilagođava kulturnim uvjetima i mogućnostima sredine u kojoj se škola nalazi. Ishod se ostvaruje u stalnim postavima muzeja, na retrospektivnim i tematskim izložbama, u gradskome prostoru i na arheološkim lokalitetima. Provodi se organiziranim stručnim ekskurzijama, terenskom nastavom ili samostalnim učeničkim aktivnostima izvan nastave.

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

SŠ LU C.3.1.

Učenik prosuđuje međuodnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.

RAZRADA ISHODA

- učenik objašnjava utjecaj kulta i vjere na odabranim primjerima arhitekture, kiparstva, slikarstva i drugih medija različitih kultura, stilova i razdoblja
- učenik objašnjava utjecaj znanosti i novih tehnologija na arhitekturu, kiparstvo, slikarstvo i druge medije
- učenik tumači ikonografske elemente umjetničkog djela
- učenik objašnjava ikonografske metode na odabranim likovnim primjerima
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil ili razdoblje

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik uz učiteljevu pomoć smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

DOBRA

Učenik povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim stilom i razdobljem te tumači utjecaj pojedinoga konteksta na likovno djelo/stil.

VRLO DOBRA

Učenik samostalno prosuđuje kako je pojedini kontekst utjecao na likovno djelo/stil.

IZNIMNA

Učenik samostalno dijakronijski i sinkronijski povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim kontekstom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji teme »Umjetnost i tumačenje svijeta« ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenog i umjetničkog konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 4 / „UMJETNOST I MOĆ” I „UMJETNOST I STVARALAČKI PROCES” – 35/32 SATA GODIŠNJE

4.RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA – 32 SATA GODIŠNJE

2.RAZRED / SREDNJE ŠKOLE koje imaju 2 godine po 70 sati (drugih 35 sati u 2. godini učenja)

UMJETNOST I MOĆ, UMJETNOST I STVARALAČKI PROCES

U 4. godini učenja i poučavanja predmeta Likovna umjetnost obrađuju se teme »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces«.

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme »Umjetnost i moć« usmjereni su na proučavanje odnosa između umjetnosti i moći s nekoliko gledišta: razumijevanje propagandnih mogućnosti umjetnosti, uloge umjetnosti u osvještavanju bitnih društvenih pitanja, položaja i uloge umjetnika u društvu, cenzure kao oblika oduzimanja moći, institucionalizacije umjetnosti i njezine eksploatacije u komercijalne svrhe, preplitanja umjetnosti i popularne kulture te utjecaja popularne kulture i masovnih medija na svakodnevicu.

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces« usmjereni su na istraživanje prirode stvaralačkoga umjetničkoga procesa kao egzistencijalne ljudske potrebe koja se izražava kroz različite umjetničke aktivnosti od prapovijesti do danas. Promatraju razvoj ideja od skice do konačne realizacije unutar individualnoga umjetničkoga stvaralačkoga opusa. Problemskim se konceptima istražuju različiti pristupi umjetničkome procesu te njihova povijesna, znanstvena, filozofska i tehnološka uvjetovanost (proces kao tehnička vještina, ritual, automatizam i apsurd, destrukcija, konstrukcija, proces kao intelektualni čin, umjetnost bez tehnološkoga procesa).

Redosljed podtema nije nametnut, a učitelj odabire sinkronijski ili dijakronijski pristup pojedinoj temi, ishodu ili podishodu (u razradi ishoda).

Ishodi se prožimaju i slobodno kombiniraju.

A / STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ LU A.4.1.</p> <p>Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces« te prezentira/izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik samostalno istražuje temu »Umjetnost i moć« odabirući problem unutar predloženih podtema • učenik samostalno istražuje temu »Umjetnost i stvaralački proces« odabirući stvaralački opus jednoga umjetnika • učenik istražuje proučavajući dostupnu literaturu, odabire relevantne podatke i oblikuje ih u smislen i argumentiran sadržaj te bira prikladne likovne primjere • učenik prezentira rezultate istraživanja u odabranome mediju. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA</p> <p>Učenik s razumijevanjem primjenjuje osnovne likovne pojmove i ideje, izlaže problem s jednoga gledišta i odabire odgovarajuće likovne primjere.</p> <hr/> <p>DOBRA</p> <p>Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA</p> <p>Učenik izlaže i razmatra problem s više gledišta, uspoređuje i suprotstavlja nekoliko ideja i argumentira ih te prezentira/izvodi vizualno rješenje sa smislom za jasnoću vizualne poruke.</p> <hr/> <p>IZNIMNA</p> <p>Učenik preispituje činjenice, tumači ih s više aspekata i izražava vlastite prijedloge, rješenja, zaključke ili stavove te prezentira/izvodi vizualno rješenje na kreativan način i s izraženim interesom za istraživanjem u njemu novim medijima.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U četvrtom razredu se obrađuju teme »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces«. Unutar tih tema predlažu se sljedeće podteme koje se mogu odabrati kao istraživački zadatak (učenik odabire i samostalno istražuje jednu podtemu unutar svake teme): »Umjetnost i moć – umjetnost kao propaganda; umjetnost kao društveni komentar; umjetnost i cenzura; umjetnost, popularna kultura i masovni mediji; komercijalizacija, institucionalizacija i eksploatacija umjetnosti i kulture; »Umjetnost i stvaralački proces« – stvaralački opus jednoga umjetnika (u učeničkim istraživanjima podjednako trebaju biti zastupljeni slikari, kipari, grafičari, arhitekti, konceptualni umjetnici, fotografi i video-umjetnici; učenik istraživanje usmjerava na objašnjavanje razvoja ideja od skice do konačnoga rješenja; isticanje umjetnikova doprinosa određenoj tehnici eksperimentiranjem s materijalima; objašnjavanje elemenata koji povezuju umjetničke radove pojedinoga umjetnika: ideja/koncept, motiv, sadržaj, tehnološki proces, materijal...).

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Učenik realizira rezultate istraživanja u jednome od predloženih medija: tekst, plakat, maketa, fotografija, video, portfolio, e-portfolio, prezentacija, izrada mrežne stranice, virtualna galerija, blog, likovni rad i sl.

Istraživanje više problema unutar jedne teme može se ujediniti u projekt.

Pri većem istraživačkom zadatku učenik odabire samo jedan problem unutar jedne podteme. Nastavnik odlučuje hoće li se manji istraživački zadatci provoditi unutar drugih tema, odnosno podtema.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
SŠ LU A.4.2. Učenik reinterpreтира ideju umjetničkoga djela izražavajući se u odabranome mediju.	<ul style="list-style-type: none">u sklopu teme »Umjetnost i moć« učenik analizira likovne metode i postupke kojima se prenose i ističu poruke odabranoga umjetničkoga djela te izvodi vlastitu likovnu reinterpretaciju umjetničke idejeu sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces« učenik reinterpreтира postupke realizacije ideje.	ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik uočava materijalne/izvedbene karakteristike i postupke realizacije umjetničkoga djela. DOBRA Učenik oponaša stvaralački proces izvodeći grafičke analize umjetničkoga djela. VRLO DOBRA Učenik izvodi likovne rekonstrukcije umjetničkoga djela razumijevajući je kao rezultat umjetničkoga eksperimentiranja s postupcima, materijalima i dostupnom tehnologijom. IZNIMNA Učenik prezentira reinterpretaciju stvaralačkoga procesa na temelju razumijevanja koncepta umjetničkoga djela.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim rekonstrukcijama i reinterpretacijama djela učenik u vlastitim radovima oponaša one likovne elemente ili metode koji su ključni za dublje razumijevanje pojedinoga djela te za uočavanje likovnih metoda i mehanizama prenošenja poruke. Mogućnosti izvođenja likovnih rekonstrukcija i reinterpretacija omogućit će učeniku: rekonponiranje umjetničkoga djela preoblikovanjem i reorganizacijom njegovih dijelova; redefiniranje umjetničkoga djela intervencijama na reprodukciji i/ili promjenama konteksta; reinterpretaciju stvaralačkoga procesa istraživanjem tragova fizičkih aktivnosti umjetnika u materijalu; rekonstrukciju početaka komponiranja umjetničkoga djela izvođenjem geometrijskih konstrukcija formata, od odabira formata do razmještaja elemenata u formatu; grafičko oponašanje linija i poteza kojima istražuje rukopis i uspoređuje umjetnička djela izvedena u različitim likovnim medijima (npr. crtež i slikarstvo); osmišljavanje aktivnosti s umjetničkim djelima u obliku funkcionalnih igara kojima se interpretira logika nastanka djela.

B / DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD

RAZRADA ISHODA

RAZINE OSTVARENOSTI

SŠ LU B.4.1.

Učenik analizira djelo koje se uklapa u teme »Umjetnost i moć« i »Stvaralački proces« te izražava kritički stav.

U sklopu teme »Umjetnost i moć« učenik:

- analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne i ikonografske elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu iskazivanja moći i društvenoga položaja
 - analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu izražavanja društvenoga komentara
 - analizira i interpretira motive popularne kulture u likovnoj umjetnosti te vizualna sredstva i metode reklamne industrije i drugih masovnih medija.
- U sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces« učenik:
- analizira materijalna i izvedbena obilježja djela, likovne elemente, načine oblikovanja i kompozicijska načela korištena u svrhu iskazivanja umjetničke ideje
 - analizira i uspoređuje rukopisna obilježja istoga umjetnika u različitim medijima te utvrđuje rukopisne posebnosti različitih umjetnika u istome mediju
 - analizira stilske i tematske osobitosti djela objašnjavajući ikonografske elemente, simbole, motive i sadržaje umjetničkoga djela.

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik prepoznaje i imenuje formalne elemente umjetničkog djela.

DOBRA

Učenik interpretira umjetničko djelo.

VRLO DOBRA

Učenik samostalno analizira umjetničko djelo.

IZNIMNA

Učenik samostalno analizira umjetničko djelo te izražava kritički stav.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

- likovni i ikonografski elementi, načini oblikovanja i kompozicijska načela, materijalna i izvedbena obilježja, stilske i tematske osobitosti djela koja se uklapaju u teme »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces«.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Odgajanje opažaja i razvoj kritičkoga mišljenja kroz istraživačko gledanje cilj je analize likovnoga djela. Učitelj doprinosi učenikovu razumijevanju likovnoga djela vodeći ga kroz proces gledanja / vođeno promatranje. Od izražavanja prvog doživljaja o djelu, preko opisivanja i formalne analize do interpretacije i sagledavanja djela kroz razne kontekste, učenik razvija kritički stav. Učenik osvještava vrijednost osobnoga doprinosa i mišljenja te uvažava mišljenje i gledište drugih učenika.

SŠ LU B.4.2.

Učenik raspravlja o različitim odnosima između umjetnosti i moći te umjetnosti kao stvaralačkom procesu i argumentira vlastiti kritički stav.

- Izborne raspravljačke teme u sklopu teme »Umjetnost i moć«:
- učenik raspravlja o uporabi likovne umjetnosti u propagandne svrhe
 - učenik raspravlja o utjecaju popularne kulture i masovnih medija na umjetnost i svakodnevni život
 - učenik raspravlja o ulozi umjetnosti kao društvenog komentara
 - učenik raspravlja o cenzuri u umjetnosti
 - učenik raspravlja o institucionalizaciji, komercijalizaciji i eksploataciji likovne umjetnosti
 - učenik raspravlja o položaju i ulozi umjetnika u društvu.

- Izborne raspravljačke teme u sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces«:
- učenik raspravlja o tradicionalnome (tehnička vještina) i suvremenom (konceptualnom) odnosu prema stvaralačkome procesu
 - učenik raspravlja o oblicima antiumjetničkoga pristupa procesu stvaranja
 - učenik raspravlja o umjetničkome stvaralaštvu kao racionalnom ili emocionalnom procesu
 - učenik raspravlja o odnosu pojedinih faza unutar individualnoga stvaralačkog procesa (ideja, afektivni poticaj, realizacija).

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik raspravlja o likovnim djelima ili određenim tezama/konceptima na temelju prethodno stečenoga znanja ili proučenoga sadržaja.

DOBRA

Učenik iznosi stav u raspravi o likovnim djelima ili određenim tezama smještajući ih u određeni kontekst, sagledavajući problem s više različitih gledišta.

VRLO DOBRA

Učenik raspravlja o zadanoj problematici, kritički preispituje prikupljene/iznesene podatke, tvrdnje i stavove, a između suprotstavljenih mišljenja daje relativnu prednost jednom argumentu ili više njih prema objektivnim kriterijima.

IZNIMNA

Učenik iznosi kritički stav ili prijedlog i argumentira vlastito tumačenje problema ili rješenje, vrednuje umjetničko djelo u odnosu na druge suvremene umjetničke pojave i određuje važnost za vlastito razumijevanje umjetnosti.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

U nastavku su dana kratka pojašnjenja i smjernice za vođenje pojedinih raspravljačkih tema.

U sklopu teme »Umjetnost i moć« učenik raspravlja o:

- načinima na koje su pojedina društva i kulture koristile likovnu umjetnost za isticanje društvenoga položaja i moći pojedinca ili propagiranje pojedinih društveno-političkih i vjerskih zajednica
- ulozi naručitelja u produkciji likovnoga djela
- umjetnosti kao načinu iskazivanja društvenih nepravdi i propitivanja uvriježenih stavova, ideja i vrijednosti
- cenzuri kao oduzimanju moći i ograničavanju stvaralačke slobode pojedinca,
- preplitanju likovnih umjetnosti, popularne kulture i masovnih medija (npr. utjecaj fotografije i filma na likovnu umjetnost; plakat, strip, grafiti, street art, pop-art)
- utjecaju likovne umjetnosti i stvaralaštva na popularnu kulturu (film, video spotovi, igrice)
- utjecaju popularne kulture, masovnih medija i vizualnih komunikacija na svakodnevni život
- ulozi muzejsko-galerijskih ustanova u određivanju statusa umjetničkog djela,
- odnosu umjetničke i tržišne vrijednosti umjetnina
- reproduciranju umjetnina i eksploataciji umjetnosti (umjetnost kao tržišna roba)
- primjerima otpora prema institucionalizaciji, komercijalizaciji i eksploataciji umjetnosti u likovnim pravcima i pokretima 20. i 21. stoljeća.

U sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces« učenik kroz raspravu:

- uspoređuje tradicionalne oblike procesa, čija se vrijednost očituje vještinom rada u materijalu, s konceptualnim pristupom stvaralaštvu u suvremenoj umjetnosti
- objašnjava stvaranje bez kontrole razuma kao oblik automatiziranoga bilježenja znakova i simbola
- objašnjava uvođenje elemenata slučajnosti u stvaralački proces kao posljedicu apsurdna i antiumjetničkih stavova
- raspravlja o ekspresivnim oblicima umjetničkoga stvaranja koji se iskazuju kroz destrukciju forme i materijala
- razmatra stvaralački proces kao intelektualni čin uspoređujući racionalne oblike komponiranja i građenja.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Broj sati nastave određuje broj raspravljčkih tema koje će nastavnik odabrati. Potrebno je minimalno realizirati dvije rasprave, po jednu iz svake teme.

ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE OSTVARENOSTI
<p>SŠ LU B.4.3.</p> <p>Učenik procjenjuje važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne kulturne/umjetničke baštine koja se uklapa u teme »Umjetnost i moć« te »Umjetnost i stvaralački proces«.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik objašnjava važnost nacionalne urbanističke, graditeljske i umjetničke baštine • učenik raspravlja o tome kako su pojedini umjetnici i umjetnička djela utjecali na daljnji tijek umjetničkoga stvaralaštva u nacionalnome kontekstu • učenik kritički vrednuje odnos pojedinca i društva prema pojedinim djelima umjetničke baštine • učenik kritički prosuđuje ulogu spomeničke i umjetničke baštine u globalizacijskim procesima • učenik kritički prosuđuje promidžbenu i gospodarsku ulogu spomeničke i umjetničke baštine te predlaže vlastita rješenja prezentacije i kulturne promidžbe pojedinih umjetničkih djela. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik opisuje likovna obilježja odabranog primjera nacionalne baštine.</p> <hr/> <p>DOBRA Učenik prepoznaje stilska obilježja i značaj pojedinih primjera nacionalne baštine u širem društvenom kontekstu.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA Učenik objašnjava važnost umjetničkog djela u kontekstu nacionalne baštine.</p> <hr/> <p>IZNIMNA Učenik objašnjava važnost odabranog primjera nacionalne baštine u kontekstu svjetske baštine te predlaže vlastita rješenja njegove prezentacije/promidžbe i/ili zaštite.</p>

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Obrađuju se relevantni primjeri umjetničke baštine u sklopu koncepta »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces«. Biraju se oni primjeri kojima će se najbolje ostvariti podishodi navedeni u razradi ishoda.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Ishodi vezani uz baštinu mogu se obrađivati kao zasebna podtema ili u sklopu ostalih podtema, istodobno sa svjetskom baštinom. Preporučuje se, kada je to moguće, primjere lokalne/nacionalne baštine obraditi na samome lokalitetu ili u prostoru u kojemu se čuvaju (u sklopu projektne nastave, terenske nastave i sl.).

<p>SŠ LU B.4.4.</p> <p>Učenik analizira i kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učenik ostvaruje neposredan kontakt s umjetničkim djelom u galeriji/muzeju ili u javnome prostoru • učenik aktivno sudjeluje u metodičkim aktivnostima pri neposrednome kontaktu s umjetničkim djelom • učenik piše esej u kojemu izražava kritički stav o umjetničkome djelu na temelju neposrednoga kontakta interpretirajući formalna, tematska i stilska obilježja. 	<p>ZADOVOLJAVAJUĆA Učenik opisuje djelo/izložbu/ambijent služeći se likovnom terminologijom.</p> <hr/> <p>DOBRA Učenik interpretira materijalna, izvedbena, kontekstualna i idejna obilježja odabranog djela.</p> <hr/> <p>VRLO DOBRA Učenik objašnjava odgovarajući kontekst djela (izložba, ambijent) i kritički prosuđuje viđeno.</p> <hr/> <p>IZNIMNA Učenik kritički prosuđuje različite oblike umjetničkih događanja u kojima aktivno sudjeluje te pokazuje radoznalost i afinitet za aktivnijim angažmanom u kulturnome životu.</p>
--	---	--

C / UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD

SŠ LU C.4.1.

Učenik prosuđuje međuodnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.

RAZRADA ISHODA

U sklopu teme »Umjetnost i moć«:

- učenik objašnjava i uspoređuje propagandnu ulogu umjetnosti u različitim društvima
- učenik objašnjava na koji način likovna djela zrcale ili kritiziraju vrijednosti, ideje i uvjerenja vremena u kojemu su nastala (umjetnost kao društveni komentar)
- učenik objašnjava i uspoređuje različite uzroke cenzure u likovnoj umjetnosti povezujući ih s odgovarajućim društveno-povijesnim kontekstom (vjerska, društvena, politička cenzura)
- učenik objašnjava pojavu institucionalizacije, komercijalizacije i eksploatacije umjetnosti i različite primjere otpora ovim pojavama u umjetnosti 20. stoljeća
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na položaj i ulogu umjetnika u društvu
- učenik objašnjava utjecaj popularne kulture, masovnih medija i vizualnih komunikacija na svakodnevni život.

U sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces«:

- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnoga i umjetničkog konteksta na stvaralaštvo pojedinoga umjetnika
- učenik prosuđuje utjecaj društveno-povijesnih i umjetničkih okolnosti na individualizaciju stvaralačkoga procesa i likovnoga izričaja u 19. st.
- učenik prosuđuje kako su znanost, tehnologija, društvene i umjetničke okolnosti utjecale na eksperimentiranje s materijalima i procesima u 20. st. (proces kao ritual, intelektualni čin, destrukcija, konstrukcija, automatizam, slučajnost)
- učenik smješta analizirano umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

RAZINE OSTVARENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Učenik uz učiteljevu pomoć smješta umjetničko djelo u odgovarajući stil/razdoblje.

DOBRA

Učenik povezuje umjetničko djelo s određenim stilom i razdobljem te tumači utjecaj društveno-povijesnoga konteksta na likovno djelo/stil.

VRLO DOBRA

Učenik samostalno prosuđuje kako je pojedini kontekst utjecao na likovno djelo/stil.

IZNIMNA

Učenik samostalno dijakronijski i sinkronijski povezuje umjetničko djelo s odgovarajućim kontekstom.

SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Aktivnosti i sadržaji tema »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces« ostvaruju se istraživanjem umjetničkoga djela unutar povijesnoga, društvenoga i umjetničkoga konteksta koji se odražavaju na njegovo oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Likovnim se problemima pristupa tematski, komparativno, sinkronijski ili dijakronijski.

PRILOG 2.

Prikaz godišnjeg broja sati izvođenja nastavnoga predmeta Likovna kultura u osnovnoj školi

RAZRED	BROJ SATI
1. RAZRED	35 obavezno
2. RAZRED	35 obavezno
3. RAZRED	35 obavezno
4. RAZRED	35 obavezno
5. RAZRED	35 obavezno
6. RAZRED	35 obavezno
7. RAZRED	35 obavezno
8. RAZRED	35 obavezno

Prikaz godišnjeg broja sati izvođenja predmeta Likovna umjetnost u gimnazijama

	1. RAZRED	2. RAZRED	3. RAZRED	4. RAZRED
OPĆA	35 obavezno	35 obavezno	35 obavezno	32 obavezno
JEZIČNA	35 obavezno	35 obavezno	35 obavezno	32 obavezno
KLASIČNA	35 obavezno	35 obavezno	35 obavezno	32 obavezno
PRIRODOSLOVNO- -MATEMATIČKA	35 obavezno	35 obavezno		
PRIRODOSLOVNA			70 obavezno	

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 1 „UMJETNOST I ČOVJEK” – 35 SATI GODIŠNJE

1. RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA,
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE

1. RAZRED / SREDNJE ŠKOLE KOJE IMAJU 2 GODINE PO 70 SATI
(PRVIH 35 SATI U 1. GODINI UČENJA).

3. RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA
(PRVIH 35 SATI U 1. GODINI UČENJA LIKOVNE UMJETNOSTI)

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 2 „ČOVJEK I PROSTOR” – 35 SATI GODIŠNJE

2. RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA,
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA – 35 SATI GODIŠNJE

1. RAZRED / SREDNJE ŠKOLE KOJE IMAJU 2 GODINE PO 70 SATI
(DRUGIH 35 SATI U 1. GODINI UČENJA).

3. RAZRED / PRIRODOSLOVNA GIMNAZIJA
(DRUGIH 35 SATI U 1. GODINI UČENJA LIKOVNE UMJETNOSTI)

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 3 „UMJETNOST I TUMAČENJE SVIJETA” – 35 SATI GODIŠNJE

3. RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA,
– 35 SATI GODIŠNJE

2. RAZRED / SREDNJE ŠKOLE KOJE IMAJU 2 GODINE PO 70 SATI
(PRVIH 35 SATI U 2. GODINI UČENJA).

SREDNJA ŠKOLA LIKOVNA UMJETNOST 4 „UMJETNOST I MOĆ”, „UMJETNOST I STVARALAČKI PROCES” – 32 SATA GODIŠNJE

4. RAZRED / OPĆA GIMNAZIJA, JEZIČNA GIMNAZIJA, KLASIČNA GIMNAZIJA,
– 32 SATA GODIŠNJE

2. RAZRED / SREDNJE ŠKOLE KOJE IMAJU 2 GODINE PO 70 SATI
(DRUGIH 35 SATI U 2. GODINI UČENJA).

ŠKOLA
za život